

АРМЕН ВИКТОРИЯН КОНТРОЛ ВЪРХУ СЪЗНАНИЕТО

Превод от английски: Пенка Стефанова, 2004

chitanka.info

Посвещавам тази книга на невинните хора, преживели физически или душевен тормоз от държавата, която и да е тя. Благодаря им за смелостта да разкажат на света за своите страдания. Признателен съм и на онези институции, които ги подкрепиха и се бориха за човешките им права — права, все още нарушавани от някои държави под претекст за тяхната национална сигурност. А никоя компенсация не е достатъчна за насилието над ума или неговото погубване.

ВЪВЕДЕНИЕ

Разузнаването не е нещо ново. То датира още от старозаветни времена, когато Бог нарежда на Мойсей да изпрати мъже „да съгледат Ханаанската земя“. През 400 г. пр.н.е. в своята книга „Изкуството на войната“ го споменава и китайският военен стратег Сън Дзу. Той подчертава важността на доброто разузнаване, като отбелязва, че „да спечелиш сто битки не е най-висшето майсторство. Най-висшето майсторство е да намериш сигурност, без да водиш битки.“

През XIII в. разузнаване използва и монголският хан Суботай, който нахлува в Европа и постига забележителни военни победи. На Стария континент обаче тази практика се появява доста по-късно. Алън Уелш Дълес, който в продължение на девет години е директор на Централното разузнаване, пише в книгата си „Професията разузнаване“, че в Средновековието европейските владетели „не разполагали с много информация за Византийската империя и за източните славяни, а за мюсюлманския свят знаели още по-малко и били в почти пълно неведение за всичко, което ставало в Централна и Източна Азия“.

Все пак през XVI в. в Англия сър Франсис Уолсингъм, държавен секретар на кралица Елизабет I, създава и поддържа мрежа от дузини пръснати из чужди земи разузнавачи. Той набира хората си от Кеймбридж и Оксфорд, развива изкуството на шпионажа и владее техниките на шифроването и дешифроването. Спокойно може да се каже, че в някои отношения основаното от Уолсингъм разузнаване засенчва съвременните разузнавателни организации.

Според анализите на Централното разузнавателно управление Съединените щати извършват разузнавателни дейности в чужбина още от времето на Джордж Вашингтон, но едва от Втората световна война това е започнало да се съгласува на правителствено ниво. Още преди Пърл Харбър президентът Франклин Д. Рузвелт е загрижен за недостатъците в американското разузнаване и помолва нийоркския адвокат Уилям Дж. Донован да изготви план за разузнавателна служба.

Така през юни 1942 година бива основано Управлението на стратегическите служби (УСС)^[1], чиято задача е да събира и анализира стратегическите сведения, нужни на Обединения комитет на началник-щабовете, и да провежда специални операции, които не се възлагат на други служби. През войната то снабдява водещи фигури в политиката с важни факти и разузнавателни анализи и често играе важна роля в директното подпомагане на военни операции. Но УСС така и никога не получава пълна юрисдикция върху всички разузнавателни дейности в чужбина. В началото на 30-те години на ХХ в. ФБР поема разузнаването в Латинска Америка, а военните служби пазят ревниво своите територии.

През октомври 1945 година УСС е разформирано и функциите му се поемат от външното и от военното министерство. Ала нуждата от следвоенна централизирана разузнавателна организация е осезателна. Единадесет месеца по-късно Донован, тогава вече генерал-майор, представя на президента Рузвелт предложение за отделяне на УСС от Обединения комитет на началник-щабовете и за създаване на нова организация под пряк президентски контрол. Идеята на Донован е за „една организация, която ще придобива сведения с явни и скрити методи, като същевременно координира разузнаването, определя целите му и съпоставя информацията, събрана от всички правителствени служби“.

Според плана на Донован мощното централизирано управление ще действа като координатор на всички разузнавателни служби. Той предлага агенцията да има пълномощия за провеждане на „поддривни операции в чужбина“, но не и „полицейски или законоприлагащи функции в страната или извън нея“. Планът на Донован е засипан с яростни критики: военните служби по начало са против пълното сливане; външното министерство смята, че трябва да контролира всички мирновременни операции, засягащи отношенията с други страни, а ФБР подкрепя идеята за една организация, в която всички цивилни дейности да са под неговата юрисдикция, а външното военно разузнаване да се поеме от военните служби.

В отговор на тези дебати през януари 1946 година президентът Хари С. Труман основава Група на централното разузнаване (ГЦР), чиято главна задача е да действа като координатор на съществуващите към министерствата разузнавателни служби и да допълва, а не да

иззема дейността им. Предвижда се това да става под ръководството на Националното разузнавателно управление (НРУ), в което влизат личният представител на президента, външният министър и министрите на войната и на военноморските сили. Контраадмирал Сидни У Соърс от резерва на военноморските сили на САЩ и заместник-директор на военноморското разузнаване става първият директор на Централното разузнаване.

Само двадесет месеца по-късно НРУ и неговият оперативен компонент ГЦР биват разформирвани и съгласно Закона за националната сигурност от 1947 г. (влязъл в сила на 18 септември същата година) са основани Съветът за национална сигурност (СНС) и Централното разузнавателно управление (ЦРУ).

Много от специфичните задачи, възложени на ЦРУ от този закон, както и забраните да се намесва в полицейските функции и вътрешната сигурност, са в тясно съответствие както с плана на Донован от 1944 година, така и с президентските директиви за създаването на ГЦР. Законът от 1947 г. натоварва ЦРУ с координирането на националните разузнавателни дейности, а също и със съпоставянето, анализа и разпространението на сведения, засягащи националната сигурност. По нареждане на СНС Управлението изпълнява и други свързани с разузнаването функции и задължения. Съгласно закона директорът на Централното разузнавателно управление (ДЦРУ) отговаря за запазване поверителността на разузнавателните източници и методи.

По-нататък законът гласи, че директорът и заместник-директорът на ЦРУ се назначават от президента, чието решение подлежи на одобрение от Сената. Поправката от 4 април 1953 година пък предвижда на тези постове да се назначават цивилни или офицери от въоръжените сили (на активна служба или от запаса), стига „офицерите в никакъв случай... да не заемат едновременно двете служби“.

Законът за ЦРУ от 1949 година допълва приетия през 1947 г. Конгресът гласува допълнителни клаузи, които дават на Управлението достъп до поверителни данъчни и административни сведения и го освобождават от повечето обичайни за други правителствени служби ограничения в разходването на федерални средства. Също така фондовете за ЦРУ могат да се включват в бюджетите на други отдели и

след това да му се прехвърлят без първоначално предвидените лимити. Този закон развързва ръцете на финансовия секретар на ЦРУ.

За допълнително подсигуриране на поверителността на разузнавателните източници и методи законът от 1949 г. освобождава ЦРУ от задължението да разкрива „организацията, функциите, имената, длъжностите, титлите, заплатите или броя на наетия си персонал“. Директорът на ЦРУ става главен съветник на президента и на СНС по всички въпроси на външното разузнаване, свързани с националната сигурност, а Управлението изпълнява задълженията си в съответствие с различни директиви и под ръководството на президента и на СНС.

Днес, съгласно Закона за надзора над разузнаването от 1980 г., ЦРУ докладва редовно пред Сенатската комисия по разузнаването (СКР) и Постоянната комисия по разузнаване на Камарата на представителите (ПКРКП). Управлението се отчита и пред подкомисиите по отбраната към финансовите комисии в двете камари на Конгреса. Освен това снабдява с важни сведения Комисията по външни отношения към Сената, Комисията по външните работи към Камарата на представителите, комисии по въоръжените сили към Камарата на представителите и Сената, както и други комисии и индивидуални членове.

Изпълнителна заповед 12333, издадена от президента Рейгън на 4 декември 1981 г., възлага на ДЦРУ да разработи бюджет за Национална програма за външно разузнаване и да координира разпределението на задачите в разузнавателната общност. Освен Дирекцията на централното разузнаване в разузнавателната общност влизат Централното разузнавателно управление, Агенцията за национална сигурност, Разузнавателното управление към Министерството на отбраната, отделите на Министерството на отбраната, отговарящи за събирането на специализирана национална и външна информация чрез разузнавателни програми; Бюрото за разузнаване и изследване към Външното министерство, като и разузнавателните части на видовете въоръжени сили, ФБР Министерството на финансите и Министерството на енергетиката.

По причини, които ще изложа по-късно, радиацията заема важно място в разработването на методи и техники за контрол върху съзнанието. Следващите редове показват не само че ЦРУ е участвало в

подобни опити, но и че тези опити са правени върху хора без тяхно знание или съгласие.

ЦРУ не са единствените, изследвали употребата на техники за контролиране на съзнанието, но несъмнено — заедно с бившия Съветски съюз — са лидер в тази област. Разбира се, голяма част от работата им е поверителна, а изтъргуваните сведения на други институции също са обвити в тайнственост. Все пак има един начин да се проникне в тази интересна, но обезпокоителна нова научна област.

При правилна употреба Законът за свобода на информацията в САЩ хвърля известна светлина върху опитите да се контролират мислите и чувствата на хората — и да се прекърши волята им за съпротива. Този закон позволява и на най-обикновения гражданин да изиска разкриване на всякакви документи, макар че неизбежно някои от тях ще бъдат силно цензурирани или изобщо няма да му се предоставят.

Именно така сглобихме голяма част от тази книга. Когато не успяхме да се доберем до информация от извора, напредъкът в изследванията на контрола върху съзнанието и разработването на несмъртоносни оръжия излизаше най-вече след равнище из други досиета на американската бюрокрация. Така разбрахме какво става в Щатите, Източния блок и други западни страни.

Но във всички случаи картината е непълна. Може би част от миналите и настоящи деяния на хората, които се стремят към контрол върху съзнанието, са отразени единствено като намек в бележката под черта в някой меморандум или неволно изтъргвани в мемоарите на пенсиониран учен. Затова книгата е компилация от моите все още неприключили проучвания на множество източници. Дори сега, докато я подготвам за печат, все още чакам отговор на стотици запитвания във връзка със Закона за свобода на информацията. Въпреки това сведенията в книгата са повече от достатъчно, за да докажа, че и днес се прилагат секретни, зловещи нови техники, които — уви — вече не са в областта на научната фантастика. Трябва да сме постоянно нащрек за тази заплаха, иначе онези, които си позволяват волности с демокрацията и правото ни да мислим самостоятелно, никога няма да бъдат спрени.

[1] Всички абривиатури на служби, програми, понятия и т.н. са изведени с оригинални наименования в края на книгата. — Б.ред. ↑

ПЪРВА ГЛАВА

ТАЙНИЯТ ПЛАН

Веднага след края на Втората световна война западните съюзници решиха, че Съветският съюз и Източният блок са техният нов враг. Започна една непозната до този момент „невойна“, Студената война. Поради растящата във връзка с комунизма параноя, поддържана от „черната каса“, САЩ подновиха интереса си към темата за контрола върху съзнанието.

През следващите пет десетилетия бяха разработени методи и технологии, донесли не по-малко страдания от току-що приключилата „истинска война“. В повечето случаи обектите на тези операции нямат никаква представа защо са станали жертви на тихата световна война между заформящите се свръхсили. Това обикновено са невинни хора, попаднали под кръстосан огън или използвани като опитни мишки в различни етапи от експериментите и при разработката на новата наука „контролиране на съзнанието“.

През декември 1947 г., почти пет месеца след създаването на ЦРУ се провежда първото събрание на Съвета за национална сигурност. Министърът на отбраната Джеймс Форестал настоява ЦРУ да започне „тайна война“ срещу Съветите. Исканията му са резултат от все по-разпространяващото се сред американците мнение, че комунистическите агенти са се внедрили на всички обществени нива и трябва да бъдат премахнати. Интересно е да се отбележи, че през май 1949 г. Форестал вече страда от болезнената мания, че е заобиколен или преследван от комунисти. Накрая преживява душевен срив, постъпва на лечение във Военноморската болница в Бетезда и се самоубива, като скача през един отворен прозорец. В известен смисъл той е първата жертва на параноидната американска политика, която в много отношения продължава и днес.

По онова време британската политика е малко по-различна. Днес в Държавния архив има над 16 000 дела, описващи развитието на психологическата война до 1948 година.

В резултат от инициативата на Форестал на събранието през 1947 г. новият директор на ЦРУ контраадмирал Роскоу Хилънкотър, издава секретна заповед NSC-4A. Той е инструктиран да започне изпълнението на психологически бойни операции в Европа. Това налага да се отговори на един въпрос от изключително значение — има ли ЦРУ законното, да не споменаваме моралното право, да провежда подобни действия в чужбина? В един меморандум съветникът по общите въпроси Лорънс Хюстън заявява, че ЦРУ няма никакви законови пълномощия като разузнавателно управление. Той прибавя, че също така би било незаконно президентът да използва ЦРУ като „тайна армия“.

Въпреки това се решава, че комунистическата заплаха е проблем с по-голям приоритет от конституционните права и NSC-4A бива последвана от допълнителна инструкция — NSC-10/2. Двете образуват тайна президентска заповед, която в крайна сметка разширява много правомощията на ЦРУ. В резултат ЦРУ основава официално своето подразделение за подривни действия — Отдел за политическа координация (УПК).

ЦРУ веднага подема широк спектър от изследователски програми и операции, чиято цел е да се открият най-добрите начини за употреба на психологическите техники в борбата с враговете на западната демокрация. Тази дейност не е нещо ново и както ще видим по-късно, се основава на изследвания още от 1923 година.

В резултат от събитията през Втората световна война идеята за работа по таен „черен“ проект вече не е нищо ново за западните военни и разузнавателни ръководства. Например проектът „Манхатън“ (тайната програма на САЩ за атомна бомба) даде начало на цяло ново поколение операции, а те от своя страна създадоха морален прецедент, който улесни защитниците на психопрограмите. Съществуването на всички тези операции — „черни“ проекти, финансирани от „черни“ каси — по причини, свързани с националната сигурност, са пазени в тайна не само от обществото, но и от Конгреса.

Доколкото можем да кажем, основната идея за първия от тези черни проекти датира от 9 октомври 1941 година — два месеца, преди японците да бомбардират Пърл Харбър.

Вънивар Буш, декан на Техническия факултет на Масачузетския технологичен институт (МТИ), обяснява на Франклин Д. Рузвелт как

една 11-килограмова атомна бомба би могла да експлодира със силата на над милион и половина килограма динамит, осигурявайки по този начин на САЩ възможността да спечели следващата война. Без да се консултира с Конгреса, Рузвелт решава, че страната трябва незабавно и в пълна секретност да започне разработването на такова оръжие. Също така той предвижда проектът да бъде финансиран от „специален фонд за подобни необичайни цели“^[1].

Изчислено е, че целият проект ще струва 100 милиона долара. Това обаче се оказва много далеч от действителността. През следващите четири години са похарчени 2,9 милиарда долара от парите на американските данъкоплатци. Според генерал Лесли Р. Гроувз, ръководител на проекта „Манхатън“, подобни разходи „изискват неортодоксални“ и „необикновени процедури“^[2]. Създаването на тази система за финансиране проправя пътя на други тайни проекти, някои от които продължават и до ден-днешен.

Проектът „Манхатън“ е обвит с такава секретност, че вицепрезидентът Хари Труман не знае нищо за него. (Всъщност остава дотолкова секретен, че минават няколко години, преди да позволят на президента да види военните планове за използването на бомбата.)

Двете ключови фигури в него са Франклин Д. Рузвелт и Уинстън Чърчил, които през септември 1944 година тайно се споразумяват, че бомбата „вероятно, след като се разсъди зряло, би могла да се използва срещу японците“^[4].

Рузвелт умира на 12 април 1945 година и дори след като Труман влиза в длъжност, проектът си остава свръхсекретен. Министърът на войната Хенри Стипсън намира време да пошушне в ухото на Труман, че Америка е започнала „грамаден проект за построяването на нов експлозив с почти невероятна мощ“.

В по-късни години Труман си спомня думите на Стипсън и отбелязва: „Твърденията му ме озадачиха.“^[5] Такова е нивото на секретност, обгръщало първия американски черен проект.

Съществуването на проекта „Манхатън“ означава, че през 1947 година, когато ЦРУ получава зелена светлина да отвори своя клон за тайни операции в Европа, правителството на САЩ вече е натрупало богат опит в започването на секретни операции без знанието на Конгреса. И не само това — тъй като вече не се занимават само със

събиране на разузнавателни сведения от чужбина, ЦРУ бързо се превръщат в тайната армия на президента.

Една от главните области на изследване, към които се насочва ЦРУ е контролът върху съзнанието или върху личността. Всъщност в това вземат участие много други подразделения на американското правителство, включително Комисията по атомна енергия (Министерство на енергетиката), НАСА и различни отдели от Министерството на отбраната, включително и видовете въоръжени сили.

Под прикритието „национална сигурност“ тези подразделения започват множество зловещи програми, сред които отряди за атентати, програми за промиване на мозъци, цивилен шпионаж, трафик на наркотици, нелегална търговия с оръжие, разпалване на граждански войни и сваляне на чужди правителства.

Макар това да не е официално потвърдено, всеки един президент е давал одобрението си за продължаването на тези проекти. Докато развива своята наука от психологически бойни техники, ЦРУ я и разширява, включвайки теми като НЛО и екстрасензорни възприятия (ЕСВ).

Първите проекти на ЦРУ за контрол върху съзнание го дават обещаващи резултати и е решено, че си струва да бъдат изследвани по-задълбочено. Генерал Уилям Донован, „Лудия Бил“, директор на Управлението на стратегическите служби (УСС), вече е възложил на своя екип — който включва д-р Едуард Щрекер, д-р Уинфред Овършулсер, д-р Джордж Уайт и д-р Хенри Анслингер — задачата да открият как може да се влияе върху човешкото поведение и възприятия с помощта на химически средства.

Екипът на Донован е твърдо решен да създаде „серум на истината“, като експериментира с приспиващи егото вещества като скопалин, барбитурати, пейот, марихуана и мескалин. Усилията им получават сериозна подкрепа, когато неколцина нацистки химици (докарани в САЩ чрез програмата „Операция Кламер“) започват да работят в тясно сътрудничество с американските тайни служби. Учени като Карл Таубьок, чиито усилия да създаде „серум на истината“ са от решаващо значение в историята на контрола върху съзнанието, снабдява ЦРУ с изобилие от важна информация. Таубьок е получил своите данни чрез безскрупулни експерименти върху хора. Фредерик

Хофман, друг нацистки учен, е открил парализираща отрова от черупчести морски животни. Същевременно друга група нацистки учени — Карл Рар, Теодор Вагнер-Яурег и Ханс Турит — продължават своите тайни изследвания от времето на войната. Те работят в американски лаборатории, където създават отрови и нервни газове като табун и зарин. Активното им и твърде известно участие в холокост като че ли е забравено. Очевидно е било взето решение, че нуждите на военните от нови вещества и техники за контрол върху съзнанието са по-важни от всякакви морални скрупули, свързани с произхода на научните данни.

През 1977 година Сидни Готлиб, важна ръководна фигура в МКУЛТРА (по-късно ще отделим повече внимание на МКУЛТРА), е изправен пред една сенатска подкомисия и разпитан за операциите на ЦРУ, насочени към контрол върху съзнанието и свързаните с тях проекти. Той свидетелства, че Управлението действително е финансирало редица такива операции.

Разкритията му полагат началото на множество проучвания от страна на разследващите журналисти и донасят неоспорими доказателства, че въпросните изследвания са провеждани съвсем съзнателно по нареждания на последователни администрации.

Сенатор Ричард Швайкер пита Готлиб за печално известния секретен проект, наречен РХМК (Радиохипнотичен междумозъчен контрол), при който в човека се имплантира миниатюрен приемник. Готлиб отговаря, че такава техника не съществува. След това обаче продължава: „Ще се опитам да ви отговоря във връзка с термините, които използвахте. Доколкото си спомням, имаше интерес, всъщност и понастоящем има, към това какъв е ефектът върху хората, застанали в радиовълново поле. Нищо чудно сред множеството проекти някой да е опитал да узнае дали човек не може да бъде хипнотизиран по-лесно, ако се намира в радиолъч. Звучи разумно да се проведе такова изследване.“ Когато сенатор Швайкер добавя за чутиите от него показания, че радарът (тоест микровълните) е бил използван върху животни с цел изтриване на паметта, Готлиб отговаря: „Не ми се струва невероятно, сенаторе.“^[6]

Главният защитник на тези програми е Едуард Хънтър^[7], който е на трудов договор в ЦРУ, но работи под прикритие като журналист. По-късно става един от най-активните членове на

ултраконсервативното дружество „Джон Бърч“. Въпросните програми са носели кодовите названия МКУЛТРА, МКСЪРЧ, МКЕКШЪН, МКНАОМИ, АРТИШОК и БЛУБЪРД и са включвали използване на хора като опитни мишки в мозъчни изследвания. Много субекти на такива експерименти са загубили разсъдъка си и поне двама души са починали. В писмо от ЦРУ до автора се казва:

„Действително досиетата в нашето управление съдържат доказателства, че изследвания, финансирани от ЦРУ и включващи изследвания върху хора, са били провеждани преди 1963 година в областта на контрола върху поведението с помощта на техники като хипноза и наркотици — главно ЛСД — по проекта МКУЛТРА и други свързани с него. МКДЕЛТА е наименование на специална процедура, управляваща използването на материали от МКУЛТРА в чужбина.“^[8]

Но МКУЛТРА не се ограничава само с използване на наркотици. Под шапката на тази програма са събрани също лишаването от различни сетива, религиозни култове, микровълни, психологическа обработка, психохирургия, мозъчни имплантанти и още няколко области на изследване. Общо програмата се е състояла от 149 подпроекта, плюс още 33 допълнителни и тясно свързани подпроекти, всичките финансирани от черната каса.

След приемането на Закона за свобода на информацията ЦРУ разсекретява документи, възлизащи на 215 000 страници, които съдържат само финансовите аспекти на тези програми. Все пак те дават откъслечни данни за периода, когато Управлението осъществява проектите чрез Отдела за сигурност през 1953 г. и по-късно, до 1962 г., чрез Отдела за техническо обслужване (ОТО). Има и няколко досиета от времето след 1962 г., когато изследванията на контрола върху съзнанието са прехвърлени към Отдела за изследвания и развитие (ОИР). Въпреки това от 1950 до 1962 година болшинството оригинални досиета, документи и изследвания са били преднамерено унищожени.

Макар че през 70-те години на ХХ в. сенатските комисии изваждат на повърхността някои от тайните дейности на ЦРУ още много неща остават скрити в архивите на военното разузнаване. Замесени са и други отдели на Министерството на отбраната, както и няколко частни научни институции и лаборатории, работещи за Министерството на отбраната и ЦРУ в САЩ и особено в Европа.

За да докаже тезата си и впечатли гостите на едно събиране, Джордж Ийстърбрук, може би най-непоколебимият теоретик и привърженик на използването на хипноза по време на война, хипнотизирал тайно двама свои приятели. Той накарал жертвите да повярват, че при тях току-що е пристигнал британският министър-председател. Двамата хипнотизирани прекарвали повече от час в разговори с въображаемия ВИП гост. Както се изказа покойният Майлс Коупланд, бивш високопоставен служител на ЦРУ, „може да се каже, че подкомисията на Конгреса, която разследваше тези работи, почти нищо не е видяла“^[9].

[1] Меморандум на Вьнивар Буш до Джеймс Конънт, досиета „Буш-Конант“, Отдел за наука и техника, S-1, Документна група 227, Национален архив. ↑

[2] Лесли Р. Гроувз. „Сега вече може да бъде казано“^[3] (Ню Йорк, Харпър енд Роу, 1962), стр. 359–66. ↑

[3] В края на книгата публикуваме в оригинал всички заглавия на книги, цитирани от Армен Викторян. — Б.ред. ↑

[4] Паметната бележка от Квебекското споразумение между Рузвелт и Чърчил се намира във Външните отношения на Съединените щати; Конференцията в Квебек, 1944 (Вашингтон, окръг Колумбия: Държавна печатница), стр. 492–93. ↑

[5] Хари С. Труман. „Мемоари“ от Хари С. Труман, том I, 1945: Година на решения (Ню Йорк, Сигнет 1965), стр. 20–21. ↑

[6] Изследвания на наркотици върху хора от ЦРУ, стр. 202. Общо изслушване пред Комисията по здравеопазване и научни изследвания към Комисията по човешки ресурси, Сенат на САЩ. 95-ти конгрес, I сесия, 3 август 1977. ↑

[7] Едуард Хънтър е ветеран от китайския период, който по-късно дава личности като Ричард Хелмс, Фред Крисман, Пол Халиуел и Мич Уербъл. Именно Хънтър е измислил термина „промиване на мозъци“. Вижте „Маями Нюз“, 24 септември 1950. ↑

[8] Писмо от ЦРУ до автора с дата 19 октомври 1990. ↑

[9] Робърт Еринджър. „Тайният агент“, Ролинг Стоун, 1985. ↑

ВТОРА ГЛАВА

НЕЕТИЧНИ ЕКСПЕРИМЕНТИ

На 15 януари 1994 година по заповед на президента Бил Клинтън се създава Междуведомствена група по експериментите с радиация върху хора. Джон Дойч, по това време директор на ЦРУ, е сред постоянните консултанти на тази група, формирана с цел правителствените агенции да бъдат насочвани към разследване на неетични експерименти, извършвани по време на Студената война. Джон Дойч е и постоянен член на Консултативната комисия по експериментите с радиация върху хора. Когато през октомври 1995 година представя окончателния им доклад, председателката Рут Р. Фейдън благодари на Клинтън „за смелостта му да назначи Консултативната комисия“^[1].

На 4 януари 1994 година Джеймс Узли, тогава директор на ЦРУ издава заповед до цялото Управление да се проведе разследване за „замесване на ЦРУ в изследвания на ефектите от радиацията“. След Изпълнителна заповед от 17 януари 1994 година ЦРУ сформира вътрешна Група за разследване на експериментите с радиация върху хора. В нея влизат представители от всички дирекции на ЦРУ канцеларията на ДЦРУ и отдели, занимаващи се с конгресни, правни, обществени и исторически въпроси. Узли назначава Дейвид Грайс^[2], тогава директор на Центъра за проучване на разузнавателните сведения (ЦПРС) на ЦРУ за ръководител на разследването^[3].

Откриват се документи, които ясно показват участието на Управлението в експерименти с радиация върху хора. Но въпреки писмените свидетелства и всеизвестния факт, че ЦРУ от няколко десетилетия е замесено в подобни експерименти, официално се заявява, че намерените доказателства не са безспорни. Във внимателно формулирания поверителен меморандум от 21 януари 1994 година Дейвид Грайс насочва разследването към въпроса дали ЦРУ „умишлено е излагало човешки същества на йонизираща радиация по

време на изследвания, целящи определяне на ефекта от радиацията върху хора или откриване на оперативни приложения на радиоактивните вещества или на техните емисии“. Стеснявайки обсега на разследването, Грайс позволява на Управлението да заобиколи миналите си ангажименти с частни предприемачи и лаборатории, на които е било възлагано да провеждат такива разследвания — ограничаване на опасността от всякакви бъдещи обвинения и съдебни дела.^[4]

Водени от стеснения от меморандума план на Грайс ЦРУ не търсят информация конкретно за експеримента от 1949 година, известен под името „Грийн Рън“. Не ровят и за други преднамерени изпускания на радиация. Външни разузнавателни сведения и доклади, които може да са повлияли на други учреждения да провеждат експерименти, са надлежно подминати.

Впоследствие, на 13 април 1994 година, ЦРУ дава изявление пред Консултативната комисия, че след електронен преглед на приблизително 34 милиона документа и ръчен на 480 300 страници и почти 50 разпита^[5] „до този момент не са открити никакви документи, които да подсказват, че ЦРУ е провеждало експерименти или операции с използване на йонизираща радиация върху човешки субекти“^[6].

ЦРУ твърди, че ако има такива експерименти, те са правени от негови контрагенти, а самото Управление няма никакво участие в тях. И най-важното, в изявлението се признава, че според документацията на ЦРУ за програмата МКУЛТРА, то може да е провеждало такива опити.

Програмата МКУЛТРА е група от проекти, „занимаващи се с изследвания и разработване на химически, биологични и *радиационни* материали, подходящи за прилагане при тайни операции за контролиране на човешкото поведение“^[7] (курсивът е добавен). Един от документите на ЦРУ ясно заявява, че „допълнителните способности за контролиране на човешкото съзнание“ трябвало да включват „радиация, електрошок, различни области от психологията, социологията, антропологията, графологията, причиняващи тормоз вещества и паравоенни средства и материали“^[8].

Следователно от тези доказателства става ясно, че ЦРУ далеч не е невинно по отношение на експериментите с радиация върху хора. Основавайки се на материали от безброй независими източници, учени

и жертви, Консултативната комисия прави тридесет искания за информация и документи, за да проследи потенциалните нишки, водещи към ЦРУ.

В документацията от МКУЛТРА и от няколко други проекти недвусмислено се споменава за употребата на радиация като част от изследователската им работа. Освен това поне един служител на ЦРУ е присъствал на съвещанията в Министерството на отбраната в началото на 50-те години на ХХ в., на които са обсъждани експериментите с радиация върху хора във връзка с изпитанията на атомната бомба.

Програмата на ЦРУ за направляване на човешкото поведение е мотивирана главно от сведенията, че СССР Китай и Северна Корея използват техники за контрол върху съзнанието. Първата такава програма на ЦРУ, БЛУБЪРД, стартира през 1950 година, а през 1951 г., когато в нея са включени Канада и Великобритания, името ѝ е променено на АРТИШОК.

Официално МКУЛТРА е започната през април 1953 година като таен механизъм за финансиране на широк спектър изследвания върху човешкото поведение. Технически погледнато, тя е прекратена през 1964 г., но някои от нейните проекти продължават да действат под шапката на МКСЪРЧ доста след 1970 г. МКУЛТРА е ръководена от Отдела на техническото обслужване (ОТО), който е известен и под името Подразделение на техническите служби (ПТС). Главната цел на тези програми е потенциалната им употреба в шпионажа и тайните операции.

През 1973 година на Ричард Хелмс, тогава директор на Централното разузнавателно управление, е подшушнато за предстоящите разследвания и той нарежда да се унищожи цялата документация на МКУЛТРА. През 1976 г., докато дава показания пред Комисията Чърч, Хелмс признава, че „в правителствените институции и други организации е имало отношения с външни лица“ и че „това би могло да е слабото им място, но след като програмата беше окончателно прекратена, си помислихме, че можем да се отървем и от документацията, така че никой, който ни е помагал в миналото, да не бъде подлаган на разпити; на конфуз, ако щете.“

По време на разследването си през 1976 година Комисията Чърч действително открива някои писмени свидетелства. Отбелязано е обаче, че практиката на МКУЛТРА по онова време е била „да не

поддържа никаква документация относно планирането и одобряването на изследователски програми“^[9].

Трябва да се подчертае, че главното в МКУЛТРА е използването на нищо неподозиращи субекти. ЦРУ финансира множество експерименти от този род. През 1953 година, след смъртта на д-р Франк Олсън, комуто е дадено ЛСД, в ЦРУ започва вътрешно разследване.^[10] Независимо от предупрежденията, че подобни експерименти са изключително опасни, Управлението продължава тази практика поне още десет години.

Въпреки един друг доклад, изготвен от генералния инспектор на ЦРУ през 1963 година, в който се препоръчва прекратяване на изследванията върху нищо неподозиращи хора, заместник-директорът по планирането Ричард Хелмс продължава да защитава тази политика, обосновавайки се, че „ако позитивната оперативна ефективност в използването на наркотици намалее поради липса на възможности за реалистични изследвания, ние ще изостанем от Съветския съюз в тази област.“^[11] Що се отнася до моралната страна на тайните експерименти върху хора, Хелмс отбелязва: „На този въпрос нямаме отговор.“^[12]

В отговор на искане, подадено от Джон Маркс през 1977 година съгласно Закона за свобода на информацията (ЗСИ), ЦРУ открива допълнителни досиета във финансовите архиви на Управлението на техническите служби, но не под името МКУЛТРА. Тази документация през 1977 година се превръща в обект на разследване от страна на сенатор Едуард Кенеди.

През 1963 г. в един доклад на генералния инспектор на ЦРУ за МКУЛТРА се заявява, че програмата „се занимава с изследвания и разработки на химически, биологични и радиологични материали, годни за употреба в тайни операции за контролиране на човешкото поведение“ и че „радиацията“ е едно от допълнителните „средства за направляване на човешкото поведение“^[13]. ЦРУ не е в състояние да даде каквото и да било логично или убедително обяснение пред Консултативна комисия по експериментите с радиация върху хора.

Членовете на комисията откриват известен брой документи на ЦРУ, свързани със 140-те подпроекта на МКУЛТРА, в които се споменава за радиация. Например през 50-те години на ХХ в. във връзка с подпроект 35 ЦРУ осигурява тайно 375 000 долара за ново

крило на университетската болница в Джорджтаун, което крило да се ползва за работа по химически и биологични програми. Д-р Чарлз Ф. Гешиктер, лекар от Джорджтаун, служи като параван на ЦРУ. С тези пари той финансира оборудването на радиоизотопната лаборатория.^[14]

По подпроект 86 д-р Уолъс Чан получава от ЦРУ пари за изследване на полиграфите и други средства за установяване честността на агентите. В един меморандум за протокола, на който липсва дата, Чан предлага „изкуствени средства за установяване на положителна идентификация (известни като средства за тайно маркиране), включително йонизираща радиация, а именно радиоизотопи с предварително определен полуразпад, избирателно имплантирани и/или инжектирани; както и радиологично непроницаеми чужди тела, избирателно имплантирани и/или инжектирани в предварително определени части от човешкото тяло.“^[15]

С финансовата подкрепа на ЦРУ д-р Джеймс Хамилтън, консултант на Управлението по подпроект 140 на МКУЛТРА (който покъсно се превръща в подпроект 3 на МКСЪРЧ), е трябвало да обзаведе и ръководи така наречената „сънна лаборатория“. Вместо това той използва парите, за да направи лаборатория в лечебницата на затвора във Вакавил, Калифорния, където провежда изследвания върху затворници. В своето писмо до фондация „Гешиктер“ от 30 март 1965 година Хамилтън описва работата си по финансирания проект така: „Сега правим нова серия от експерименти върху 100 субекти затворници. В експериментите поглъщането на радиоактивен йод от щитовидната жлеза и на Т-4 от червените кръвни телца, както и някои други разработени от нас мерки, се отчитат спрямо изследвани в миналото променливи.“^[16] Днес Хамилтън твърди, че няма спомен някога да е правил изследвания върху хора.^[17]

В документацията на БЛУБЪРД-АРТИШОК на няколко пъти се споменава за йонизираща радиация. В един меморандум на ЦРУ без дата има описание на изследванията на АРТИШОК, сред които се споменава за „радиация“, както и за „други области“, които са били „проучени“, а също за химикали, хипноза и психиатрия. Друга картотека от архивата на АРТИШОК под името „Лъчиста енергия“ разглежда възможността за създаване на „сънен лъч“, започвайки така: „Възможно е някои по-нови полета лъчиста енергия, някои атомни

частици да бъдат насочени към сънните центрове в мозъка, които потискат будното състояние. По този начин може да се получи внезапно заспиване, ако апаратът работи в друго помещение и субектът не знае за него“^[18].

Все пак д-р Уеб Хеймейкър, експерт от Института по патология на въоръжените сили, отхвърля предложението поради това, че „се съмнявал подобен подход, с ултразвукова или друга лъчиста енергия, някога да бъде възможен.“^[19]

В друга картотека на АРТИШОК под наименование „Метод на белязаните атоми“ се заявява, че в Масачузетската многопрофилна болница са разработили техника „за проследяване на радиоактивен материал из човешкото тяло и особено в мозъка“. След това се казва: „В този ред на мисли някои от най-важните ни консултанти постоянно насърчаваха проучването на методи на белязаните атоми като средство да се даде тласък на изследванията АРТИШОК.“^[20]

Подпроекти 17 и 46 на МКУЛТРА включват използване на радиоактивни изотопи върху лабораторни животни за изследване ефектите от ЛСД. Не е ясно дали в експериментите на ЦРУ с ЛСД подобни радиоактивни изотопи не са използвани и върху хора, макар да е известно, че това е ставало и има един смъртен случай.

Наличните доказателства показват, че не само ЦРУ са участвали в тайни експерименти върху хора. От 1950 до 1970 година Управлението работи в тясно сътрудничество със сухопътните войски на САЩ в изследването на ЛСД и други химикали върху човешки същества.^[21]

Болшинството изследвания върху хора са правени във Форт Детрик и в Лаборатории за изследване на въоръжението Еджуд (ЛИВЕ), и двете в Мериленд. Главният контрагент на армията в това изследване е д-р Албърт Клигмън от Пенсилванския университет. Някои от изследванията на Клигмън за ЛИВЕ, включително с употреба на радиоактивни изотопи, са правени върху затворници от Холмсбъргския затвор в Пенсилвания.^[22]

В средата на 60-те години на ХХ в. д-р Клигмън основава Бръшлянните изследователски лаборатории (БИЛ), чрез които ЛИВЕ провежда непозволени експерименти. Документацията на ЛИВЕ във връзка с опитите върху хора повдига някои сериозни етични въпроси. Те показват, че през 1971 година ЦРУ дава на ЛИВЕ 37 000 долара за

изпитване на поверително гликолатно съединение, известно под името ЕА3167. Това химическо вещество с потенциалната способност да изважда психиката от строя е тествано върху хора, включително затворници от Холмсбъргския затвор. Една от основните цели на ЦРУ в тези изследвания е да синтезира белязаното с радиоактивни изотопи ЕА3167.

През януари 1975 година един меморандум от канцеларията на генералния инспектор на ЦРУ показва, че ЕА3167 е било използвано върху 20 човешки субекти и че след това са направени още наблюдения и изследвания. Ако се вярва на този документ, изпитателният протокол е „аналогичен“ на използвания от Бръшлянени изследователски лаборатории.^[23] ЦРУ прекратява договора си с ЛИВЕ през 1973 година.^[24]

В по-новите разследвания на Министерството на енергетиката служители на ЦРУ са отричали категорично в работата по договора между ЛИВЕ и Управлението да са използвани човешки субекти. В подкрепа на това твърдение ЦРУ се позовава на вътрешното си разследване от 1977 година, когато сенатор Кенеди провежда своите разпити на свидетели.^[25]

Документите показват и че Министерството на отбраната (МО) има значително участие в планирането и провеждането на експерименти с радиация върху хора в рамките на своите програми за ядрени оръжия. Голяма част от тази работа МО извършват в края на 40-те и началото на 50-те години на ХХ в. чрез своя Съвет за изследвания и развитие, който включва няколко консултантски групи и комисии.

Например Комисията по медицински науки е помогнала за формулирането на политика, която през 1953 година е подтикнала министъра на отбраната Уилсън да издаде меморандум, който прилага на практика Нюрнбергския кодекс. Кодексът предвижда достатъчно медицински и етични насоки, които да пазят интересите на доброволците в експериментите. Все пак в продължение на десетилетия след това почти всяко министерство и правителствена агенция на Съединените щати, участвали в експерименти върху хора, са го пренебрегвали.

Според документацията на МО и Националния архив, ЦРУ е била представявана на поне осем съвещания на Комисията по

медицински науки.^[26]

През 1952 година д-р Кларк Ийгър, началник на медицинското подразделение на Отдела за научно разузнаване на ЦРУ, присъства на съвещание, по време на което са обсъждани етични въпроси във връзка с използването на хора в експериментите с радиация. По-късно той е един от главните консултанти на програмата АРТИШОК по изследване на промиването на мозъци от външен източник.

От писмените документи става ясно, че ЦРУ е извършвало проучване за радиационна война (РВ) и е събирало сведения за работата на Съветския съюз в тази насока. Доказва се и сътрудничеството между ЦРУ и МО, както и опитите им в средата на 50-те години да разработят летящи на голяма височина балони като оръжие за разпръскване на радиация в Съветския съюз. И все пак още през 1953 година Управлението заключава, че няма голяма вероятност Съветския съюз да разработи ядрени оръжия.

В началото на 50-те години ЦРУ предлага на МО и Комисията по атомна енергия (КАЕ) да се разработи малкомащабно ядрено оръжие за употреба в неконвенционални бойни действия на партизански групи.^[27] Управлението оглавява Обединената комисия за разузнаване по въпросите на атомната енергия — главната институция, отговорна за наблюдаване на съветските програми за ядрени оръжия.

Лаборатория „Лоурънс Ливърмор“ (ЛЛЛ) към Министерството на енергетиката има богат опит в експериментирането върху хора. Тяхното сътрудничество с Британския институт за изследване на атомната енергия и лабораторията „Харуел“ продължава от 1972 г. до 1990 г.^[28]

От Меморандума за споразумение между ЦРУ и ЛЛЛ от 1965 година (разсекретен) става ясно, че ЛЛЛ е провеждала експерименти за ЦРУ в резултат от връзката ѝ с КАЕ и Министерството на енергетиката.

В отговор на Консултативната комисия ЦРУ отрича след търсенето из поверителната си документация да е открило каквито и да било доказателства, че ЛЛЛ е провеждала експерименти върху хора за Управлението. Все пак наличната информация подсказва друго. Неколцина души, активно замесени в експериментите върху хора за МО и КАЕ, може да са вършили някои работи и за ЦРУ.

Харолд Ходж от Университета в Рочестър е получил от Управлението средства за изследване на ЛСД.^[29] Ходж е ръководил и работата на проекта „Манхатън“ в Рочестър, а именно изследванията върху токсичността на урана.^[30] В друг случай в резюмето на ЦРУ пред Консултативната комисия се заявява, че д-р Робли Еванс „отдавна е консултант на ОТО и ПТС по радиационна безопасност, откриването на радиация и използването на белязани атоми“^[31]. Еванс е бил и преподавател в МТИ, участвал пряко в експериментите с радиация върху хора за Комисията по атомна енергия, МО и други институции.

На едно съвещание през 1955 година трима души дават показания през членове на Консултативната комисия, че действително са участвали като субекти в радиационни изследвания на ЦРУ по проекта МКУЛТРА. Въпреки че не са в състояние да представят никакви документи в подкрепа на твърденията си, свидетелите съобщават имената на добре известни личности, замесени в програмата МКУЛТРА.

Тъй като почти всички оперативни досиета и документи на МКУЛТРА са унищожени през 1973 година, ЦРУ е в състояние да пренебрегне директното искане на Консултативната комисия за по-сериозно вътрешно разследване — просто отхвърлят твърденията на свидетелите като недоказани и отричат да са участвали по какъвто и да било начин в тестове с радиация върху хора. Освен това Управлението не е готово да улесни откриването на архиви на неправителствени организации, които биха могли да докажат участието на държавата в такива експерименти.

Следователно от многобройните доказателства и показания се вижда, че Управлението е успяло да избегне скандала от поредното нарушаване на своя морален кодекс.

[1] Писмо от октомври 1995 година до членовете на Междуведомствената работна група по експериментите с радиация върху хора от Рут Р. Фейдън, председател на Консултативната комисия по експериментите върху хора. ↑

[2] Дейвид Грайс е ветеран както от операциите, така и от анализа, а също така и защитник на реформите в Управлението. Той е написал няколко статии за вътрешното издание на ЦРУ „Науката разузнаване“. Вижте например „Нови връзки между разузнаването и

политиката“ в том 34, номер 2, Лято 1990, и „Разузнаването през 90-те години на ХХ в.“, том 35, номер 1, Пролет 1991. ↑

[3] През юни 1994 година, когато се пенсионира Дейвид Грайс, Джон Перейра става и.д. директор на Центъра за проучване на разузнавателните сведения, а през септември 1994 година за директор е назначен Брайън Лател. ↑

[4] Подобна тенденция в министерствата на САЩ съществува и днес. В отговор на скорошното искане съгласно ЗСИ за информация относно договорите за разработване на несмъртоносни оръжия между Министерството на енергетиката (МЕ) и Калифорнийския университет, МЕ ме уведоми, че не са длъжни да разкриват тази документация, понеже тя не е правителствена — макар че тук МЕ е страна по договорите. Правилникът за приложение на ЗСИ в тази област остава неясен и противоречив. В един подобен случай, когато документите идват от контрагент на американската армия, съдът постановява тяхното разкриване, тъй като са изготвени за министерство и следователно са правителствени, а не военни. Аз подадох жалба срещу решението на МЕ. ↑

[5] ЦРУ представи на Комисията списък от 22 души, които са били разпитвани, но запази в тайна самоличността на останалите. ↑

[6] „Разследване на Централното разузнавателно управление за документи, свързани с експериментите с радиация върху хора“, 13 април 1994. ↑

[7] Същият източник. ↑

[8] „Доклад на генералния инспектор на ЦРУ за МКУЛТРА“, 14 август 1963. ↑

[9] Сенатска комисия за проучване на правителствените операции по отношение на разузнавателните мероприятия, „Окончателен доклад“, Книга 1 — Външно и военно разузнаване, 94-ти конгрес, II сесия, 26 април 1976, Специален доклад N94-755 (известен като Доклада на комисията Чърч). Вижте също Книга I, стр. 406. ↑

[10] Няколко десетилетия ЦРУ пази в тайна от семейството подробностите около смъртта на д-р Франк Олсън, починал, след като му е даден ЛСД. След няколко съдебни дела Управлението решава проблема с извънсъдебно споразумение, като същевременно отрича да има каквато и да било вина за случилото се. По същия начин действа и

във връзка с няколко от жертвите на експериментите „Психоатака“ на д-р Камърън по подпроект 68 на МКУЛТРА. ↑

[11] Същият източник. Вижте също Доклад на Комисията Чърч, Книга I, стр. 402. ↑

[12] Сенатска комисия за проучване на правителствените операции по отношение на разузнавателните мероприятия, „Окончателен доклад“, Книга 1 — Външно и военно разузнаване, 94-ти конгрес, II сесия, 26 април 1976, Специален доклад N94-755 (известен като Доклада на комисията Чърч). Вижте също Книга I, стр. 406. ↑

[13] „Доклад за инспекцията на МКУЛТРА/ПТС“, 26 юли 1963. ↑

[14] Фондът за медицински изследвания Гешиктер е служил като главен параван за тайно финансиране на безброй подпроекти на МКУЛТРА от страна на ЦРУ. Освен това ЦРУ се е опитало да привлече Комисията по атомна енергия във финансирането на проекта, като се позовава на участието им в радиационните изследвания на Гешиктер. ↑

[15] Д-р Уолъс Л. Чан. „Меморандум за протокола: Установяване и потвърждаване «искреността» на агенти и/или щабен персонал с техники и методи, различни от разпита“, без дата. ↑

[16] Д-р Джеймс А. Хамилтън за Фонда за медицински изследвания Гешиктер, 30 март 1965 („С настоящето бихме искали да помолим за субсидия...“). ↑

[17] В телефонен разговор с автора, октомври 1996. ↑

[18] Консултативна комисия по експериментите с радиация върху хора [ККЕРХ], досие номер С/А-071095-А на ЦРУ. ↑

[19] Д-р Джеймс Х. Хъдълсън до началника на Техническия клон, Отдел по сигурността, „Консултация с д-р Уеб Хеймейкър“, 4 ноември 1953. ↑

[20] В телефонен разговор с автора, октомври 1996. ↑

[21] В доклад на Комисията Чърч, Книга I, стр. 395 се казва, че една от трите главни функции на Подразделението за специални операции (ПСО) към Биологическия център на СВ във Форт Детрик е да провежда „биологични изследвания за ЦРУ“. В началото на 1952 година ПСО се съгласява да „помогне на ЦРУ в разработването, изследването и поддържането на системи за получаване на биологични вещества“. Чрез това споразумение ЦРУ се сдобива със знанията, уменията и материално-техническата база на СВ за разработване на

биологични оръжия, „подходящи за употреба от ЦРУ“ — Доклад на Комисията Чърч, Книга I, стр. 389. Много от първите изследвания на ЦРУ върху ЛСД са правени именно във Форт Детрик. В края на 60-те голяма част от работата по МКСЪРЧ на Подразделението на техническите служби (ПТС) е прехвърлена във Форт Детрик. Д-р Кристофър Грийн и майор Едуард Деймс играят важна роля в разработването на средства за биологична и химическа война на ЦРУ.

↑

[22] Във „Филаделфия Инкуайърър“ от 18 септември 1977 се цитира една местна статия от 1963 година за експериментите на военните в Холмсбърг, „при които затворници били принуждавани да излагат ограничени участъци от кожата си на облъчване с малки количества радиоактивни изотопи“. ↑

[23] Меморандум за заместник-директора по науката и технологиите, „ОФЪН/ЧИКУИТ Ревизирано“, 19 октомври 1978. ↑

[24] Скот Брекинридж, Меморандум до генералния инспектор, „Проучване и разработка на приложението на наркотиците в разузнаването“, приложение към „Направляване на човешкото поведение“, стр. 2–3, 31 януари 1975. ↑

[25] Вижте „Разследване на Централното разузнавателно управление за документи, свързани с експериментите с радиация върху хора“, 13 април 1994. и „Меморандум за протокола: Доклад от пътуване/Еджуд“, 12 февруари 1975. ↑

[26] Имената на представителите на ЦРУ са дадени в списъка на присъстващите от записките на първото, третото, четвъртото, петото, десетото, тринадесетото, четиринадесетото и седемнадесетото заседания на Комисията по медицински науки. ↑

[27] Меморандум на историческия отдел на ЦРУ, 1994, стр. 10–12. ↑

[28] „Проверяване точността на градуиране ин виво на човешки субекти, третирани с ниобий 92, барий 133, паладий 103, хром 51 и стронций 85. Експерименти с радиация върху хора на Министерството на енергетиката и неговите предшественици“, МЕ на САЩ, заместник-министър на околната среда, безопасността и здравето, 1995, стр. 90. ↑

[29] Джон Маркс. „Търсене на Манджурския кандидат“, Таймс Букс, Ню Йорк, 1979, стр. 118. „Групата на Ходж намери начин да постави радиоактивен маркер в ЛСД.“ ↑

[30] Вижте Дж. Нюъл Станърд. „Радиоактивност и здраве: История“, Отдел по научно-техническата информация към МЕ, 1988. ↑

[31] Досие С/А-080994-А на ККЕРХ, „Записки от събеседвания на ЦРУ с хора във връзка с експериментите с радиация върху хора“, 1994. Въпреки че преди това ЦРУ е разкрило информацията за Робли Еванс, Брайън Лател, директор на Центъра за проучване на разузнавателните сведения на ЦРУ, на 4 август 1995 година изпраща до председателя на Консултативната комисия д-р Рут Фейдън писмо, в което заявява, че „поради своята политика Централното разузнавателно управление не може нито да потвърди, нито да отрече наличието си на договорни отношения с някое от следните лица [д-р Робли Д. Еванс или д-р Харолд С. Ходж]“. ↑

ТРЕТА ГЛАВА

ИЗПРОБВАНЕ НА ЛСД

Не само ЦРУ са замесени в експерименти за контрол върху съзнанието. Тази глава ще разгледа експериментите с халюциногенни наркотици, провеждани от различни поделения на Разузнавателната общност на американската армия заедно с нейните химически войски. Голяма част от свързаните с това документи са унищожени. Онова, което следва, се основава на спасени писмени свидетелства от тези програми.

От наличните досиета в Разузнавателния център във Форт Холъбърд, щата Мериленд, и от Военните химически лаборатории знаем, че през ноември 1957 година е стартирал съвместен координиран проект за психохимични наркотици. Предполага се, че основната работа по този съвместен проект е свършена в края на 1957 г. и началото на 1958 г. През май 1958 година са се провели разисквания между офицерите от Разузнавателния съвет на Форт Холъбърд и Лабораториите за изследване на въоръжението в Еджуд. След заседанието на 3 юни 1958 година началникът на Разузнавателния съвет изпраща неофициален план на Дирекцията по медицински изследвания на Военните химически лаборатории.^[1]

Планът е озаглавен „Програма за тестване на материал ЕА 1279“ и включва използване на ЛСД. В този план се обсъжда „подходът към потенциалните доброволци“, които трябвало да бъдат подбирани от личния състав въз основа на досиетата, включващи информация за работа със секретни материали. В документа се говори за кодекс на поведение на доброволците, според който трябвало да подпишат декларация, че са съгласни. Преди всяко изследване доброволците трябвало да преминават физически и психиатричен преглед.

В програмата за първата група доброволци, пристигнали в Армейския химически център (АХЦ) в Еджуд, специално се наблягало на „несъзнателната реакция“. За да се проведат тестовете, бил нужен

тридневен престой. След лекарски преглед физически негодните били отпращани.

Първата вечер в АХЦ била за запознаване. На доброволеца се представял обучен в разпитите служител, който предварително се запознавал с досието му. Целта на вечерта за доброволците била социални контакти с други хора. Но всъщност всичко било нагласено така, че да подпомага разпитващия в измъкването на допълнителна информация от доброволеца — нещо като симулация на дипломатически коктейл, където се правели опити за получаване на поверителни сведения от нищо неподозиращи субекти.

На доброволците се сервирали питиета с ЛСД. След това разпитващите се опитвали да измъкнат още по-поверителна информация за задълженията на доброволците в техните части. При необходимост разпитващият давал на доброволеца допълнителни дози ЛСД без негово знание.

Били отделени специални помещения, където да разговаря всяка от двойките. Вечерните събеседвания били сравнявани с тези на другия ден, когато субектите вече не се намирали под влиянието на наркотика. Доброволците не съзнавали, че ги разпитват. Все пак на втория ден ги информирали за събитията от предишната вечер.

В Еджуд се провеждали експерименти и с други групи доброволци за преценяване способността им да лъжат, докато са под влиянието на ЛСД. Имало и „Тестове за разстройване на паметта“, с които се преценявало влиянието на ЛСД върху паметта на субектите; „Специализирани тестове на двигателните реакции“, с които се отчитало разстройването на елементарните двигателни реакции след приемане на ЛСД, и „Тестове на ефекта от средата и физическото състояние“, т.е. оценка на ефекта от ЛСД върху доброволци, подложени на различни условия и физически състояния, включително пълна изолация и враждебни разпити. Друг тест, „Влияние на материала при изкуствено създадени стресови ситуации“, определял способността на субекта да не издава информация, когато се намира под необичаен стрес и влияние на ЛСД.

Няма доказателства, че тези изследвания са били одобрени на каквото и да било ниво над президента на Разузнавателния съвет или директора на Лабораториите за медицински изследвания в Еджуд. Единственият достъпен документ от канцеларията на генералния

инспектор и генералния одитор към сухопътните войски (СВ) на САЩ показва, че предложеният план е бил изпратен от Разузнавателния съвет на командващия СВ в Еджуд.

Подписан е от генерал-адютанта от името на командващия центъра, което сочи, че командващият на Разузнавателния център може би е одобрил програмата от страна на Разузнавателния корпус.^[2] Все пак бившият началник на Разузнавателния център Ричард С. Прейдър на 29 октомври 1979 година свидетелства, че не е знаел нищо за плана и е напълно възможно писмата да са били подписвани от негово име. Освен това той заявява, че макар Разузнавателният съвет да се намира под негово командване, по въпроси от оперативно естество те обикновено докладвали директно на канцеларията на заместник-началник щаба по разузнаването (ЗНЩР) на СВ.^[3]

Уилям Дж. Якобсен, офицер по проекта на Разузнавателния съвет, подкрепя версията на Ричард Прейдър. Освен това добавя, че доколкото знае, по онова време в Холъбърд не е можело да се вземе никакво решение за участие в изследвания без одобрението на ЗНЩР.^[4] Това твърдение на Якобсен не е потвърдено от бившия персонал на ЗНЩР. Освен това не са открити никакви доказателства, че Лабораториите за медицински изследвания са получили одобрение чрез Химически войски, нито пък че от канцеларията на началник-управление медицинска служба са разгледали или проверили плана. Те очевидно са се отклонили от законните канали.

Оцелелите документи показват, че експериментите са провеждани на два етапа: първата серия от август до ноември 1958 година^[5], а втората от септември 1959 г. до май 1960 г. Макар да няма доказателства за точния брой на използваните доброволци, от командировъчните предписания и показанията личи, че става дума за 30–35 души. Няма обаче писмени данни за това по колко пъти е даван ЛСД на всеки доброволец.

Най-важното тук е, че никой от доброволците не е дал своето „информирано съгласие“ преди приема на ЛСД. Освен това е имало преднамерени усилия да бъдат лишени от всяка информация, която би им помогнала да преценят доколко опасна е тази процедура. Отговорността за умишленото укриване на информация е на Разузнавателния съвет като инициатор и на Лабораториите за медицински изследвания като изпълнители. Едва след първото даване

на ЛСД доброволците били уведомявани за случилото се и за останалата част от проекта.

Тези тестове са провеждани няколко години след смъртта на д-р Франк Олсън през ноември 1953 година, вероятно причинена от сложения в пиетето му ЛСД. Д-р Олсън е работил в тясна връзка с Подразделението за специални операции към химическата служба на СВ във Форт Детрик. Данните сочат, че армията на САЩ скоро е забравила поуките от смъртта на Олсън и е продължила с изследванията по старому.

Според показанията на един от доброволците, Чарлз Л. Шърли-младши, дадени на 5 август 1975 година, сред колегите му било разпространено мнението, че ако откажат да участват в изследванията, ще изпаднат в немилост пред своите началници.

След първата серия експерименти през ноември 1958 година началникът на клиничното подразделение в Еджуд изпраща писмо до командира на разузнавателния център на сухопътните войски (СВ), в което се казва, че основната работа по първата фаза е приключена, и то с крайно удовлетворителни резултати.

По-нататък в писмото се отбелязва, че „приложението на материала [ЛСД] е добре по възможност да става в реални ситуации на експериментална основа“^[6]. Трудно е да се повярва, че може да се даде такава препоръка за опасен наркотик с непредвидими резултати, и то след тестовете върху 35 доброволци.

На 21 януари 1959 година разузнавателният център на СВ дава зелена светлина на Еджуд: „Нашият щаб изпрати писмото Ви на заместник началник-щаба по разузнаването (ЗНЩР) на СВ, съгласявайки се с Вашите препоръки материалът да бъде използван в реални ситуации на експериментална основа.“^[7] От наличната документация става ясно, че е подготвян план за изпитание в реални условия заедно с представители на Лабораториите за медицински изследвания и офицер от Разузнавателния съвет, който да помага в разпитите.

В началото на март 1959 година директорът по медицинските изследвания в Еджуд уведомява своя началник, командира на Военните химически лаборатории, че планът скоро ще му бъде предоставен от Разузнавателния център.^[8] В плана се предвижда прилагане на ЛСД върху чужди граждани в други страни. Канцеларията на началник-

управление медицинска служба е избраният канал за бързо осъществяване на плана.^[9]

На 9 април 1959 година представители на Военните химически лаборатории и Разузнавателния център запознават началника на отдел изследвания и развитие към канцеларията на началника управление медицинска служба с „Програма за тестване на материал ЕА 1279“, като предлагат изпитание в реални условия. Той има резерви към одобряването на плана, но по-късно уведомява неофициално Еджуд, че началникът управление медицинска служба би преразгледал решението си, ако планът му се представи чрез заместник началник-щаба по разузнаването (ЗНЩР). Разузнавателният център изпраща плана на ЗНЩР за съгласуване с началник-управление медицинска служба и последният „се съгласява със заключението на химическата служба и няма никакви медицински възражения срещу плана за изпитание в реални условия“^[10]. Канцеларията на ЗНЩР нарежда на командира на Разузнавателния център към СВ на САЩ (РЦСВСАЩ) да подготви подробна щабна разработка за изпитанията върху чужди граждани и доклад за ЗНЩР. На 15 октомври 1959 година РЦСВСАЩ изпраща на ЗНЩР исканата разработка.^[11]

На 8 август 1960 година Групата за свръзка към канцеларията на помощник началник-щаба по разузнаването е изпратена в Европа, където да инструктира европейската разузнавателна общност за съвместния проект на Разузнавателния корпус и Военните химически лаборатории за изпитания на ЛСД и да запознае началника на армейското разузнаване в Европа (НАРЕ) с плана. Групата се състои от трима души: офицер от канцеларията на заместник началник-щаба по разузнаването на СВ (ЗНЩР); офицер за проекта от Разузнавателния съвет на СВ във Форт Холъбърд (РСМСВ) и още един офицер за проекта, но от Химични лаборатории за изследвания и развитие (ХЛИР) в Еджуд.

На разузнавателната общност в Европа е оставено да измисли подробностите по плана и да осигури субекти за предложения „Тест в реални условия“. Те трябвало да са чужденци и да не са доброволци. СВ отговаряли за осъществяването на проекта под зоркото око на Групата за специални цели (ГСЦ).^[12] Оцелелите писмени свидетелства показват, че на 25 ноември 1960 година заместникът, ЗНЩР и НАРЕ неофициално са се договорили за работните си отношения.^[13]

На 7 декември 1960 година офицерът за проекта на Разузнавателния съвет на СВ в присъствието на представители на началника на химическа служба към СВ и канцеларията на началник-управление медицинска служба инструктира ЗНЩР.^[14] От доклада му личи, че ЗНЩР се е съгласил с плана, тъй като той е щял да допълни конвенционалните методи за разпит. Макар да не е изразена почти никаква загриженост, е повдигнат въпросът за съгласуването с други институции като ЦРУ и ФБР.

Окончателното решение е подобно съгласуване да бъде отложено, докато не се направи оценка на изпитанията в реални условия в Европа. За ЗНЩР в протокола е записано: „Неговата загриженост бе, че за да излезе нещо от този проект, това [ЛСД] трябва да се прилага върху по-висши неамерикански субекти, или както се изрази, щабни офицери. Това можело да се осъществи само с въвличането на ЦРУ в проекта.“ Също така ЗНЩР добавя, че „може би трябва да се информира и по възможност привлече ФБР за по-нататъшното развитие на експериментите“^[15].

Няма абсолютно никакви доказателства, че този план е бил одобрен от началник-щаба на СВ или други по-висши от ЗНЩР офицери. Няма доказателства и че планът е бил съгласуван с ФБР ЦРУ или друга институция извън СВ. През януари 1961 година химическата служба изпраща офицер, който да стане част от Групата за специални цели заедно с офицера за проекта на Разузнавателния съвет на СВ.^[16] Новият член, вероятно осигурен от канцеларията на началника управление медицинска служба, е медицински кадър от Форт Тотън, щата Ню Йорк. (Няма писмени доказателства, че това назначение е било направено от началника управление медицинска служба.)

На 28 април 1961 година Групата за специални цели (ГСЦ) на СВ, която се занимава с ЕА 1279 (ЛСД), отпътува на 90-дневна програма за експерименти в реални условия в Европа, а именно „Операция ТРЕТИ ШАНС“. Групата се състои от военен лекар на СВ, офицер на Химическия корпус по проект ЕА 1279 и занимаващ се със същия проект офицер от Разузнавателния център на СВ, който представлява канцеларията на ЗНЩР. Целите са: „да се потвърдят или отхвърлят лабораторните заключения (1958–1960 година), за да се определи дали техниката с ЕА 1279 може да бъде използвана като помощна при разпити, както и дали техниката действително повишава

експлоатационните качества на реални субекти за разузнавателни цели.“^[17]

Занимаващите се с организацията разузнавателни части вече са определили субектите. Всичките спадат към критичната категория и са смятани за „неподатливи“ на конвенционалните техники за разпит или разследване.

Субектите са доведени един по един в предварително подготвен лекарски кабинет под претекст, че трябва да ги прегледа лекарят на ГСЦ. След като бъдат представени в неофициална атмосфера на членовете на ГСЦ, субектите получават питиета, в които тайно е добавен ЛСД. След като наркотикът започва да действа, групата се премества в помещението за разпити. Военният лекар и психологът присъстват на разпитите до самия им край като консултанти.^[18]

Проведени са 11 експеримента с 10 субекти, от които деветима чужденци, информатори или агенти на армейското разузнаване. Изключението е американски войник, замесен в кражба на поверителна документация. Никой от субектите не е доброволец, макар че един от тях се е съгласил да се подложи на тест със „серума на истината“.

Групата за специални цели се връща в САЩ в края на юли 1961 година. Заключение им е, че има спешна нужда от модерни, неконвенционални техники, които да подобрят възможностите на разузнавателните части в реални условия, когато са необходими интензивни специални разпити, и че ЛСД има обещаващо бъдеще в тази област. Една от препоръките им е: „Да се предприеме изчерпателна програма за изпитания в реални условия съвместно със съответните американски отдели по разузнаването и сигурността за научно получаване на емпирични данни, по които да се стандартизира техниката ЕА 1279; и за тези бъдещи експерименти да се използват реални субекти от действителни случаи както за изследователски, така и за оперативни цели.“^[19]

Няма доказателства, че която и да било част от ТРЕТИ ШАНС е представена на началник-щаба на СВ или на секретаря на СВ или одобрена от тях. От наличните свидетелства става ясно, че от началото до края този проект е в разрез с политиката на МО и СВ, както и на специфичните правилници за химически или медицински изследвания. Освен това ГСЦ използва нищо неподозиращи субекти с чуждо

гражданство във всички случаи с изключение на един. Да не говорим, че използването на американския войник е по-скоро с оперативна, отколкото с изследователска цел. И накрая, отговорни за крещящото незачитане на политиката и директивите на СВ са заместник началник-щабът по разузнавателната част, канцеларията на началника управление медицинска служба и началникът на химическа служба.

След завръщането на Групата за специални цели от Европа през декември 1961 година ЗНЩР взема решение да проучи възможността за подобни експерименти в сухопътните войски на САЩ в района на Тихия океан (СВСАЩТО).^[20] На 27 февруари 1962 година офицерът по проекта от Разузнавателния корпус запознава заместник началник-щаб, НАРЕ и СВСАЩТО за ЛСД програмата в своята щабквартира на Хаваите. „Главната цел на програмата за изпитания в реални условия ще бъдат експерименталните изследвания при действителни оперативни условия, проверка на предишни лабораторни и реални изпитания на техниката [с ЛСД], както и разработване на още данни за оперативната употреба на материала. Всеки оперативен напредък на индивидуалните случаи, избрани за експериментиране, ще бъде считан за допълнително предимство.“^[21]

Първите тестове започват на 20 април 1962 година. Програмата носи кодовото название Операция ДАРБИ ХЕТ и ЗНЩР изисква от началника на химическата служба да осигури един офицер, който да се присъедини към ГСЦ за този етап от изследванията.^[22] Химически войски възлагат тази задача на същия офицер, който е участвал в Операция ТРЕТИ ШАНС.^[23]

По причини, които остават неясни, Операция ДАРБИ ХЕТ е прекратена, преди да бъде даден ЛСД на някой от осемте избрани за целта субекти — 7 чужди граждани и един американски войник. При инструктажа на 10 април 1963 година заместникът на ЗНЩР към СВ нарежда да не се провеждат повече никакви тестове на ЕА 1279. Причините, които се излагат, са липсата на данни, некатегоричното естество на изследванията и правните, политически и морални проблеми, свързани с прилагането на ЕА 1279 (ЛСД).^[24]

В заключение за две години Разузнавателният корпус е използвал 30–35 души за своите изпитания на ЛСД. Първите експерименти — с тайното даване на ЛСД на симулиран светски прием — са в пряко нарушение на публикуваната политика на МО и на СВ. За голяма част

от доброволците и за самите изследвания липсват каквито и да било документи. Те са умишлено унищожени, за да се запази в тайна самоличността на участниците в тези операции. В сухопътните войски на САЩ употребата на ЛСД е прекратена на 10 април 1963 година. Все пак тези операции проправят пътя за други американски институции — включително контрагенти на правителството на САЩ — да продължат изследванията с ЛСД върху нищо неподозиращи човешки субекти.

[1] Военните химически лаборатории на СВ на САЩ (АХЦ), Медицински отдел. Писмо до командващия, Разузнавателен център на СВ на САЩ, Форт Холъбърд, Медицински отдел. Тема: Предложен план за експерименти в реални условия с ЕА 1279, дата: 19 март 1959.

↑

[2] Разузнавателен център на СВ на САЩ, Форт Холъбърд, писмо до командващия, Химически център на СВ на САЩ, Еджуд, Медицински отдел. Тема: Програма за тестване на материал ЕА 1279, дата: 28 април 1958.

↑

[3] Формуляр от служител на Лабораторията за медицински изследвания. Тема: Коментари върху Програма за изпитвания на материала „К“, предложена от РЦСВСАЩ, дата: 27 март 1958.

↑

[4] Показания на о.з. подполковник Уилям Дж. Якобсен, 29 август 1975.

↑

[5] Разузнавателен съвет към СВ на САЩ, писмо до Главна дирекция за медицински изследвания, Военни химически лаборатории. Тема: Изпращане на работен план, дата: 3 юни 1958.

↑

[6] Лаборатории за медицински изследвания, писмо до командващия на Разузнавателния център към СВ на САЩ. Тема: Програма за изпитания на материал ЕА 1279, дата: 14 януари 1959.

↑

[7] Разузнавателен съвет към СВ на САЩ, писмо до командващия на Подразделението за химически изследвания и развитие на СВ на САЩ, Еджуд. Тема: Програма за тестване на материал ЕА 1279, дата: 21 януари 1959.

↑

[8] Формуляр от директора по медицински изследвания до командващия, Военни химически лаборатории на СВ на САЩ. Тема: План за химически изследвания, дата: 6 март 1959.

↑

[9] Писмо от Разузнавателния съвет на СВ до ЗНЩР, СВ. Тема: Щабна разработка: Програма за изпитания на материал ЕА 1279, дата: 15 октомври 1959. (Включва препратки към писмото на ЗНЩР от 27 юли 1959, в което се иска разрешения за провеждане на изследвания.)

↑

[10] Същият източник. ↑

[11] Същият източник. ↑

[12] Доклад от пътуването на Групата за разузнавателна свръзка към канцеларията на заместник началник-щаба относно Програма за тестване на материал ЕА 1279, дата: 26 август 1960. ↑

[13] Подразделение за изследвания и развитие към Химическия корпус на СВ на САЩ, писмо до командващия на Лабораториите за химически изследвания и разработки. Тема: Програма за тестване на материал ЕА 1279, Етап I, Предварителни данни и резюме до настоящия момент. Без дата. ↑

[14] Същият източник — Приложение 4. Докладна записка от КЗНЩР до Отдела по сигурността. Тема: Програма за тестване на материал ЕА 1279, дата: 9 декември 1960. ↑

[15] Същият източник. ↑

[16] Същият източник, без приложението. ↑

[17] Доклад на офицера по проекта до ЗНЩР. Тема: Доклад за пътуването и дейностите на Група за специални цели ЕА 1279 на СВ относно Операция ТРЕТИ ШАНС, дата: 6 септември 1961. ↑

[18] Същият източник. ↑

[19] Препратка към писмо на ЗНЩР. Тема: Програма за тестване на материал ЕА 1279, дата: 29 декември 1961. ↑

[20] Меморандум за протокола. Тема: Политически и оперативни фактори в провеждането на експерименти в реални условия на ЕА 1279, дата: 1 март 1962. ↑

[21] Писмо на ЗНЩР до началника на химическата служба. Тема: Програма за тестване на материал ЕА 1279, дата: 28 март 1962. ↑

[22] Писмо на Отдела за изследване и развитие на Химическия корпус към СВ на САЩ. Тема: Програма за тестване на материал ЕА 1279, дата: 6 април 1962. ↑

[23] Писмо на ЗНЩР до Разузнавателния съвет на СВ. Тема: Програма за тестване на материал ЕА 1279, дата: 9 април 1962, с приложен Меморандум за протокола. ↑

[24] ЗНЦР, СВ, Меморандум за протокола. Тема: Програма за тестване на материал ЕА 1279, дата: 12 август 1963. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

БУХЕНВАЛДСКИЯТ ЩРИХ

В средата на ноември 1993 година след шестгодишно разследване 42-годишната Айлийн Уелсъм публикува серия от статии за живота и смъртта на петима души — стюард в спален вагон, бояджия, дърводелец, политик и домакиня — използвани като опитни мишки от Министерството на енергетиката на САЩ. Макар че се появяват в „Албюкърки Трибюн“, вестник в не особено гъсто населеното Ню Мексико с тираж 35 000 броя, статиите предизвикват интереса на големите национални вестници.

На 7 декември 1993 година министърът на енергетиката Хейзъл О'Лиъри нарежда повереното ѝ министерство да разсекрети поверителните досиета по проекти, включвали използване на хора като опитни мишки от войната насам. Не е съзнавала обаче размерите на програмата и отчаянието, което е оставила след себе си. Министърът нарежда 32 милиона тайни документа да бъдат разгледани и оповестени пред обществото, като обещава, че жертвите ще бъдат обезщетени. Смятала е, че става дума за около 800 души, най-вече умствено изостанали или безнадеждно болни, ала само за първата седмица в повереното ѝ министерство се получават 10 000 обаждания.

„Както сигурно знаете, Министерството [на енергетиката] е твърдо решено да предостави на обществото възможно най-много информация за проведените изследвания с радиация. За тази цел започнахме голям проект, обхващащ цялото министерство, за откриване на съответната документация.“ Така ми писа Денис Б. Дигинс, началник на Отдела по законите за свобода на информацията и правото на личен живот към МЕ, прилагайки списък с програмите и проектите, включвали изследвания върху хора. Самият списък беше дълъг 150 страници. Още от 1942 година МЕ провежда изследвания относно ефекта от плутоний върху деца и възрастни. Талбът, Нютон и Уорнър са записали заключенията си в доклад, след като са инжектирали плутоний на двама здрави мъже; Туи, Кейсик, Олдъм и

Ларсен са прилагали венозно инжектиране на плутоний, за да изследват концентрацията му в косата^[1]. След като са третирали своите жертви с плутоний, Мое и Готър се опитали да установят „допълнителната краткосрочна екскреция на плутоний в урината“.^[2] Други са излагали жертвите си директно на плутоний^[3], а трети учени, след като са отравяли субектите с радиоактивен материал, са извършвали аутопсии, за да определят натрупването на плутоний в тъканите.^[4] Всички тези изследвания са били подкрепяни и финансирани от МЕ.

В някои случаи жертвите им са били болни пациенти. Между 1953 и 1957 година Уилям Суит и неговите сътрудници от Масачузетската многопрофилна болница в Бостън са инжектирали уран 235 (235U) на поне 11 безнадеждно болни от рак пациенти. Според „Албюкърки Трибюн“ поне шестима от пациентите е нямало да умрат, понеже са били със сгрешена диагноза. Освен това двама от тях страдали от заболявания, нарушаващи метаболизма, което учените изследвали.

Албърт Стивънс, бояджия от Хийлсбърг, щата Калифорния, според диагнозата бил безнадеждно болен от рак на стомаха. На 14 май 1945 година му инжектирали, както е описано по-късно, „многократно смъртоносната по учебник доза“ плутоний. Биопсията, направена на 18 май, показала, че той е имал язва, а не рак. През юли 1947 година на Елмър Алън, афроамериканец и стюард в спален вагон, била поставена диагноза рак на костите. Според документацията той може би е последната жертва, на която е инжектиран плутоний.

Един доклад от 29 април 1946 година описва как от Военноморските сили инжектирали двама болни пациенти с радиоактивно вещество, за да се определи техника за измерване на скоростта, с която човешката кръв и органи започват да изхвърлят радиоактивния материал. В продължение на седмици през 1945 г. за тази цел били изследвани кръв, фекалии и урина. Приближавайки Гайгеров брояч до черния дроб, жлъчката, щитовидната жлеза и мозъка, учените се опитвали да преценят грубо колко от веществото има в тези органи.

В друга серия от експерименти през 40-те години на ХХ в. бременни жени били поени със смеси от радиоактивни материали, за да се изследва ефектът на последните върху плода. Министерството на

здравеопазването провежда тестове, в които на повече от 800 бременни са давани „коктейли“ с радиоактивни желязни изотопи, за да се види как се абсорбират от тялото. Тези изследвания са правени в безплатната предродилна клиника към Вандербилтския университет в Нешвил и са частично финансирани от Министерството на здравеопазването на Тенеси.

През март 1951 година един доклад в „Америкън джърнъл ъф Обстетрикс и Гинекологджи“ описва подробно абсорбцията на желязо при бременните жени — ала пропуска да спомене за наблюдаване на дългосрочното въздействие на радиацията върху тези жени или върху децата им. Служебните лица на Вандербилт признават, че не знаят дали бременните са били уведомявани за възможния ефект от радиацията, или дори че вземат радиоактивни хапчета. Цялата документация е унищожена през 1970 година. (Едно вторично изследване, публикувано през 1969 година в „Америкън джърнъл ъф Епидемиолоджи“, заключава, че три от децата, родени от участвалите в тези изследвания жени, почти със сигурност са починали.)

Д-р Джоузеф Г. Хамилтън, невролог в болницата към Калифорнийския университет в Сан Франциско, и неговият колега д-р Робърт Стоун дълго време са насърчавали Агенцията по атомна енергия (предшественик на МЕ) да използва радиоактивни материали върху хора. През април 1946 година Хамилтън инжектира плутоний на едно момче с костен рак в крайно напреднал стадий и въпреки съвета на СВ през декември незабавно да прекрати тази работа, той им изпраща секретен доклад на тема радиационна война. В него описва как могат да се използват радиоактивни материали като оръжие за унищожение както на отделни хора, така и на цели общности: „Вдишването на 10 миликюрита неразпаднал се ядрен продукт е определено като минималната смъртоносна доза за средния възрастен. Предполага се, че смъртта ще настъпи по-скоро от белодробните увреждания, отколкото от унищожаване на костния мозък. При поглъщане през устата са нужни поне 100 миликюрита, за да настъпи смърт.“^[5] За унищожаване на цяла общност Хамилтън предлага: „Едно от главните стратегически приложения на ядрените продукти вероятно ще бъде насочено срещу цивилното население на големи градове. Лесно е да си представим ужаса, който подобно вещество би всяло сред градските маси.“^[6]

Хамилтън прави няколко предложения за елиминиране на големи общности, например „аерозоли с ядрени продукти, които да подложат градското население на ядрено отравяне чрез вдишване.“^[7] През 1949 година СВ провеждат първото от шестте изпитания на радиационни мунициии в опитно поле Дъгуей в Юта, като част от „сравнително широкомащабните пилотни експерименти“ на Хамилтъновата идея за аерозолите. (Хамилтън е оглавявал експертната група, консултирала СВ по тестовите.)

През 1950 година той пише на Комисията по атомна енергия за възможността да се намерят здрави доброволци, които да вдишат почти смъртоносни дози радиоактивни аерозоли, като признава, че в тези експерименти има „известен Бухенвалдски щрих“. Обмисля и варианта „съвсем малко водохранилище да се зарази с голямо количество [радио]активен материал“, но заключава, че „ефективността на подобна процедура не оправдава употребата на необходимото количество материал.“^[8] По негово мнение такава програма би трябвало да се провежда от Военните химически служби със сътрудничеството на други заинтересовани подразделения от СВ и Военноморските сили (ВМС).

През 1964 година, въпреки „Менгелизма“ на Хамилтън и Стоун, д-р Стоун е награден с почетната грамота на Комисията за атомна енергия за „вдъхновяващо и ефективно пионерство“. (Хамилтън умира през 1957 година от рядка форма на левкемия на 49-годишна възраст, почти със сигурност причинена от излагането му на радиация.) МЕ включва в своите изследвания други подразделения на МСВ и споделя констатациите си с министерствата на сухопътните войски, военноморския флот, въздушните сили и дори с НАСА и Администрацията на ветераните. Всяко от тези министерства е имало и все още има силни военни интереси към така наречената от тях радиологична война (РВ).^[9]

В един документ на Комисията по атомна енергия, открит от Сандра Марлоу, се изброяват над 100 обекта в Масачузетс, включително Масачузетския технологичен институт (МТИ), Харвардския университет, Уолтъмското държавно училище „Ферналд“ и няколко бостънски болници, където са се провеждали изследвания върху хора. Изследванията върху деца в училище „Ферналд“ в Уолтъм, щата Масачузетс, са особено стряскащи. През 1947 година на

седемнадесет тийнейджъри с умствена изостаналост са били давани ястия с радиоактивни вещества, за да се види какво количество радиоактивно желязо се абсорбира от организма. Между 1954 г. и 1956 г. учени от Центъра по радиоактивност към МТИ са поили с радиоактивно мляко 32 деца с умствена изостаналост от училището. (Ръководителят на групата Робърт Харис е смятал, че експериментите ще бъдат най-успешни, ако децата са затворени в болница под лекарско наблюдение.)

Остин Ларок и Чарлз Дайър, бивши ученици от Държавно училище „Ферналд“, казват пред комисията, оглавявана от сенатор Едуард М. Кенеди и депутатата Едуард Мърки, че по онова време не са могли да четат или пишат, и учените не са получили тяхното или на настойниците им пълно съгласие.

От декември 1962 до април 1963 година учени от Харвард, финансирани от Службата за обществено здраве на САЩ, са давали радиоактивен йодид на 760 умствено изостанали деца от Рентъмското държавно училище — а сред тях имало дори едногодишни. (Не е ясно колко радиоактивно вещество им е давано и дали родителите или настойниците им са били информирани за това.) Целта на тези изследвания е била да се определи „минималната ефективна доза“ за потискане на щитовидната жлеза. Това щяло да подпомогне разработването на контрамерки срещу падане на радиоактивни частици след експлозия на ядрена бомба.

В някои случаи цели общности са ставали, без да подозират, субекти на експерименти. В отговор на моето запитване относно програмите, проектите и изследванията, в които са се използвали хора, за да се превърне падането на радиоактивни частици в оръжие, от Отдел по полеви действия Албюърки към Министерството на енергетиката ме информираха, че „Лос Аламос провежда експерименти РаЛа [с радиоактивен лантан] на открито от 1944 до 1961 година. Целта на програмата бе да се тестват модели оръжия с помощта на конвенционални взривни вещества“.

Често наричани хидродинамични или просто хидротестове, експериментите РаЛа бяха от огромно значение за проектирането и разработката на ядрени оръжия^[10]. До края на 1946 година в каньона Байо са проведени 71 такива експеримента. През 1950 година Кеймбриджката лаборатория на ВВС извършва с помощта на

бомбардировач В-17 четири теста за атмосферно проследяване на радиоактивни емисии в Ню Мексико. Били използвани сензори, които да измерят концентрацията на радиоактивен материал в облаците, а също и радиологичната активност в атмосферата. Живеещите в района хора не са уведомени за това. Според документа на МЕ е щяло да отнеме поне две седмици, преди атмосферата да се изчисти от радиоактивността. Много писмени свидетелства, свързани с тази програма, включително издадените от други канали на Министерството на отбраната като част от сътрудничеството ѝ с МЕ, си остават поверителни.

В друга серия от експерименти са правени радиационни тестове по тялото както на цивилни граждани, така и военни. Между 1963 и 1976 година Карл Хелър от Орегонския университет и Тихоокеанската северозападна фондация са изложили тестисите на 67 затворници от затвора в щата Орегон на йонизираща радиация. Подобни експерименти са провеждани и от К. Алвин Паулсен (протеже на Хелър) от Вашингтонския университет и върху тестисите на 64 затворници от затвора в щата Вашингтон между 1963 и 1970 година, за да се оцени ефектът на радиацията върху плодовитостта.

Според някои документи по време на Студената война американското правителство провежда ядрени експерименти в поне 33 болници за ветерани. Иронията тук е, че според Министерството по въпросите на ветераните „целта на експериментите бе да се определи ефектът от радиацията върху военните [кадри] и да се подпомогне диагностицирането и лечението на някои пациенти“. Същото министерство през декември 1993 година най-сетне признава, че пациентите военни в поне 14 заведения са станали жертви на тези експерименти.

„Рейнолдс илектрикъл енд енджиниъринг“, дългогодишен доставчик на Министерството на енергетиката, е получил нареждане да предостави свързаните с министерството документи за разглеждане и разсекретяване. След като отрича да знае „за каквито и да било експерименти с хора на ПИН [полигона за изпитания в Невада]“, с изключение на „случаи, в които Агенцията за опазване на околната среда (АООС) е пръсквала своето поле в Зона 15 с тритий“, генералният директор на фирмата Д. Л. Фрейзър накрая признава в писмото си от 7 декември 1993 година до заместник-началника по

въпросите на околната среда, безопасността, сигурността и здравето на Службата по операциите в Невада към МЕ, че „в областта на експериментите върху хора са открити няколко дела, които си заслужава да се обсъдят“^[11].

Фрейзър прилага към писмото си няколко категории досиета. Приложение 2 включва документи за изследвания с плутоний и уран, финансирани от МЕ без пряко тяхно участие в изпитанията в Невада. Приложение 3 включва доклади от изследвания върху проби от паднали радиоактивни частици, взети от 1372 метра източно от ядрените детонации при „Смол-Бой Ивент“ (ядрен тест), финансирани от МЕ и проведени от Чикагския университет и Аргонската болница за изследване на рака.^[12]

Приложение 4 е особено интересно, тъй като в него става дума за специални военни проекти. Според думите на Фрейзър „това на полигона в Невада бяха психологически изследвания“. Единият от докладите носи заглавието „Връзката между натрупването на информация и промяната на нагласата“: изследване върху участници в учение Дезърт Рок V (програма за изпитване на атомна бомба), проведено от Бъртън Уинград през март 1954 година. Направени са и няколко изследвания с военни, които очевидно са се съгласили да наблюдават детонация от различни разстояния от епицентъра. В един от случаите, по време на серия ядрени изпитания „Ъпшот-нотхоул“ през 1953 година на субектите военни е наредено да застанат само на 1828 м от епицентъра. В друг експеримент по време на Операция „Блъмбоб“ (погрешно изписване на „Плъмбоб“^[13]) през 1957 година петима души са поставени точно под точката на детонация при проведения на голяма височина „Джон Ивент“ (ядрен тест).

Според Оскар Роузън от Салем, командир на Националната асоциация на атомните ветерани, по време на ядрените изпитания са били изложени на радиация между 450 000 и 500 000 военни. Освен това стотици и хиляди цивилни граждани са се намирили в радиус от 80 км от ядрените изпитания в Невада или умишлените пускания на радиация в резервата Ханфорд във Вашингтон или от Националната техническа лаборатория в Айдахо.

Други две интересни неща има в Приложение 7. Първото е меморандум от д-р Чарлз Дънъм от 13 май 1966 година със заглавие „Използване на доброволци в биомедицински изследвания“. Второто

представява писмо от Лойд Брутън до Комисията по атомна енергия от 26 март 1953 г., в което той предлага услугите си като „човешка опитна мишка“. Приложение 8, озаглавено „Падащи радиоактивни частици и мерки за радиационна защита“ също разкрива участието на Станфордския изследователски институт в експерименти с хора.

Противно на впечатлението, създадено от МЕ, тези изпитания не са провеждани само през 40-те и 50-те години на ХХ в. Дори през 1973 година федерални учени са излагали затворници в щатите Орегон и Вашингтон на повишени дози радиация, за да определят риска от попадане в такава среда. По думите на Аргъс Махиджиани от Института по енергетика и екологични изследвания в Такома Парк, Мериленд, „съществуват предостатъчно доказателства, че някои от тези изследвания имат за цел да увеличат възможностите на САЩ за ядрено нападение“.

Разсекретените документи, свързани с използването на хора като опитни мишки в изследвания с радиация, провеждани от правителството на САЩ, продължават да разкриват интересни подробности. Те представляват разтърсваща илюстрация как правителството може да се обърне срещу собствения си народ и да падне до степен на варварство, същевременно криейки се зад паравана на националната сигурност.

Сега една работна група от Белия дом провежда разследване, но въпреки обещанието на министърката О'Лиъри да обезщети жертвите, решение на Върховния съд постановява, че дори когато нечий конституционни права са погазени от федерални институции, тези институции не са задължени да изплащат каквито и да било компенсации. „Ако удовлетворим иск за обезщетение срещу федерални институции, вероятно ще стоварим огромен финансов товар върху раменете на федералното правителство“, пише съдия Кларънс Томас от името на съда.

Не е ясно дали Великобритания и други страни са играли някаква роля в изпитанията. „Министерството на енергетиката [на САЩ] прекалено се съсредоточава в тези изследвания, за да получи пълната картина“, казва Даниел Бърнстейн, началник на Центъра за изследвания на атомната радиация.^[14] Известно е, че МЕ е изпрацало изотопи в други страни за изследвания, макар да не се знае за какво са били използвани материалите. Документацията на Комисията по

атомна енергия показват, че изотопи са изпращани в Аржентина, Австралия, Белгия, Бразилия, Канада, Чили, Колумбия, Куба, Дания, Египет, Финландия, Мексико, Нидерландия, Нова Зеландия, Норвегия, Пакистан, Перу, Испания, Швейцария, Швеция, Турция, Южна Африка, Великобритания и Уругвай. В отговор на моето запитване Британският институт по атомни оръжия отрече Великобритания някога да е участвала в тестове с радиация върху хора.^[15]

Все пак намиращият се в Албюкърки Отдел по полеви операции към МЕ предостави доказателства в подкрепа на противното. В своя списък със заглавие „Доклади на екипа по проект Изследвания върху хора“ присъства и „Доклад на изследователската група към Агенцията за атомна енергия на Великобритания: изследвания за установяване токсичността на плутоний“.^[16]

[1] Туй, Кейсик, Олдъм и Ларсен. „Концентрацията на плутоний в косата след венозно инжектиране“. Хелт Физике, том 40, стр. 881–886, 1981. Архив на Отдел по полеви действия към МЕ в Албюкърки. ↑

[2] Мое и Готър. „Данни за допълнителната краткосрочна екскреция в урината от изследванията с инжектиране на плутоний в периода 1945–1947 година“ в протокола на семинара, организиран от МЕ на тема „Радиобиологични изпитания и дозировка за вътрешен прием“, Албюкърки, Ню Мексико, 20–22 януари 1986. ↑

[3] Волц, Стебингс, Хемпелман, Хакстън и Торк. „Изследване на хора, изложени на плутоний“. Международен институт по атомна енергия, SM-224508, 13–17 март 1978. ↑

[4] Фокс, Тиетжех, Макинрой. „Статистически анализ на едно изследване на плутоний в Научна лаборатория Лос Аламос, САЩ, аутопсия“ Нелт Физике, том 39, стр. 877–892, 1980. ↑

[5] „Радиологична война/войни“: от д-р Джоузеф Дж. Хамилтън до полковник К. Д. Никълъс, 31 декември 1946, стр. 3. ↑

[6] Същият източник, стр. 4. ↑

[7] Същият източник, стр. 5. ↑

[8] Същият източник, стр. 5. ↑

[9] В своето писмо от 16 февруари 1994 година от кабинета на главния военен прокурор на американските СВ ме уведомиха, че искането ми за повече документи по темата (експерименти с радиация върху хора) е прехвърлена към по-висша инстанция. ↑

[10] Програмата РаЛа, каньона Байо — документация, предоставена на автора на 8 април 1994. ↑

[11] Документация, предоставена на автора от МЕ, Вашингтон, на 9 март 1994. ↑

[12] Лъорой, Ръст и Хастърлик. „Последиците от поглъщане през устата на истински или симулирани радиоактивни частици от човека“. Хелт Физике, том 12, стр. 449–473. ↑

[13] Плъмбоб (англ.) — отвес. — Б.пр. ↑

[14] „Документи намекуват за ролята на САЩ в световните тестове с радиация“, Ник Тейт, Бостън Хералд, 24 януари 1994. ↑

[15] Институт по атомни оръжия, писмо от 9 февруари 1994 година до автора. ИАО информира същия и че „ние се консултирахме с Министерството на отбраната, под чиято шапка се намираще агенцията ни в първите години от съществуването си, и те потвърдиха това“ — т.е., че не са провеждани никакви изследвания с радиация върху хора. ↑

[16] Първоначално е бил съхраняван от Отдела по полеви операции към МЕ, Албюкърки, Ню Мексико, и беше предоставен на 2 март 1994. ↑

ПЕТА ГЛАВА

ТАЙНО ПАРТНЬОРСТВО

Прословутите Московски процеси от 1937 година по време на режима на Сталин смаяха Запада, най-вече с бързината, с която обвиняемите на Народния съд, като кардинал Минджентли, признаваха престъпленията си срещу държавата. По-късно в един меморандум на ЦРУ се казва: „Характеристиките и маниерите на обвиняемите, както и формулирането и изричането на признанията, са подобни в достатъчно много случаи, за да се предположи, че са неискрени.“^[1]

През 1949 година тези очевидни несъответствия подсказват на Отдела за научно разузнаване (ОНР) на ЦРУ да предприеме „анализ на чуждестранната работа върху някои неконвенционални бойни техники, включително въздействащи върху поведението вещества, с първоначална цел разработка на възможности за устояване или компенсиране ефекта от тези вещества“.

Предварителните фази включват преглед на изследвания върху наркотици в институции като болницата „Маунт Синай“, Илинойския университет, Мичиганския университет Детройтската психиатрична клиника, клиника „Майо“ и Националния институт по здравеопазване (НИЗ). Имало е и задълбочено проучване на чуждестранна литература, особено от Социалистическия блок. Тази програма се превръща в проект БЛУБЪРД, чиито цели са:

(а) откриване на средства за обработка на личния състав с цел предотвратяване измъкването на информация от тях с конвенционални средства;

(б) изследване възможността за установяване на контрол върху човека посредством прилагане на специални техники за разпит;

(в) подсилване на паметта;

(г) намиране на отбранителни средства срещу установяване на вражески контрол върху персонала на Управлението.^[2]

Това в крайна сметка се превръща в основа и библия за други програми за контрол върху съзнанието и психологически операции, предприемани на Запада през следващите десетилетия. Корейската война — която започва през юни 1950 г., почти година след началото на проекта БЛУБЪРД — оказва голямо влияние. Завръщането на военнопленници с промити мозъци стимулира западното разузнаване да се задълбочи още повече в техниките за контрол върху съзнанието.

На 1 юни 1951 година на свръхсекретна среща в хотел „Риц Карлтън“ в Монреал Великобритания и Канада се договарят с Централното разузнавателно управление за съвместна работа по „изследвания на общи явления, наричани с думите «признания», «ментицид», «интервенция в ума на индивида», заедно с методи, свързани с психологическо заставяне, промяна на мненията и нагласите, и т.н.“^[3] Участници в срещата са важни фигури от военната, разузнавателната и научната общност, сред които: д-р Хаскинс, д-р Доналд Хеб (университетски консултант на Комитета за изследване на въоръжението в Канада), д-р Ормънд Соланд (председател на Комитета за изследване на въоръжението, Канада), д-р Даней (МИ6 — Великобритания), д-р Н. У. Мортън (член на щаба на Комитета за изследване на въоръжението, Канада), д-р Тайхърст, капитан III ранг Уилямс и сър Хенри Тизард (председател на Консултативния съвет по научна политика и на Комитета по въпросите на отбраната и политиката, Министерство на отбраната, Великобритания).^[4]

Това е началото на едно тясно сътрудничество, което продължава през цялото времетраене на проектите БЛУБЪРД, АРТИШОК и МКУЛТРА. Случайното оцеляване на някои документи от тези програми, особено от МКУЛТРА, ни дава писмени доказателства за участието на канадското правителство. Информацията за участието на Великобритания обаче си остава бегла поради секретността, която и досега пази британското правителство.^[5]

В протоколите от срещата в „Риц Карлтън“ пише:

В началото на обсъжданията се направи опит за очертаване на някои от специфичните преимущества в общо описания по-горе въпрос [признания, ментицид, интервенция в съзнанието на индивида — изписано е

именно по този начин]. Във връзка с това бяха отбелязани следните забележки:

(i) Че въпросът с промяната на мнението се отнася главно за отделни лица и групи, но само когато промяната на общественото мнение като цяло или пропагандата включват понятия и специфични факти, които биха могли да доведат до повишена промяна на нагласата.

(ii) Средствата или методите — физически, неврофизически, психологически или други — които биха могли да се използват за промяна на мнението или нагласата у индивида.^[6]

В рамките на три месеца след тази свръхсекретна среща БЛУБЪРД е префасонирана и в един доклад на ЦРУ от 1975 година се съобщава: „През август 1951 година проектът БЛУБЪРД е преименуван на проект АРТИШОК и през 1952 година е прехвърлен от Отдела за научно разузнаване към организацията — предшественик на Отдела за сигурност. ОНР си запази отговорността за оценката на външните разузнавателни сведения и през 1953 година направи предложение за тестване на ЛСД с доброволци от Управлението.

Междувременно главната насока, дадена на АРТИШОК в организацията — предшественик на Отдела за сигурност, бе използването на материали като натриев пентотал във връзка с техники на разпит и полиграф.“^[7]

В опит за провеждане на „експериментални изследвания на промяната на нагласата у индивиди“ „през септември 1951 година сър Хенри Тизард, д-р Ормънд Соланд и ЦРУ възлагат поръчка X-38 на д-р Доналд О. Хеб от Макгилския университет.“^[8] Проектът е съсредоточен върху използването на лишаване от сетивни възприятия (ЛСВ) и изолация за изтръгване на информация в процеса на усилени разпити. Хеб вярва, че лишаването от сетивни възприятия може да доведе до драстични промени в поведението и нагласата. Първите „използвани субекти бяха групи от студенти, на всеки от които бяха заплатени по 20 долара на ден (24 часа) за целия период на участието им в експеримента.“^[9]

Експерименталните условия, в които се намират студентите доброволци, са коренно различни от тези на други „жертви“ на ЛСВ. На всеки доброволец е предоставена стая с климатик, удобно легло и добра храна за цялото времетраене на експеримента, както и паникбутон, който да натиснат, когато решат, че желаят да прекратят участието си. Те носят полупрозрачни предпазни очила, през които виждат замъглено. „Субектът можеше да говори само когато помолва да му пуснат записаната пропаганда или прави незначителни тестове, давани му от експериментатора. С други думи, субектът се намираше в пълна изолация.“^[10]

Очевидно доброволците не са били подлагани на пропаганда, която би променила неблагоприятно политическите или религиозните им възгледи: „Беше решено, че (това) би било неразумно и от гледна точка предпазването на индивида единствената използвана пропаганда беше на невинни теми като призраци, полтъргайт, екстрасензорни възприятия и теорията на Ламарк за еволюцията.“^[11] Въпреки това неколцина от доброволците получават необичайни визуални и слухови халюцинации. Много от тях откриват, че не могат да различат кога спят и кога са будни.

Разгледана е и работата на д-р Макуърт и Отдела по приложна психология на Медицинския изследователски съвет в Кеймбридж, Англия. Той дава данни за въздействието на еднообразието и отегчението върху индивидите в периоди на изолация.

Съществуването на други подобни програми и високото ниво на сътрудничество между трите държави е потвърдено от д-р Соланд. Канадците, предоставили такова финансиране, може да са им помогнали да получат информация от САЩ и Великобритания.^[12]

В едно писмо на Соланд се казва: „Изследванията на Хеб до момента сочат, че прилагането на пропаганда при условия на изолация дава значителни промени в нагласата. Освен това [Хеб] доказа, че при такива условия се получава съществено понижаване на интелектуалните способности и повишаване податливостта на халюцинации.“^[13]

Когато информацията за ЛСВ тестовете изтича и бива публикувана в „Монреал стар“, „Газет“ и „Торонто стар“, д-р Соланд прави всичко възможно да прикрие фактите: „Когато по-рано този месец се установи, че част от информацията по този проект е

попаднала в ръцете на пресата, се реши, макар да би било неблагоприятно да разкриваме истинската цел на проекта, също толкова неуместно где е да откажем всякаква информация. Затова беше направен компромис — описахме проекта, но от гледна точка на възможни цивилни и военни оперативни ситуации, например наблюдаване на поведението, контролиране на движещо се превозно средство и др.“^[14]

Поради приноса на Доналд Хеб в програмите за контролиране на съзнанието, ЦРУ финансира проекта „Психоатака“ на Юън Камърън чрез подпроект 68 на МКУЛТРА.

По онова време Хеб е завеждащ на Факултета по психология на Макгилския университет, колега и близък приятел на Камърън. Програмата „Психоатака“ остави след себе си много отчаяние за участниците и години по-късно безброй нейни жертви съдиха Канадското правителство и ЦРУ.

Джон К. Лили, друг психолог, през 1956 година изучава лишаването от сетивни възприятия, като потапя доброволци в резервоар с хладка вода. Субектите е трябвало да носят особен вид маска, през която са виждали замъглено. При пълна тишина и липса на каквито и да било стимули субектите са получавали умствени смущения. Максималното време, в което доброволецът е можел да издържи на тези условия, е било три часа. Доброволците съобщават, че са имали усещане за нереалност и абсолютно са загубвали представа за собствената си самоличност. Не са знаели къде са, кои са или какво им се случва. Поради огромното умствено напрежение мнозина от тях са се отказали от експеримента.^[15]

Експериментите с ЛСВ скоро процъфтяват. Доналд Хеб получава още поръчки от Военновъздушните сили на САЩ.^[16] Бидерман и Цимер (1961 година) провеждат множество изследвания на техники за разпит с ЛСВ, също финансирани от ВВС на САЩ.^[17]

Върнън, друг изследовател в тази област, признава в глава „Благодарности“ на своята книга „В тъмната стая“: „Целият проект стана възможен поради щедрата субсидия на канцеларията на началник медицинска служба на американските СВ, както и от Националната фондация за наука.“ След това най-невъзмутимо продължава: „Макар нашата цел да е единствено знанието, ние нямаме възражения някой друг да използва тези знания.“^[18]

Официалната документация показва, че аспектите на по-нататъшните изследвания на ЛСВ са три. Първо, нуждата от повече експерименти за изследване въздействието на ЛСВ и лишаването от сън. Второ, използването на тези техники при разпит. Трето, тяхното прилагане в специални способности за водене на война от специализирани войски.

Именно това натрупване на знания от страна на военните довежда до съвременните психологически операции. В последствие, на 9 август 1971 година, то позволява на британското правителство да предприеме един от най-крупните си експерименти за прилагане на техники за усилен разпит. Макар по онова време да са замаскирани като политическо упражнение срещу тероризма, експериментите включват мъчения и лишаване от сетивни възприятия върху интернирани ирландци. Някои от тях били карани да стоят с качулки върху лицата и да слушат електронно генериран шум от високоговорители или слушалки. Те бивали голи, полугладни и изнасилени.

Лорд Паркър признава, че методите на ЛСВ, използвани върху интернираните ирландци, са „техники, разработени от войната насам за справяне в различни свързани с националната сигурност ситуации. Някои от тях изиграха важна роля в контравъстаническите операции в Палестина, Малая, Кения и Кипър, а по-наскоро и в Британски Камерун (1960–61), Бруней, (1963), Британска Гвиана (1964), Адена (1965–66) и Персийския залив (1970–71).“^[19]

Прилагането на психологически операции от военните явно е набирано скорост. Първият симпозиум на НАТО по военна психология се е състояла в Париж през 1960 година, няколко години след като Ф. Х. Ларкин от Научния институт по сухопътните операции във Великобритания заминава за Форт Браг. Там той говори на конференцията по човешкия фактор във военните операции въз основа на „Британски психологически способности за водене на война, използвани в Малая“^[20].

През 1963 година Министерството на отбраната на САЩ организира първата си световна конференция по психологически операции, в която очертава двадесет и осем обособени области на познание. Великобритания е един от главните участници. Безпрецедентните операции в Северна Ирландия, характеризиращи се

с нееднократни нарушавания на различни клаузи от Конвенцията за човешките права, принуждават Амнести Интернешънъл, Асоциацията за законова справедливост, Комисията по прилагане на правосъдието (Северна Ирландия), както и Европейския съд по човешките права, да се намесят присъединявайки се към загрижеността за съдбата на жертвите.^[21] След като са подложени на ужасни експерименти, мнозина от заподозрените в тероризъм интернирани са освободени, без срещу тях да се повдигнат обвинения.

Болшинството от четиринадесетте жертви на първия етап от изследванията са накарани да подпишат документ, че нямат оплаквания от отношението към тях по време на разпитите. Подписалите документа загатват, че са го направили, защото са се страхували или защото не са „разбирали съдържанието му“.^[22] Неколцина страдат от дълбоки психически смущения с години след това, а при други това продължава и до ден-днешен. Трети са починали скоро след експериментите, а неколцина са направили опит за самоубийство по време на пленничеството и разпитите.^[23]

В един по-късен доклад на Амнести Интернешънъл се казва: „В резултат от своето разследване комисията стига до заключението, че лошото отношение в тези случаи очевидно е стигало до бруталност и (ние) не сме съгласни с думите на комитета Комптън (официалното разследване): «Със заключението си, че затворниците са третирани зле физически, ние не констатираме бруталност, що се отнася до онези, които се занимават с въпросните оплаквания» (параграф 105).“

„Длъжностните лица, които дадоха показания пред комисията Комптън, казаха и че една от целите на поставянето на качулка и непрекъснатия шум [бял шум] е била да се засили усещането за изолация, следователно е ясно, че използваните по време на разпита методи са имали за цел да повлияят психически на субекта.“^[24]

„По мнение на комисията най-вече усилените разпити, но също и «специалните упражнения» са нарушение на член 5 от Европейската конвенция за защита на човешките права и основни свободи.“^[26]

В един меморандум, предоставен от Амнести Интернешънъл на Комисията по процедурите на разпит Паркър, се казва: „Поради това, че гледаме на умишленото унищожаване на човешката способност за контролиране на собственото съзнание с такава неприязън, запазваме специално място в нашия каталог за морални престъпления на

техниките за контрол и промиване на мозъка. Всяка процедура на разпит, която има предназначението или въздействието да обърква или срина мисловните процеси на човека, представлява също такава насиле над човешкото достойнство като по-традиционните техники на физически изтезания.“^[27]

През 1970 година на Световната конференция по религиите и мира, състояла се в Киото, Япония — където има представители на всички световни религии — е направена следната декларация: „Мъченията или лошото отношение към затворници, извършвани с позволенията на някои правителства, е престъпление не само срещу човечеството, но и срещу моралните закони.“^[29]

Великобритания бързо е призната за експерт по психологически операции и нейни представители често са канени да правят демонстрации и водят военни семинари, най-вече във Форт Браг, Каролина; Форт Хуачуа, Аризона, и Бад Толц, Германия. Известно време те обучават и ПИДЕ (Португалската тайна полиция). Все пак, за техен срам, се разкри, че от военния преврат насам те обучават латиноамерикански партизани на контравъстанически мерки и способности за изтезаване. Комунистите от Португалските СВ са много активни участници в тези групи.^[30]

Великобритания води своите главни курсове по психологически операции в Ашфорд, Кент; Катерик, Йоркшир; Брадбъри Лайне (лагерът на САС в Херъфорд) и в Олд Саръм, Уилтшир, където курсовете се провеждат за офицери на Кралските ВВС. Вземат участие около 16 мъже и жени, обикновено от Зелените куртки, САС, Кралските ВМС и Кралската артилерия, заедно с кадри от Министерството на отбраната (МО) и Министерството на външните работи (МВНР).^[31]

Правят се и експерименти с лишаване от сетивни възприятия от така наречените поделения за контрол в затворите в Уейкфийлд и Уърмуд Скръбс. Британското министерство на вътрешните работи пази съществуването и естеството на задачите им в тайна. През август 1974 година поделението за контрол в Уейкфийлд първо получава затворници, като идеята е да пречупят волята на най-непокорните с модифициран вариант на ЛСВ.

Екипът на „Инсайт“ от „Сънди таймс“ през октомври 1974 година разкрива съществуването на тези части и тяхното

предназначение. В резултат от неблагоприятното отразяване и силните критики в пресата, британското правителство е принудено да ги разформирова.

„Лечението“ трябвало да продължава шест месеца и обикновено се състояло от две фази. Главният похват е лишаване от сензорни възприятия. През първите 90 дни затворникът бивал държан стриктно затворен и почти не се общувало с него. Не се позволявали разговори между него и надзирателите, а само жестове. Ако до края на 90-те дни се постигнел успех, на затворника се позволявало ограничено общуване, а ако не — процедурата се повтаряла.

Тъй като имало дълбоки психологически последствия за жертвите, на 20 май 1976 година д-р Пикъринг, бивш директор на медицинската служба на затвора признава пред предаването „Човече божи!“ на Би Би Си, че „групите за контрол бяха грешка“. Странно, като се има предвид, че той е оглавявал групата през 1974 г., когато Джон Мастерсън, първият от затворниците, е бил подлаган на психологически мъчения.

Все пак Рой Дженкинс, министър на вътрешните работи по онова време, подкрепя тези поделения и техните операции. „Смятам, че предпазните мерки и процедурите са такива, че обученият персонал от Уейкфийлд е в състояние да поддържа внимателно, грижливо наблюдение на напредъка и условията, в които се намират затворниците в поделението за контрол.“^[32]

Една година по-късно той си остава непреклонен: „Убеден съм, че твърденията за лишаване от сетивни възприятия, жестокост и бруталност в поделението, които получиха значителна публичност, са напълно неоснователни и че началникът и персоналът се държаха с похвален професионализъм.“^[33] За съдбата на жертвите не се казва нищо.

Започналото в хотел „Риц Карлтън“ през 1951 година достига пълен разцвет през 1971 г. с Ълстърските „опитни мишки“. Както подчертава професор Робърт Дейли^[34], „Целият процес на ЛСВ в Северна Ирландия беше комплексна сделка. Събуждането посред нощ, побоищата, объркването на представата за местонахождение, лъжите и обидите са били част от «процеса на размразяване», чиято цел е да се срина психологическата защита и у човека да се всеят ужас и унижение. Затова и са снимали хората голи, принуждавали са ги да

уринират, докато тичат, отказвали са им посещения до тоалетната; затова са садизмът и изнасилванията.“

„Междувременно психологическите функции на тялото са били разстройвани от самия нисък прием на калории, високата температура, предизвиквана от потенето, което на свой ред можело да доведе до дехидратиране, спането на студено нощем, лишаването от сън и загубването на осезание. Цялото преживяване е комплексно. Въпросът дали ще го наричате усилен разпит или промиване на мозъка, е чисто академичен. Целта на експеримента е да се предизвика временна психоза, временна лудост, а това е тежка психологическа рана с трайни последици.“^[35]

Като част от операциите за контрол върху съзнанието Великобритания, подобно на ЦРУ, използва халюциногенни вещества като ЛСД върху нищо неподозиращи субекти. Сред тях са разпитаните от Амнести Интернешънъл интернирани ирландци: „Г-н Мърфи твърди, че са му дали чай, а след като го е изпил, е започнал да вижда разни образи по стената.“^[36] „Г-н Брадли твърди, че е получил халюцинации, след като е изпил чаша чай.“^[37]

Ако трябва да цитираме Гарлънд Е. Бърел-младши, член 22 от Обща декларация на човешките права гарантира „свободното развитие на личността“. Ала въпреки това и „въпреки различните закони на Обединените нации за личната неприкосновеност на човека, за никоя държава не може да се каже изрично, че не се е опитвала да променя мисловните процеси на своите поданици.“^[40]

„Цената, за да бъдем свободни, е непрестанната бдителност“, е казал Албер Камю. Това важи с особена сила за най-скъпоценното ни човешко право — свободата на съзнанието.^[41]

[1] Меморандум на ЦРУ със заглавие „Анализ на признанията в руските процеси“, 1950. Вижте също „Дали комунистическите страни използват техники за хипноза, за да изтръгнат признания по време на публичните си процеси“ от Тървинг Л. Джанис; Проектен меморандум на ВВС на САЩ, 25 април 1971. ↑

[2] „Въздействащи върху поведението вещества и техните изследвания“, 5 февруари 1975 година, документ на ЦРУ. ↑

[3] Документи от колекцията на отдел „Ръкописи“, Библиотека на Конгреса. ↑

[4] Тизард, сър Хенри Томас, роден на 23 август 1885 година, GCB, AFC, FRS, д.ю.н., носител на Почетния кръст за военна служба, д.н. и други титли (Вж. „Кой кой е“ 1951 и „Кой кой е“ 1951–1960). ↑

[5] Вижте Документи от колекцията на отдел „Ръкописи“, Библиотека на Конгреса. През 1973 година няколко ключови документа по програмите на ЦРУ за контрол върху съзнанието са унищожени по нареждане на Ричард Хелмс, директор на ЦРУ. ↑

[6] Вижте Документи от колекцията на отдел „Ръкописи“, Библиотека на Конгреса. ↑

[7] Вижте „Въздействащи върху поведението вещества и техните изследвания“, 5 февруари 1975 година, документ на ЦРУ. ↑

[8] „Поверително“ писмо, д-р Ормънд Соланд, 3 август 1954. ↑

[9] Същият източник. ↑

[10] Същият източник. ↑

[11] Същият източник. ↑

[12] Същият източник и разговор на д-р Соланд с автора. ↑

[13] Писмо до „Министъра“, Ормънд Соланд, 25 януари 1954. ↑

[14] Същият източник. ↑

[15] Джон К. Лили. „Ефект от намаляването на обичайните нива на физически стимули върху психиката на здрав човек“, Доклад 5 за психологически изследвания, 1966, стр. 1–9. Вижте също Бекстън и колектив, „Ефектът от пониженото разнообразие в сетивната среда“, Канадиън Джърнъл ъф Сайкологджи, том. 8, 1954, 99, стр. 70–76. ↑

[16] Писмо на Националния щаб по отбраната [Канада] до автора от дата 18 април 1994. Вижте също Д. О. Хеб и колектив, „Ефектът от изолацията върху нагласите, мотивацията и мисълта“, IV симпозиум, Военна медицина I, Комитет за изследване на въоръжението, Канада, декември 1952 (секретно), и Д. О. Хеб и У. Херън, „Ефектът от радикална изолация върху интелектуалните функции и манипулацията на нагласите“, IV симпозиум, Военна медицина I, Комитет за изследване на въоръжението, Канада, декември 1952 (секретно). ↑

[17] Бидерман, Цимер. „Манипулацията на човешкото поведение“, Уайли, Ню Йорк, 1961. ↑

[18] Дж. Върнън. „В тъмната стая: изследвания на лишаването от сетивни възприятия“, Пенгуин 1966. ↑

[19] Докладът Паркър, Cmnd. 4901 (HMSO), точка 10. ↑

[20] Ф. Х. Ларкин от Научния институт по сухопътните операции (НИСО), Великобритания, описва проучването на британските психологически способности за водене на война, прилагани в Малая между 1952 и 1955 година. Той е отговарял за изследователски екип от деветима души, отчитащи се пред НИСО и Научния отдел на генералния директор на Информационната служба [тогава Малайска федерация]. В продължение на шест месеца двама мъже от Отдела за изследване на операциите в университета „Джон Хопкинс“, Мериленд, са работили в тясно сътрудничество с неговия екип и с един австралийски военен психолог. ↑

[21] Вижте също: (1) „Търговията с репресии — «Обединено кралство» ООД“, Как Великобритания превръща изтезанията и смъртта в свой бизнес, от Амнести Интернешънъл, Отдел за Великобритания 1992; (2) „Подчинение пред Комисията срещу изтезанията на Обединените нации“, за разглеждане по време на обсъждането на доклада на британското правителство от Комисията. Комисия по прилагане на правосъдието (клон на Международната федерация по човешките права), 13 ноември 1993; (3) „Подчинение пред Комисията по човешките права на Обединените нации“, съдържащ коментари по четвъртия периодичен доклад от Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия пред Комисията по човешките права по член 40 от Международната конвенция за граждански и политически права, от Комисията по прилагане на правосъдието, юни 1995. ↑

[22] Доклад за разследването на твърденията за лошо отношение в Северна Ирландия, Амнести Интернешънъл, стр. 26. ↑

[23] За повече подробности по съдбата на интернираните вижте „Опитните мишки“, Джон Макгъфин. ↑

[24] Вижте бел. 23, стр. 36^[25]. ↑

[25] На посочената страница в оригинала няма такава бележка. — Бел. Dave ↑

[26] Същият източник. ↑

[27] Вижте бел. 23, стр. 38^[28]. ↑

[28] На посочената страница в оригинала няма такава бележка. — Бел. Dave ↑

[29] Констатации на Световната конференция по религиите и мира, стр. 31. ↑

[30] В отговор на парламентарен въпрос Арчи Хамилтън, британски министър на отбраната, изброява 100 страни, на които Великобритания осигурява различни видове обучение, включително Португалия и други страни, печално известни с нарушаването на човешките права, напр. Китай, Чили, Ирак, Уганда, Юлша Корея, Египет, Турция. Той не слага Камбоджа в списъка — вижте „Камбоджа: година десета“ на Джон Пилгър. ↑

[31] „Резюме 6: Отряд за психологически операции — общ“, Доклад за обучение, Курс по психологически операции за старши офицери, Кралски ВВС, Олд Саръм, Солсбъри, Уилтшир, Великобритания, февруари 14/18, 1972. Британски документ, посветен на организацията и екипирането на отряд за психологически операции, и двете в щаба; разделен е на два подраздела: „Консолидационни психологически операции“ и „Контравъстанически мерки“ и тяхната употреба в мирно време, както и подробности за развитието на отрядите за психологически операции във Великобритания, Също „Технически доклад за курса по психологически операции за старши офицери, проведен от Кралските ВВС, Олд Саръм, 14–18 февруари 1972“. Този курс показва паралелността на психологическите операции във Великобритания и в САЩ. Сред хората, говорили на подобни курсове, са: Кайт Белбин от „Коулман, Прентис и Валъри“ [рекламна агенция] за подбора на кадри, Питър Бартлет за целевия анализ и употребата му от китайците в Хонконг, Р. М. Фар [психолог от Британското дружество на психолозите] за промяната на нагласата и Б. Р. Джонсън за информационната политика в операции с ниска интензивност, главно в Северна Ирландия. ↑

[32] Камарата на общините [Британски парламент], 14 ноември 1974. ↑

[33] Камарата на общините, 24 октомври 1975. ↑

[34] Проф. Робърт Дейли експерт по лишаване от сетивни възприятия. Възпитаник на Дъблинския университет, Република Ирландия. Преподавател по психиатрия в Университета на Южна Каролина. По-късно лектор в Единбургския университет, преди да заеме пост в Университетския колеж в Корк, Република Ирландия. ↑

[35] Робърт Дейли. „Психиатрични последващи ефекти у затворниците ирландци, подложени на лошо отношение и изтезания“, Ню Сайънтист, 5 август 1976. ↑

[36] Вижте бел. 23, стр. 14^[38]. ↑

[37] Вижте бел. 23, стр. 23^[39]. ↑

[38] На посочената страница в оригинала няма такава бележка.

— Бел. Dave ↑

[39] На посочената страница в оригинала няма такава бележка.

— Бел. Dave ↑

[40] Гарлънд Е. Бърел-младши. „Умствена неприкосновеност: международни предпазни мерки срещу посегателствата на правителствата върху мисловните процеси“, 6 Калифорния Уестърн Интернешънъл Лоу Джърнъл. ↑

[41] Алън Шефлин. „Свобода на ума като проблем от международните човешки права“, Хюман Райтс Лоу Джърнъл, том 3, 1983. ↑

ШЕСТА ГЛАВА

ИЗСЛЕДВАНИЯ ВЪРХУ ХОРА ВЪВ ВЕЛИКОБРИТАНИЯ

Нюрнбергските процеси разкриха какви експерименти с контрол върху съзнанието е правила нацистка Германия върху затворници от еврейските концентрационни лагери, както и върху военнопленници. В резултат от процесите са осъдени 23 германски лекари и е издадено разпореждане никога да не се използват хора по такъв начин.

Както вече видяхме, нито поведението на обвиняемите в Московските процеси (признали престъпления, които очевидно никога не са извършвали), нито разказите на военнопленниците в Корейската война бяха възприети като предупреждение. Точно обратното — подобни примери само привличат интереса на западните разузнавателни управления и ги вдъхновяват да откриват и разработват методи за контролиране и променяне на човешкото съзнание.

През 1953 година д-р Франк Олсън, учен, работещ за ЦРУ, е намерен мъртъв на тротоара пред един нюйоркски хотел. От Управлението правят всичко възможно да покрият бързо обстоятелствата около смъртта му; въпроси остават без отговори и целият случай остава забулен в тайнственост до 1975 година, когато най-сетне се разбира, че Олсън е един от мнозината нищо неподозиращи хора, на които е даден ЛСД. Той е бил част от експериментите с наркотици и се твърди, че ЛСД е един от главните фактори, допринесли за самоубийството му.

В една статия в „Сънди Мейл“ през 1998 година Кевин Даулинг разкрива, че и тази версия вероятно е лъжа, за да се замаскира убийство.^[1] Д-р Ерик Олсън, син на жертвата, ми обясни в телефонен разговор, че споделя мнението на Даулинг. През 1994 година тялото на баща му е ексхумирано след съдебно разпореждане и екип, оглавяван от Джеймс Старс, професор по право и съдебна медицина в Националния център по право към Университета „Джордж

Вашингтон“, изследва трупа. Първата аутопсия, извършена — както се твърди — от ЦРУ, констатира, че по трупа има порезни рани и ожулвания, причинени от минаването през стъклото на прозореца, откъдето уж е скочил. Втората аутопсия не установява подобни порезни рани или ожулвания, но открива хематом (синина), неписана в доклада от първата аутопсия, от лявата страна на черепа, най-вероятно причинена от силен удар, може би от чук, преди падането от прозореца.

Въз основа на наличните доказателства проф. Старс заключава, че най-вероятната причина за смъртта на Олсън е убийство, а не самоубийство.^[2] Неговият доклад подсказва, че Франк Олсън е убит, понеже е представлявал риск за сигурността на силно щекотливите свръхсекретни програми на ЦРУ за контрол върху съзнанието.

Биохимикът Олсън е работил в Подразделението за специални операции на СВ във Форт Детрик, Мериленд, от 1943 година. В ерата на Студената война, подобно на много от своите колеги, той е предоставил услугите си на ЦРУ в техните програми за контрол върху съзнанието под ръководството на д-р Сидни Готлиб „Енергичния“.

Програмите на СВ за използване на ЛСД^[3] и цяла гама от други вещества и изследване на тяхното въздействие, насърчава ЦРУ да започне най-голямата серия от програми и проекти за контрол върху съзнанието.

Както вече видяхме, през този период Управлението е потърсило подкрепа и сътрудничество от други западни страни. На 20 април 1950 година директорът на ЦРУ Роскоу Хилънкотър дава зелена светлина на проекта БЛУБЪРД. Една година по-късно, през април 1951 г., Управлението започва сътрудничество със СВ, ВМС и ВВС, за да избегне дублиране на работата.^[4] Два месеца по-късно се е състояла срещата в хотел „Риц Карлтън“ в Монреал, Канада, където ЦРУ поканва Великобритания и Канада да обединят усилията си.

Както вече споменахме, имало е обсъждания как да се улеснят „признанията“, „ментацида“ и „психологическото заставяне“.^[5] Самият състав на участниците в тази среща говори много за естеството на дневния ред. Хеб и Соланд, естествено, са присъствали, но капитан трети ранг Уилямс може да е бил там като представител на британския военноморски флот^[6], а д-р Хаскинс, д-р Даней и д-р Тайхърст вероятно са представяли ЦРУ.^[7]

Макар да не е присъствал на срещата, Франк Олсън вече е играел ключова роля в програмата за контрол върху съзнанието. Официално МКУЛТРА стартира на 13 април 1953 година по предложение на Ричард Хелмс и с одобрението на Алън Дълес (ДЦРУ) като „свръхсекретна програма“^[8]. Все пак оперативното крило на МКУЛТРА, известно като МКДЕЛТА, стартира през 1952 г. Неговата мисия е да открие как могат да се използват различни съставки от химически и биологични оръжия, за да се променя човешкото съзнание.

Отделът за тайни операции на ЦРУ отговаря за МКДЕЛТА, която често използва неамериканци при експериментите си в чужбина. През 1952 година ЦРУ стартира още една програма чрез своето Подразделение за специални операции (ПСО) към Центъра на СВ за биологични изследвания във Форт Детрик, Мериленд. Задачата ѝ е да разработва биологични оръжия специално за Управлението. Програмата е наречена МКНАОМИ.^[9] Чрез нея ПСО разработва за ЦРУ широка гама от смъртоносни вещества.^[10] Установено е, че Франк Олсън е работил по тези проекти и между май 1950 г. и август 1953 г. посещава Портън Даун в Англия, както и някои центрове във Франция, Германия и Норвегия.^[11]

Все по-съкрушен от ефекта, който показват някои експерименти върху хора, Олсън започва да показва признаци на колебание. Като и.д. началник на Подразделението за специални операции в продължение на няколко месеца през 1952–53 година той има достъп до цялата информация по разработването на арсенал от токсични вещества в ЦРУ.^[12] След едно пътуване до Париж и Норвегия Олсън казал на началника си, подп. Колонел Рюит, че се чувства много нещастен и би предпочел да го освободят от служба или уволнят, отколкото да продължи тази работа. В резултат от това във Форт Детрик е издаден меморандум, с който се започва разследване за „възможни нарушения на правилата за сигурност след командировка до Париж и Норвегия.“^[13] Решено е, че Олсън знае твърде много.

Без знанието на Рюит Олсън вече е изразил своята тревога и разочарование пред д-р Уилям Саргънт, психиатър от Харли Стрийт, който е назначен от британското правителство да сътрудничи на американските агенции в програмите им за контрол върху съзнанието.

[14] Не е известно дали Саргънт е докладвал за проблема на РУ, но във вторник, 23 ноември 1953 година, Олсън казва на Рюит, че е „напълно объркан“. Сериозно разтревожен от опасността подчиненият му да се разприказва, Рюит решава, че Олсън се нуждае от „психиатрични грижи“.[15]

След спешно съвещание с Готлиб и Робърт Лашбрук, заместника на Готлиб, е решено „пациентът“ им да се изпрати при д-р Харолд Абрамсън от Ню Йорк, експерт алерголог и имунолог, който няма официално образование по психиатрия. Избран е поради това, че има документ за работа със свръхсекретни материали. След известно обсъждане Олсън приема това решение и Рюит го оставя с Лашбрук. В този момент Олсън вече е напълно сигурен, че ЦРУ се готвят да го „очистят“.[16]

На 28 ноември 1953 година трупът на Олсън е открит на тротоара пред хотел „Стартлър“ в Ню Йорк, след като очевидно се е хвърлил от своя прозорец на тринадесетия етаж. Известно е, че девет дни преди това Готлиб е добавил ЛСД в питието му, но сега се спори много дали това е станало фактор за самоубийството.

След смъртта на Олсън съгласно констатациите на ЦРУ Абрамсън пише: „Олсън е бил в състояние на психоза с мания за преследване“[17]. ЦРУ се погрижва вдовицата на Олсън Алис да получи пенсия в пълен размер, но през 1975 година Комисията Рокфелер осъжда укриването на данни от страна на Управлението и поднася на г-жа Олсън своите извинения и 750 хиляди долара.

Алис и нейният син Ерик Олсън са поканени в Белия дом, където президентът Форд официално им се извинява за действията на ЦРУ. През всичките тези години Рюит поддържа тесен контакт с Алис Олсън и става близък семеен приятел и довереник. Дали загрижеността му за г-жа Олсън е породена от разкаяние, си остава неизвестно. Днес ЦРУ е разсекретило стотици досиета по програмата АРТИШОК и някои съвпадат с периода, когато д-р Олсън е ходел на чести командировки в Европа. В един меморандум от 12 февруари 1952 година, първоначално с гриф строго секретно, става дума за разговора между автора на меморандума и друг човек. ЦРУ е заличило и двете имена. Следните пасажки, макар и на развален английски, са доста интересни:

3. [Заличено] проследява автора на дълъг документ, който явно е бил обикновено предложение за разширяване на АРТИШОК в страната и чужбина и включва изложение от приблизително [заличено]. Този план повече или по-малко предвижда оборудването на лаборатория в Съединените щати (някъде наблизо) и голяма работна площ в чужбина.

4. Предложението на [заличено] очевидно има долугоре следния вид:

— ОНР ще наеме или вече е получил обещание за медици, учени и др., които ще сътрудничат в прилагането на най-последните техники от всякакви видове върху чуждестранни субекти.

— Тези техники ще бъдат преподавани на и осъществявани от различни институции на САЩ, като [заличено].

— Тези хора ще бъдат нещо като свръхексперти с дълбоки познания по психиатрия, психология и медицина; те ще работят със субектите в реални условия.

— Субектите ще бъдат главно индивиди [заличено] или индивиди, от които Управлението иска да се отърве. [Заличено] субекти, че е имало [заличено] или всякакви видове, където могат да се намерят достатъчно количество субекти.

— Ще бъдат прилагани последните „идеи“ като електрошок, лизергинова киселина, наркотици, електроенцефалограф, хипноза и т.н., и т.н.

— Разбира се, старата идея „Блубърд“ за екип от разпитващи се отхвърля, тъй като тези експерти ще могат да дават наркотиците, да провеждат разпитите и да вършат сами всичката работа, очевидно на индивидуална основа.^[18]

Колко жертви на тези програми на ЦРУ са били подлагани на въпросните „техники“, остава тайна.

През юни 1964 година Сид Готлиб преименува МКУЛТРА на МКСЪРЧ.^[19] Мисията на тази програма е да ръководи седем

подпроекта, най-вече занимаващи се с разработването на химични и биологични вещества, които дезориентират, компрометират, нараняват или дори убиват мишените.

Много нищо неподозиращи субекти са станали жертви на тези програми. Използвайки различни болници и заведения на Националния институт по психично здраве, д-р Харис Изабел ръководи Център за изследване на пристрастеностите в Лексингтън, Кентъки, използвайки ЛСД и множество недоказани наркотици. Особено ужасяваща е склонността на д-р Изабел да набелязва негри и хомосексуалисти за експериментите си.

Много други групи използват нищо неподозиращи мишени в продължителни контролни изследвания на поведението, като използват различни химически вещества. Такива са: групата, оглавявана от д-р Боб Хайд в Бостънската психиатрична болница, Карл Пфайфър в Медицинския факултет на Илинойския университет, Харолд Абрамсън в болница „Маунт Синай“ и Колумбийския университет в Ню Йорк, Луис Джойлсън Уест от Университета в Оклахома, без да забравяме Харолд Ходж и неговата група.^[20]

По онова време подобни неща са се извършвали и във Великобритания, макар подробностите да са оскъдни. Има една кратка препратка в книгата на Питър Райт „Ловец на шпиони“. Той отбелязва, че „в цялата област на химически изследвания през 50-те години кипи доста оживена дейност“ и споменава за една съвместна програма на МИ5 и МИ6 „за проучване как може да се използва ЛСД при разпити, а в Портън се провеждат пространни изследвания.“^[21] (Портън Даун е мястото, където се намира Центърът за изследване на биологичните и химически оръжия на Великобритания.)

Райт не дава дати, но от контекста се разбира, че очевидно говори за 50-те години — периодът, в който Олсън е посещавал Портън Даун. В една статия, която написах за „Лобстър“ през декември 1993 година, аз разкрих, че д-р Грейм Пиърсън, директор на Института за изследване на химическото и биологично въоръжение (ИИХБВ), ми писа, че между 1961 г. и 1972 г. седемдесет и двама служещи доброволци са участвали в изследвания с ЛСД във Великобритания. Също така привлякох вниманието върху съобщения в „Сънди Телеграф“, че „дузини военнослужещи казват, че са били примамени да участват в болезнени химични експерименти в

правителствения център за изследвания в Портън Даун, като са ги излъгали, че помагат в тестването на лекарство за обикновената настинка.“^[22]

През 1966 година двама именити учени, Долорес Макмеън, старши офицер по научноизследователската дейност, и К. Гордън Смит, директор на Портън Даун, са използвали безнадеждно болни от левкемия пациенти от болницата „Сейнт Томас“ в Лондон. Очевидно пациентите са се съгласили да им бъде инжектиран смъртоносния вирус Лангут и Киазанур Форест. Казано им е, че той може да противодейства на високите нива бели кръвни телца в кръвта им. Четириима от пациентите са починали, а двама са развили енцефалит.

През 1968 година Ерик Хадън, тогава директор на Портън Даун, признава в едно интервю пред Би Би Си, че CS-газът е бил тестван върху „възрастни, астматици, младежи“.^[23] В своето писмо от октомври 1993 година до мен д-р Пиърсън заявява, че в този период са се провели над 200 изследвания върху хора. През 50-те и 60-те тази бройка със сигурност ще да е била далеч по-висока.

Оцелелите от някои от тези ранни изследвания все още са живи. Младши капрал Мик Рочи, сега към петдесетте, е бил помолен да вдиша нервнопаралитичен газ през маска. Сега той страда от гръдни проблеми, високо кръвно налягане и нещо, което неговият лекар описва като „мистериозно преждевременно стареене“. Той е участвал в група от 10 души, подложени на тези изследвания.

Друг човек, сега на 60 години, бивш авиомеханик от флота, страда от слепота и болки в очите. През 1951 година е участвал в изследвания, в които са изложили очите му на нервнопаралитичен газ, освен това той страда от треперене и неконтролируема мускулна болка, наподобяваща болест на Паркинсон. По време на експериментите е бил юноша и твърди, че никой не го е предупредил за дългосрочните ефекти.^[24]

На 31 юли 1995 година писах на д-р Г. Д. Коули, директор на ИИХБВ, като приложих списък от 38 страници с химически и биологични бойни вещества и го помолих да изброи веществата, с които ИИХБВ е провеждал каквито и да било изследвания или разработки. На 11 август 1995 година д-р Коули ми отговори с известна неохота, но все пак беше отбелязал съответните точки от списъка. Те възлизаха на 390 групи вещества, сред които: токсин от

земноводни, антракс, античовешки вирус на имунната недостатъчност, бактериални токсини, биологични бомби, микробомби, ботулинов токсин, холера, газгангрена, токсин от кобра, конгоанско-кримска хеморагична треска, цитотоксин, дефолианти, ОДНК-вирус, lassa fever^[25], greenmonkey virus, methantrophic бактерия, monkey pox, невротоксини, чума, вирус на шарка, вирус на бяс, резистентен пренасян от кърлежи вирус, вещества за борба с безредиците, вирус на дребна шарка, токсин на тетанус, токсини оръжия, туберкулоза, тиф, жълта треска и т.н., и т.н.

Сред този колоритен списък от вещества остава още една категория, които са посочени само с имена и номера и за които нищо не се знае, например: BPL, ВНА, blue27/b bomb, freon ре65702а, JEDS, SAEВ, tc-83, td-1 agent, nl-1 agent и много други.

В друго писмо от 21 юни 1995 година в отговор на моето запитване за използването на химикобиологични вещества в населени области, например в Лондонското метро^[26], Коули ми писа: „Както споменахме в писмото си от 31 май, изследванията след 1955 година включваха използване на непатогенни симуланتي. Във Вашето писмо се говори за тестове в Лондонското метро. Там в периода 1963–64 година бяха провеждани изпитания без генерични наименования, в които се използваха симуланتي.“

Все още не е ясно кои тестове са провеждани преди 1955 година и какви химически или биологични вещества са използвани. Все пак в писмото си от 31 май 1995 година д-р Коули хвърля известна светлина върху тестовете отпреди 1955 г.: „Между 1948 и 1955 година бяха проведени няколко изследвания, включващи използването на патогени по Шотландското крайбрежие и Карибите.“^[27]

Тъжната истина е, че подобно на американците, Великобритания е следвала политика на използване на зле информирани и нищо неподозиращи цивилни граждани, военнослужещи или чужденци като опитни мишки. Със сигурност гореописаното е само върхът на айсберга.

[1] Кевин Даулинг. „Досието Олсън: тайна, която би могла да унищожи ЦРУ“, „Сънди Мейл“ (раздел „Ден и нощ“) 23 август 1998, и няколко разговора с г-н Даулинг. ↑

[2] Телефонен разговор с д-р Ерик Олсън, 20 октомври 1998; плюс няколко разменени електронни писма. В своите мемоари бившият член на САС Питър Стиф разглежда видовете политически убийства и описва „един стар трик, популярен сред различните служби за национална сигурност из целия свят“: „Почуквам на вратата му. Когато отваря, го удрям с нещо тежко, довличам го до прозореца и го изхвърлям навън с главата надолу.“ Вижте „Лобстър“ 32, стр. 11. ↑

[3] Вижте Трета глава. ↑

[4] Документи, предоставени на автора през 1991 година от ЦРУ за създаването на АРТИШОК и неговото съдържание. ↑

[5] Документи, чиято единствена идентификационна маркировка е един печат, в който пише, че идват от колекцията на отдел „Ръкописи“, Библиотека на Конгреса. ↑

[6] Вероятно Ерик Чарлз Уилямс, директор на Оперативни изследвания във ВМС през 1951. ↑

[7] Единственият документиран резултат от срещата е възлагането на поръчка X-38 на Доналд О. Хеб от Университета Макгил да проведе изследване върху лишаването от сетивни възприятия. На 25 януари 1954 година Ормънд Соланд, председател на Канадския Комитет за изследване на въоръжението, очевидно в отговор на вниманието от страна на канадската преса пише на неназован „министър“ от канадското правителство писмо, в което обяснява, че Комитетът за изследване на въоръжението е възложил на Хеб изследване в Университета Макгил през септември 1951 година и че това е станало „в резултат от обсъжданията между сър Хенри Тизард, представители на ЦРУ на САЩ, д-р Хеб и мен през юни 1951 година“. Подобно на документа, посочен в бележка 5, и този идва от библиотеката на Конгреса и не носи никакви други идентификационни знаци. Коментарът на Соланд, че срещата е била с „представители на ЦРУ на САЩ“ предполага, че тримата неназовани лекари от списъка са „представители на ЦРУ на САЩ“. ↑

[8] Меморандум от заместник-директора на Отдела по планиране Хелмс до ДЦРУ Дълес от 3 април 1953 година, Таблица А, стр. 1–2. ↑

[9] Кратък доклад за проведеното от ЦРУ разследване на МКНАОМИ, Докладна книга I, стр. 360–63. Вижте също изследвания на Подкомисията Кенеди за биологичните изследвания върху хора от МО, 1977. ↑

[10] Франсис Гари Пауърс, пилотът на U-2, пленен от Съветския съюз, е носел един такъв токсин, запечатан в сребърен долар, и не го е използвал. ↑

[11] Документи, предоставени на сина на Олсън и печати от паспорта на баща му. Информация от телефонен разговор се сина. Намек за онова, което е ставало в Норвегия с американски пари, има в „САЩ и Норвегия използват психично болни за изследвания в нацистки стил“, „Таймс“, 29 април 1998, където се твърди, че „американските власти са финансирани 4 000 експеримента върху хора в периода 1944–1994 година“ в Норвегия. ↑

[12] Джон Маркс. „Търсене на Манджурския кандидат“, (Алън лейн, Лондон, 1979), стр. 77. ↑

[13] Вижте Даулинг, бележка 1, потвърдена от сина на Олсън. Може би не е съвпадение, че случаят със Станли Гликмън — американецът, на когото без знанието му е даден ЛСД в Париж — е станал през 1952 година и вероятно е извършен от Готлиб. ↑

[14] Вижте Даулинг, бележка 1 по-горе, Саргънт е автор на „Битка за съзнанието: механизми на втълпяване, промиване на мозъци и контрол върху мисълта“, (Хайнеман и Пан, Лондон, 1957 и 59). ↑

[15] Подкомисия Кенеди, вижте бележка 12. ↑

[16] Същият източник. ↑

[17] Подкомисия Кенеди, бележка 10, стр. 394–403. ↑

[18] В един документ от 3 ноември 1960 година ЦРУ си поставя за цел да постигне следните ефекти от използването на хипноза: привеждане на неподозиращ субект в състояние на дълбок транс; бързо привеждане в дълбок транс, т.е. за секунди; предизвикване на неограничена във времето амнезия за транс; постигане на неограничен във времето контрол върху бъдещото поведение чрез постхипнотични внушения, включително поведение в разрез с обичайните навици на субекта. ↑

[19] Учредяването на МКСЪРЧ е описано в документ 449 на ЦРУ от дата 8 април 1964 година и документ S-1-4, без заглавия. Вижте също документ 450 от 9 юни 1964, в който Ричард Хелмс препоръчва МКУЛТРА да бъде преименувана на МКСЪРЧ като нов устав за „Секретни изследователски програми“. ↑

[20] От Националния институт по психично здраве (НИПЗ) на автора бяха предоставени значителен брой документи за работата на

Изабел и много други споменати в тази глава. Вижте също документ на ЦРУ от 24 юли 1953 година, меморандум; Офицер за свръзка и по сигурността/ОТО, субект номер 71; отчет на Химическия отдел на НИПЗ94; документ 37 на ЦРУ от дата 14 юли 1954 и още няколко, предоставени от ЦРУ. Те са част от 700-те страници документи, които предоставих тази година на Дел Уолтърс от американската телевизионна компания Ей Би Си, за да направи документален филм по темата. Предаването беше излъчено на 4 и 8 ноември 1998 година. ↑

[21] „Ловец на шпиони“, стр. 160. ↑

[22] Три години по-късно „Дейли Телеграф“ съобщава на 1 февруари 1996 година, че през 60-те са провеждани изследвания на ЛСД върху войници; вижте също „Сънди Телеграф“ от 2 ноември 1997. ↑

[23] Информация от програмно предложение на „Обзървърфилмс“ със заглавие „В национален интерес“ от 4 януари 1997 година. Компанията се обърна към мен за помощ по един документален филм за изследванията с ЛСД във Великобритания. В замяна те ми споделиха информацията, с която разполагаха. ↑

[24] Същият източник. ↑

[25] Запазени са в оригинал термини, за които не беше намерен аналог на български език. — Б.ред. ↑

[26] „Денят, в който бактериологичната война се появи на Бродуей“, „Индипендънт“, вторник, 28 март 1995. ↑

[27] В своето писмо от 31 май 1995 година д-р Коули заявява, че „изпитанията, включващи използване на биологични вещества, бяха провеждани главно от Института по микробиологични изследвания и неговите предшественици. ИМИ бе затворен през 1979 година.“ След това добавя: „Изследванията, предприемани от 1955 година насам, включват използване на непатогенни симуланти като *Bacillus globigii* и *Escherichia coli*, за които бе преценено, че не представляват риск за здравето. Целта на изследванията бе преценяване на потенциалния риск от биологично нападение и изпитване на детекторните системи.“

↑

СЕДМА ГЛАВА

ЖЕРТВИТЕ ОТ ХИЖА „ДАРГЪЛ“

Антъни и Дорийн Върни били наскоро пенсионирани. След цял живот усилен труд те мечтаели да изживеят остатъка от дните си в мир и спокойствие в малката си хижа в Кент. Ала не им било писано — скоро мечтата им била разбита на пух и прах от кошмарното преживяване, когато, без да знаят, станали „опитни мишки“ в мистериозен експеримент.

Въпреки че изследвах внимателно и задълбочено проблема, не успях да изровя нищо, което да ме усъмни в честността, почтеността или дори патриотизма на тези възрастни хорица. Семейство Върни са един от няколкото примера в живота ми, които въпреки че бяха загубили всичко, включително и здравето си, не се поколебаха да разкажат за страшното си изпитание.

Както ще видим, заради случаи като този на семейство Върни е още по-важно да изправим пред правосъдието онези тъмни сили, които действат под законодателен имунитет. Също така тези случаи ни напомнят колко неотложна е нуждата от Декларация за правата на гражданите в Обединеното кралство, както и от много по-голяма от сегашната свобода на достъп до информацията. Защото проказата на секретност отдавна е разяла британската демокрация.

Мъките на семейство Върни започнали през есента на 1983 година и резултатите от всички техни опити да получат обезщетение могат да се обобщят само в едно официално писмо:

С настоящото удостоверявам получаването на вашата жалба в Трибунала на службите по сигурността на 3 май 1990 година. Законът за службите по сигурността от 1989 година влезе в сила на 18 септември 1989 година и не е със *задна дата* [курсивът е добавен]. В жалбата заявявате, че описваните от вас събития са станали между януари 1984 и

ноември 1984 година, следователно те не попадат под *юрисдикцията* на трибунала [курсивът е добавен].

Съжалявам, че не мога да ви помогна.

Дж. Р. Хармър, секретар на трибунала.^[1]

Хижа „Даргъл“ се намира на около миля и половина югоизточно от село Бидъндън в Кент. Това е стара дърварска хижа, датираща от дните на битката при Ватерло, усамотена и заобиколена от гъсти гори. Семейство Върни купили хижичката през пролетта на 1969 г. и я използвали като вила за почивка. През лятото на 1983 г., когато се пенсионирали, те решили да се преместят от Лондон и установят тук за постоянно. До края на годината изхарчили значителна част от спестяванията си за ремонт на вилата и нови мебели, които да направят старините им по-удобни.

Антъни Върни бил инспектор на „Пътеводител за добрата храна“ в продължение на 25 години и също така работил за Асоциацията на потребителите в „Пътеводител за добрите хотели“. Двамата със съпругата му възнамерявали след пенсионирането си да засилят участието си в тези области. Освен че работел в областта на потребителските права, г-н Върни бил основател на Писателската гилдия на Великобритания и обичал да пише за театъра, киното и телевизията. Намерението му било да направи писането свое постоянно занимание и се надявал да основе компания, с която да продава творбите си. Тъй като работели за театъра от най-ранна възраст, двамата съпрузи очаквали това с нетърпение. На около километър северозападно от тяхната хижа имало „дърводелски цех“, в който се произвеждали порти и огради. През трите години до пенсионирането им от цеха не се чувал почти никакъв шум; само от време на време долитал гласът на някой, който викал работниците по високоговорител. Ала в началото на септември 1983 година семейството забелязало подчертано увеличаване на шума от машините в двора на цеха. Отначало не обърнали внимание; помислили си, че фирмата се разширява, а това означавало, че в района ще се прекарат нови водопровод и канализация.

Г-н Върни си рекъл, че може би ръководството на фирмата няма да вземе необходимите мерки, за да сведе шума до минимум, и решил

да поговори с управителя, който проявил някакво разбиране. Въпреки това дори разговорът с генералния директор на фирмата не дал никакви резултати. Последният казал на г-н Върни, че фирмата е в бизнеса от 1940 година и не вдигат повече шум отпреди. Тук искам да добавя, че от 1940 насам в Кент има множество военни обекти.

На 1 октомври 1983 година семейството имало гост. Изведнъж и тримата чули мистериозен шум. Бил напълно различен от онзи, който чували преди това от дърводелския цех. Бил висок и жужащ и къртял из целия им заден двор. Струвало им се, че идва от около двадесетина метра разстояние, близо до гората. Съобщават, че шумът сякаш прониквал във всяка клетка от телата им и не можели да го свържат с нищо, което били чували до този момент.

Неприятното преживяване продължило четири денонощия. Най-странното било, че почти веднага след започването на шума всички останали звуци в гората замрели, сякаш животните и птиците наоколо избягали. Доста по-късно семейство Върни забелязали, че птиците се върнали да гнездят чак на следващата пролет. След четириднешното изпитание двамата били на края на силите си, затова на 5 октомври 1983 година решили да отидат някъде на почивка, с надеждата че като се върнат, шумът ще е изчезнал. Откъде можели да знаят, че проблемите им едва сега започват.

На 25 октомври 1983 година, когато се върнали, забелязали явно засилване на шума; на моменти дори им се струвало, че идва от вътрешността на самата хижа. Също така открили и допълнителен елемент — в ранните утринни часове шумът ставал някак пулсиращ, вибриращ. А и, както се оплакват по-късно двамата, „горите североизточно от нас се осветяваха в жълта и розова светлина, която сякаш идваше от земята, нещо подобно на ефекта от театралната циклорама.“^[2]

Когато се върнали от почивката, открили, че отводнителният канал в кухнята им е запушен с парчета натрошен асфалт, които трябвало да се махнат ръчно. Нямали представа кой може да е направил това и защо. В началото на ноември 1983 година положението се влошило. Макар че жуженето било намаляло, се появил мощен, равномерно пулсиращ звук, придружен от непоносими вибрации, които сякаш идвали изпод земята, обгръщали хижичката и околността и шумът ставал най-силен в малките часове на нощта.^[3] На

моменти имали чувството, че някой нарочно се старае да ги измъчва, когато имат най-голяма нужда от почивка.

През ноември същата година шумът все повече се засилвал и не им позволял да спят нощем. Двамата започнали да се страхуват, че звукът (който се състоял от нискочестотни вибрации) започва да застрашава здравето и може би засяга централната им нервна система. Предполагайки, че идва от водна помпа или някаква друга селскостопанска дейност, те направили запитвания до местния Съвет по водата, но властите ги уверили, в тази зона нямат съоръжения, които биха могли да вдигат такъв шум.

Всяка вечер семейството излизало навън в отчаян опит да определи откъде идва шумът. Това се оказало невъзможно; източникът като че ли постоянно се местел. На 24 ноември, по време на едно от нощните им търсения, някъде в един през нощта двамата се натъкнали на полицейски патрул. Странните шумове били достатъчно силни и полицаите ги чували, но предположили, че идват от Шортс Уд^[4] североизточно от тях. Все пак обещаваха да докладват за това и да се обадят на семейство Върни, ако открият източника на шума.

В събота следобед, на 26 ноември, г-н Върни се отбил в местното полицейско управление в Тендърдън, където бил разпитан от един сержант. Научил, че полицейският патрул не е докладвал за проблема. Върни подал жалба в деловодството (която била заведена в книгата с молив), но иначе сержантът не бил особено услужлив. Казал на стареца, че това не е работа на полицията и че трябва да се обърне към местния Отдел по опазване на околната среда. Все пак г-н Върни твърди, че полицаят му подхвърлил: „Няма да видите кой знае каква помощ от тях. Те са абсолютно безполезни.“^[5]

На следващия ден Върни се обадил в Отдела по опазване на околната среда. Тъй като в момента всички служители отсъствали, той оставил телефонния си номер на една секретарка, на която обяснил естеството на проблема. Разочаровани, че никой не отговорил на обаждането му, на 1 декември семейството решили да се махнат за известно време от проблема. Електронният шум бил станал непоносим.

Върнали се в хижата на 6 декември 1983 година. На секретаря им нямало съобщения от Отдела по опазване на околната среда. Г-н Върни оставил още няколко съобщения в Отдела, но така и не получил

отговор. Писал и на местната общинска управа, за да се оплаче от шума и помоли да бъде намален.

Семейство Върни подали запитване и до местния Отдел по планиране, за да разберат дали не са издали разрешително за строеж на сграда или жилищен квартал, който би могъл да бъде причината за неприятния шум. Никое от запитванията им не дало плодове. Вместо това положението постоянно се влошавало; животът в хижата ставал все по-непоносим.

Появили се и допълнителни неприятни фактори — например електрозахранването им започнало да се колебае. Токът ту се засилвал, ту отслабвал без никаква видима причина и тъй като бил основният им източник на енергия, понякога не можели да си сготвят и дори да ползват осветление. В други случаи лампите започвали да светят ту по-силно, ту по-слабо — и което било още по-зловещо, на едноминутни интервали.

Тяхната електрическа подстанция захранвала и цеха. Г-н Върни се оплакал на Югоизточния съвет по електричество (ЮСЕ), като обяснил на г-н Грийн, главния електроинженер, естеството на проблема. Изказал мнение, че може някоя машина от цеха да тегли прекалено много енергия. Грийн като че ли проявил загриженост и обещал незабавно да се занимае с проблема.

На 20 декември 1983 година, някъде в осем сутринта, гората около хижата се напълнила с хора на ЮСЕ, които започнали работа по електропровода. Екипът от около осем души с два микробуса прекарал там няколко часа. Предвождал ги самият Грийн, който обяснил на Върни, че „добавят още мощност в жиците“. Не му обяснил обаче откъде идва проблемът. Подаването на електричество се подобрило, макар че осветлението продължило да се колебае още няколко седмици.

Още нямали никакво обаждане от Отдела по опазване на околната среда, а чувствали, че не са в състояние да прекарат предстоящата Коледа сред шума и вибрациите. Върни решил да потърси независимо мнение и се свързал с една фирма на акустични инженери в Мейдстоун.

Един представител на фирмата ги посетил вечерта на 20 декември 1983 година. Въпреки дъждовното, ветровито време, инженерът уловил много високи показатели с уреда си, особено за

вибрациите. Той констатирал, че източникът се намира на по-малко от миля^[6] разстояние от къщата и казал, че ще докладва това на Отдела по опазване на околната среда.

На 21 декември, някъде в пет без петнадесет следобед, един служител на отдела най-сетне им се обадил и Върни му описал накратко проблема. Според думите на стареца служителят се държал крайно неприветливо и не обещал нито да разследва проблема, нито да предприеме каквито и да било действия съгласно Закона за борба със замърсяването. Но най-дразнец бил резкият му отказ да постави в хижата нещо, с което да измери шума. Казал, че няма подходящи прибори. Въпреки че Върни му предложил да намери такива, той отказал всякаква помощ; нещо повече, държал се така, сякаш считал за крайно неуместно старецът да му се бърка. Но въпреки отказа на служителя, г-н Върни му се обадил още на другия ден, за да го помоли за помощ, преди да са започнали коледните празници. Срещнал същото студено отношение. Напълно отчаян, той решил да поеме нещата в свои ръце и отпътувал за Лондон, за да наеме някакви прибори, с които да измери нивото на шума.

Тъй като било точно периодът на коледното пазаруване, магазините за електроматериали работели до късно и той намерил един на Татънъм Корт Роуд, където имало оборудване последна дума на техниката. Върни обяснил на двама души от персонала какъв е проблемът му и съвсем се объркал, когато те се спогледали и единият от тях подхвърлил: „По думите ви ми се струва, че си имате работа с Министерството на отбраната. Няма да излезете наглава с тях.“ Усещайки тревогата на Върни, те го запознали с един свой колега, който по думите им бил именит експерт по електроника и „точно човекът за вас“. Мъжът обещал да му помогне веднага след празниците.

До този момент семейство Върни нито за момент не били помисляли, че звукът може да е нещо повече от обикновено шумово замърсяване. Подобно на всеки друг гражданин в подобни обстоятелства, те смятали, че е с индустриален произход и проблемът може да бъде разрешен от местните власти. Последното нещо, което можело да им мине през ума, било че тук е замесено МО. Ала тази нова възможност обяснявала неохотата на Отдела по опазване на околната среда и на полицията да им помогнат. Освен това Върни

скоро открил, че МО не подлежи на Закона за замърсяване на околната среда (или на който и да било подобен граждански закон).

Семейството започвали все повече да се притесняват. Чудели се дали не са под наблюдение и им минало през ум, че телефонът им може да се подслушва. По време на едно търсене на източника на шума из района вниманието им било привлечено от една къща, построена само две години преди това. Намирала се на Грибъл Бридж Лейн, в права линия с къщичката им. Според архитектурните планове трябвало да бъде ферма, но освен няколкото кошера в двора, там нямало никакви признаци за селскостопанска дейност.

Къщата била заобиколена с висок жив плет и в конструкцията ѝ имало нещо странно. Била на два етажа, но от задната страна на горния етаж нямало никакви прозорци — само от двете страни на първия етаж имало прозорци. Г-н Върни се сетил, че му напомня на зданията, строени от германската армия по крайбрежието на Ламанша през Втората световна война.

Дебелите, непрозрачни и стигащи до пода завеси на прозорците на партера не позволявали да се види нищо. По-късно се установи, че са били направени от текстил, произвеждан изключително само за Имуществения отдел на Министерството на околната среда. Текстилът се използвал за подsigуряване на високосекретни сгради на Министерството на отбраната и службите по сигурността. Завесите не приличали на такива, каквито човек би могъл да види в жилище на фермери, каквото било предназначението на къщата според разрешителното за строеж в Общински съвет Ашфорд.

Пред къщата, вдясно от пътя, имало нещо като бункер с голям отдушник с форма на гъба. Бункерът бил дълъг почти колкото стената на къщата. След като направил още няколко запитвания, Върни установил, че телефонният номер на къщата е поверителен. Открил и че там живеят двама съпрузи на четиридесет и няколко годишна възраст, и че дворът е пазен от добермани.

Нискочестотното излъчване продължило без прекъсване и на Бъдни вечер. Върни отбелязва: „Нощите бяха ужасни, със силни колебания на осветлението във и около къщата.“ Семейството не можели да мигнат и се чувствали напълно изтощени.

Сутринта на Коледа, докато останалите хора в окръга си отваряли подаръците, нашите двама герои тръгнали пеш, в отчаян опит

да определят източника на шума. Чували го през повечето време, но подобно на блуждаещ огън, той постоянно се местел. Струвало им се, че идва северно от Шортс Уд, близо до Грибъл Стрийм, точно както им бил казал експертът по електроника.

Местните власти били издали брошура със заглавие „Какви действия трябва да предприемем при шумово замърсяване“, в която се споменавало за шум от купони, радио, лаещи кучета и т.н. В цитираните закони, уви, нямало никакви клаузи за вида шум, който измъчвал семейство Върни. Във всеки случай, за да предприемат каквито и да било действия, трябвало да открият и да назоват отговорните за шума. Според съвета, даден в брошурата, те въпреки всичко започнали да си водят подробен дневник за часовете и естеството на смущенията в живота им.

Поради психическото напрежение двамата най-сетне решили да се махнат от това място. На 29 декември 1983 година направили оферта за една нова къща в Стрийт, Съсекс. Когато се върнали в хижата си, отново ги посрещнал шумът: силно жужене, придружено с нискочестотно туптене. Това продължило през целия ден.

Дневникът на семейството дава подробен отчет за ефекта върху тях от 26 декември 1983 до 20 май 1984 година: **„Дневник — хижа «Даргъл», вторият ден след Коледа, 26.12.1983 година.“**

Шумът и вибрациите продължиха през цялата нощ. Беше невъзможно да се спи. Шумът се усили още повече в 4,15 сутринта — вибрации и силно жужене с металическа нотка. Звукът беше записан.^[7]

Призори се появи нещо ново — светлини с форма на подкова, които се движеха в небето от запад на изток и слизаха ниско на фона на дърветата. Бяха запалени и някакви неща, които наподобяваха летящи тиари, три на брой. Те изчезнаха, падайки над Шортс Уд — околността на Грибъл Уд.

27.12.1983 година.

Невъзможно е да се спи в ранните часове на нощта. Силно повишаване на шума и вибрациите в 3,50 сутринта и високо жужене. Отново запалване и изгасване на светлини

[летящи тиари]. В 5,45 сутринта шумът и вибрациите се увеличиха още повече, а ритъмът им се учести. Летящите тиари отново се появиха и също както преди летяха от запад на изток.

Тъй като изобщо не можели да си починат, семейство Върни решили да напуснат хижата и да потърсят убежище в мотел „Халънд“ в Източен Съсекс. Вече започвали да вярват, че нискочестотните трансмисии всъщност изливат радиация в къщата им. Нито полицията, нито общината желали да предприемат някакви действия. На 18 януари 1984 година, според направената по-рано уговорка, г-н Върни отишъл с колата си до Уапинг, за да доведе г-н Д., експерта по електроника, с когото се бил запознал в Лондон преди Коледа. Двамата спрели да обядват в пивница „Трите комина“, но докато се хранели, колата му била разбита, а чековата книжка и януарското банково извлечение (за разходите му през декември) — откраднати. Когато пристигнали в хижата, там — странно — не се чувал никакъв шум. Десет минути по-късно изведнъж се появил служителят от Отдела по опазване на околната среда. Върни не им бил съобщил за намерението си да доведе отново експерта, но служителят от съвета изглеждал ядосан; нещо повече, дори знаел името на г-н Д. „Значи вие сте г-н Д.“, рекъл той. Оборудването на експерта очевидно много го безпокояло. „Какво става тук?“ попитал той и подложил г-н Д. на кръстосан разпит за това какво се е канел да прави и откъде е. Държал се по-скоро сякаш е следовател от полицията, а не служител в местния общински съвет. След това върнал направените от г-н Върни записи на шума, без да обели и дума за тях.

Г-н Д. заподозрял нещо в превръзката на ръката на служителя, която обхващала малко повече от пръста му; разтревожил се, че това може да е двупосочен радиопредавател. Майор Фред Холройд, бивш служител от разузнаването в Северна Ирландия, казва, че е имал такъв апарат, докато е служел в Ълстър — и че той му е бил даден от САС. Твърде възможно е Обединената учебна част по разузнаване в Ашфорд, Кент, да са притежавали подобен предавател през 1984 година. На път към колата си, служителят подхвърлил и че не чува

никакъв шум. Още докато го изричал обаче, звукът гръмнал със страшна сила и той извикал: „Никога не съм го чувал толкова високо.“

Г-н Д. излязъл навън и спуснал микрофон в кладенеца пред къщата, за да види какво ще успее да запише. В отговор на поканата му да остане и да види резултатите, служителят казал, че е чул и видял повече от достатъчно, и си отишъл. В кладенеца се отчитали вибрации с високи показатели, които сигурно се предавали по почвата.

Г-н Върни бил убеден, че единственият начин служителят от Отдела по опазване на околната среда да знае името на учения и времето, по което той ще пристигне, е с подслушване на телефона им или някакъв друг вид подслушване.

Г-н Д. останал в къщата седем часа, през което време шумът мистериозно стихнал. Г-н Върни го закарал обратно в Лондон, като оставил съпругата си сама. Това било огромна грешка, тъй като веднага след заминаването им шумът и вибрациите отново започнали, сякаш някой наблюдавал къщата. На другия ден г-жа Върни споделила, че е прекарала най-ужасната нощ в живота си. В резултат от тази нощ косата ѝ побеляла за четиридесет и осем часа. На края на търпението си, г-н Върни позвънил още веднъж на служителя от Отдела за опазване на околната среда и отново виковете му за помощ останали нечути. Вече било ясно, че източникът на шума и вибрациите е някъде под земята. Когато г-н Върни пуснал един от своите записи на служителка от Отдел „Селскостопански жилища“ на общината, която му се обадила по телефона, дамата възкликнала потресено: „О, толкова ли е зле?“ След това обещала, че ще помогне за откриването на виновниците, ала веднага щом Върни ѝ споделил, че според него източникът идва от подземна инсталация на по-малко от миля от тяхната хижа, тя затворила и никога повече не се обадила.

На 21 март 1984 година семейството обявили хижата за продажба. Прекарвали там възможно най-малко време — не повече от две нощи една след друга — и през април намерили потенциален купувач за къщата. На 5 април 1984 година в апартамента им в Лондон се обадил следователят полицаи Джордж Кийлър от следствения отдел в Ашфорд и им казал, че един прозорец на дома им в Кент е счупен, но очевидно никой не е проникнал вътре.

Когато се върнали там, те открили, че антрето е пълно с трески и малки парченца бяла боя водят към вътрешността на къщата. Самата

врата била разбита с ритник, а бравата висяла безпомощно. Натрапниците били излезли от задната врата.

Случилото се било докладвано в полицейското управление на Тендърдън. Следователят полицай Кийлър бил някак сконфузен, когато чул, че въпреки думите му, всъщност в къщата е влизано. Било очевидно, че полицаите не са проверили както трябва.

Странното било, че нищо ценно не липсвало, освен частните документи на г-н Върни във връзка с данъците му, няколко лични писма от един таен съветник на краля и бивш министър, дългогодишен приятел на семейството, и половин шоколад „Бърнвил“ Някой бил преровил писалището му в кабинета и прегледал всичките му книжа. Кийлър казал саркастично: „Предполагам, че ще е най-добре да търсим човек с шоколад по зъбите.“

През май семейство Върни прекарвали седем дни в хижата. Въпреки че в някои от нощите шумът бил доста висок, никога не стигал до предишните нива. На 18 май дъщеря им Юджийни и неин приятел им дошли на гости за почивните дни. Те помогнали на семейството да си опаковат багажа, тъй като последните смятали скоро да се изнасят. Същата нощ г-н Върни се събудил от силно парене в очите. Било много болезнено и продължило до 7 часа сутринта.

Юджийни Върни казва, че е чула крясъци на мъже в гората наоколо и се е изплашила неимоверно. Освен това една седмица след престоя си в хижата получила сериозна амнезия и се наложило да отсъства от работа. Докато се връщали обратно, на приятеля ѝ му прилошало на шосе M1. За щастие успял да отбие и спре при близкия сервиз, където загубил съзнание.

Но най-лошото все още предстояло. Някъде в 1,30 часа сутринта на 20 май 1984 година в хижа „Даргъл“ настанал истински ад. Шумът никога преди това не бил достигал такива децибели. Вибрациите минавали под земята от гората към къщата и буквално я разтърсвали. Всичко това продължило до 7 сутринта.

Антъни и Дорийн Върни били напълно съсипани и се чувствали много зле. Трябвало за пореден път да напуснат хижата. Тръгнали сутринта на 23 май 1984 година, като Дорийн едва вървяла от болки.

По-късно г-жа Върни постъпва в старчески дом. Изпитанията са я състарили неимоверно. Г-н Върни също е стар и болнав, но смелостта не го е напуснала. Бил се е с нацистите, а сега страната му

очевидно го е предала. Но така и остава въпросът откъде е идвал този шум.

[1] Писмо от 3 май 1990 година от Трибунала на службите по сигурността до г-н А. Р. Върни. ↑

[2] Телефонен разговор между автора и г-н Върни, а също и бележките му, озаглавени „Щастливият пенсионерски живот“, (с приложено копие). ↑

[3] Г-н Върни даде на автора копия от записите, направени в различни дати от това изтезание. Шумът е идентичен с този от друг запис, предоставен на автора от г-н Джо Вайълс (друга жертва), чийто разказ е документиран в „Присъда срещу неизвестен извършител“; Тони Колинс, Сфиър Букс Лимитед, 1990. Д-р Робърт Бекер, световен авторитет по микровълните, изслуша записите на г-н Върни. Д-р Бекер е кандидат за Нобелова награда за физика и неговите книги („Насрещно течение“ и „Телесно електричество“) представляват задълбочен поглед върху биологичното въздействие на микровълните. Авторът проведе и няколко разговора с д-р Бекер за тези записи и състоянието на модерните технологии, с които разполагат военните днес. ↑

[4] Очевидно е точно така. Няколко жители на Уелс и Северен Йоркшир постоянно се оплакват от шума от преминаващи ниско над жилищни квартали на изстребителни Кралските ВВС, но без особен успех. ↑

[5] Телефонен разговор между автора и г-н Върни, а също и бележките му, озаглавени „Щастливият пенсионерски живот“, (с приложено копие). ↑

[6] 1 миля = 1,609 км. — Б.ред. ↑

[7] Г-н Върни даде на автора копия от записите, направени в различни дати от това изтезание. Шумът е идентичен с този от друг запис, предоставен на автора от г-н Джо Вайълс (друга жертва), чийто разказ е документиран в „Присъда срещу неизвестен извършител“; Тони Колинс, Сфиър Букс Лимитед, 1990. Д-р Робърт Бекер, световен авторитет по микровълните, изслуша записите на г-н Върни. Д-р Бекер е кандидат за Нобелова награда за физика и неговите книги („Насрещно течение“ и „Телесно електричество“) представляват задълбочен поглед върху биологичното въздействие на микровълните.

Авторът проведе и няколко разговора с д-р Бекер за тези записи и състоянието на модерните технологии, с които разполагат военните днес. ↑

ОСМА ГЛАВА

ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ТОПКАТА

Един доклад от американските документи може да има отношение към положението на семейство Върни:

Въпросната идея за въвеждане в заблуждение е да се създаде усещане за шум в главите на живата сила, като бъдат подложени на слаби импулсни микровълни. Когато към тях се насочат подходящо модулирани слаби микровълни, хората съобщават за бръмчене, цъкане или съскане, което сякаш идва (независимо от това в коя част от полето се намира субектът), от вътрешността на главата или точно зад нея. Явлението се получава при ниски средни мощности плътности, микровати на квадратен сантиметър, с носещи честоти от 0,4 до 3,0 гигагерца. При правилен подбор на импулсните характеристики може да се създаде дори понятна реч. Преди тази техника да бъде разширена и използвана за военни цели, трябва да се разберат напълно основните ѝ принципи. Подобно разбиране е нужно, не само за да се оптимизира използването на идеята в операции за маскировка и въвеждане на противника в заблуждение, но и за да се преценят внимателно факторите на безопасност при излагане на микровълни.

Оскар, Кенет Дж., Управление на СВ на САЩ за изследване и разработване на маневрено оборудване
Форт Белвоар, Вирджиния.

Г-н и г-жа Върни смятаха, че са били подложени на внушително количество опасно нейонизиращо излъчване, много нискочестотни

(МНЧ) импулси за продължителен период от време. Също така вярват, че в около осем случая са били атакувани с електромагнитни импулси, които може да са били преднамерено насочени към тях.

Въздействията на МНЧ импулси върху човешкия организъм са много добре документирани. Както МНЧ, така и КНЧ (крайно ниските честоти) са нейонизиращи излъчвания, които причиняват сериозни смущения в кръвните клетки. Атаките с МНЧ импулси имат особено въздействие върху нервните центрове, които управляват долната половина от тялото, лумбалната област, долната част на гръбнака и бедрата. Те причиняват сериозна дезориентация, главоболие и пищене в ушите. Други странични ефекти са депресията, раздразнимостта и загуба на паметта.

Когато в края на януари 1984 година напуснали хижа „Даргъл“, семейство Върни отпътували за Шотландия. Чувствали се така облъчени, че усещали радиацията.

Г-н Върни казва, че можел да „улови“ наличието на генератор в радиус от около една миля. „Това е много странно усещане; на моменти сякаш тялото ти гори.“

Дорийн пък съобщи, че била в състояние да долови електроразпределителните кутии от четвърт миля разстояние. Десет дена след това пищенето в ушите ѝ не престанало. На моменти, когато попаднала в близост до електрически източник, пищенето се усилвало.

Каза ми, че електромагнитните импулси ѝ докарвали страшно главоболие, сякаш в главата ѝ се забивала електрическа бормашина. Понякога се завивала презглава, но тогава ставало още по-лошо — тъй като не чувала никакъв шум, се чувствала напълно дезориентирана.

През януари и февруари 1984 година г-жа Дорийн Върни изкарала два пристъпа на силни стомашни спазми, придружени с повръщане. Това обикновено са първите симптоми на облъчване, описани в издадените от МО наръчници. Чувствала се зле през целия март, а в началото на април личният ѝ лекар я изпратил на преглед при онколог. Изследванията обаче не показали нищо сериозно.

След шумовата атака в хижа „Даргъл“ на 20 май 1984 година тя се разболяла още по-сериозно. Сутринта на 23 май, когато се изнасяли, усещала силни болки в краката и лумбалната област и почти не можела да ходи. Допълнителните медицински изследвания отново не успели да открият причината.

Впоследствие г-жа Върни започнала да страда от пристъпи на диария. Здравето ѝ продължило да се влошава през юни и юли и напълняла силно в талията — преди това била слаба жена в добра физическа форма. Кръвните изследвания, рентгеновите снимки и скенерът отново не открили нищо. Третият скенер обаче, направен през август 1984 година, показал събиране на голямо количество течност в лявата гръдна област.

На 31 август 1984 г. тя била приета в болница „Фицрой Нъфийлд“ в Лондон, където изтеглили от гръдния ѝ кош малко повече от три литра инфектирана течност. Според новопоставената ѝ диагноза била болна от една много рядка и опасна форма на лимфатична левкемия и на 1 септември я оперирали. Лекарите ѝ давали само 10% шанс да оживее. След два месеца химиотерапия тя прескочила трапа, но останала полуинвалид — жената, която преди била толкова жизнена и очаквала с нетърпение щастливата златна възраст, сега едва можела да ходи и страдала от силни болки.

Съпругът ѝ се чувствал много зле в продължение на три седмици, от края на февруари до средата на март 1984 година. Той също имал силни болки в гърба, лумбалната област и бедрата. Било му трудно да ходи и дори да стои изправен, както и да пази равновесие. Освен това непрекъснатите болки не му позволявали да спи или почива добре.

Медицинските изследвания през март показали, че метаболизмът е сериозно нарушен, а кръвните телца са силно засегнати. Кръвната му утайка, която по начало била 8%, сега била скочила до 30%. Всяка стойност над това ниво се считала за особено сериозна.

Събитията на 20 май 1984 г. още повече влошили положението. През годините той бил полагал особени грижи за зъбите си и посещавал редовно един зъболекар на Харли Стрийт. През трите месеца между март и май той загубил по-голяма част от тях. Някои изпадали, а други просто се изронили. Това е добре известен симптом на йонизиращото излъчване, често срещан сред военните, участвали в атомните изпитания в Австралия през 50-те години. Рентгеновите снимки пък показвали трайно увреждане на долната лумбална област и гръбначния стълб.

В продължение на три години той страдал от проблеми с макроцитите и постоянно свръхпроизводство на червени кръвни телца.

Тази болест се нарича политемия и е открита у американските военнослужещи, излагани на електромагнитни импулси.

Г-н Върни имал и три тежки пристъпа на нещо, наподобяващо херпес зостер, но странно, обривите се появявали на едни и същи места. Също така продължавали по-дълго от характерното и след пристъпите оставали белези, които не избледнявали. Също така страдал от болки в крайниците и често болезнено уголемяване на гърдните зърна.

По-късно, през юли 1989 и януари 1990 година, Антъни Върни се подложил на две операции в дневен център „Уелингтън“ и здравен център „Хасъкс“. Първата била за премахване на предполагаем базоцелуларен, а втората — за премахване на лезии. И в двата случая лекарите (д-р Д. Даулинг Мънро и д-р Луси Фрий) не били в състояние да установят причината и естеството на неговите оплаквания. Според изследвания на Центъра за системи въоръжение за надводни кораби към ВМС на САЩ върху ефекта от микровълновите оръжия, е установено че те могат да причинят парещи участъци в мозъка, лезии и некроза на вътрешните тъкани. Освен това могат да засегнат сърдечните функции.

Преди да започнат проблемите им, през юни 1983 година г-н и г-жа Върни си били направили пълни медицински прегледи в здравен център „Тендърдън“ във връзка с пенсионния план на „Алайд Хамброу“ (сега „Алайд Дънбар“). Документацията показва, че резултатите и на двамата са били много добри.

Г-н Върни ми предостави пълен списък на лекарите и хирурзите, които са лекували него и съпругата му по време на това изпитание. Разговарях с д-р Дъглас Росдейл, техния личен лекар, на 28 март 1991 година, и го попитах за мнението му по случая. Д-р Росдейл изрази възхищението си от семейство Върни и тяхната издръжливост въпреки трудностите. След това добави, че през всичките години на практиката си не бил виждал такъв случай.

И двамата страдали едновременно от един и същи рядък синдром — положение, което се среща доста рядко в медицинската практика. Докторът беше изненадан и от рязкото влошаване на здравето им и имайки предвид предишните им анамнези, не бе в състояние да определи причината.

Несъмнено полицията е можела да предприеме някакви действия, да проследи източника на шума, да открие извършителите и да ги даде на съд за нарушаване на спокойствието. По някаква неизвестна причина обаче, те са предпочели да не го правят. Най-странното е, че няколко месеца по-късно, на Миньорския диспут, полицията в Кент взема извънредни мерки, за да спре движението на камиони, за които се подозирало, че откарват стачкуващи миньори извън окръга, с твърдението, че това нарушавало общественото спокойствие.

Антъни Върни изпратил на министъра на финансите (по онова време длъжността заемаше Найджъл Лоусън) жалба за преживяното и искане за обезщетение. През февруари 1986 година получил пощенска картичка от Джордж Янгър, тогава министър на отбраната, последвано от писмо от г-н С. М. Мъри, началник-отдел „Жалби“ в Министерството на отбраната.

В писмото си Мъри заявява, че случилото се на семейство Върни няма нищо общо с Министерството на отбраната (такова очевидно е мнението и на представляваното от Лоусън ведомство). „Но“, прибавя той, „това се дължи на дейността на престъпни елементи в областта и е работа на гражданската полиция“ [курсивът е добавен].

След почти три години Антъни Върне най-сетне си помислил, че е получил легитимен отговор, който би накарал полицията да предприеме нужните действия. Копие от писмото било изпратено на началника на Кентската полиция. След няколко напомняния и дълго чакане Върни най-сетне получил отговор.

През първата седмица на март 1987 година (повече от година след кореспонденцията му с Найджъл Лоусън) му се обадил инспектор Уоткинс от Кентската полиция, който го помолил да се срещнат, за да обсъдят въпроса. Две седмици по-късно инспекторът и един негов колега пристигнали и провели 90-минутен разговор с Върни. Уоткинс му казал, че вече се е обадил на Мъри в кабинета му в МО и го помолил да потвърди изявлението си относно „престъпните елементи в региона“ с някакви доказателства. Мъри се държал уклончиво и само го уведомил, че „В Бидъндън няма никакви военни подразделения“ — нещо, което местната полиция и без това вече знаела.

Двамата полицаи, посетили Върни, били ужасени от записите, направени в хижа „Даргъл“. Съгласили се с Върни, че случилото се в

Бидъндън вероятно е работа на някакви подразделения, включващи учени или контрагенти на МО, които не са под пряк контрол на министерството, но извършват изпитания и експерименти от тяхно име.

Полицейските служители били най-ядосани от това, че местната полиция не предприела действия съгласно Закона за борба със замърсяването от 1974 година, с който очевидно били добре запознати. Посочили началника на служба „Здравеопазване“ за Ашфордския регион като особено небрежен в задълженията си. В края на срещата г-н Върни попитал инспектор Уоткинс какво мисли. Последният отговорил, че случилото се е „резултат от дейността на организация, която не се намира под тяхната (на Кентската полиция) юрисдикция“.

По-късно Върни се опитал да получи изявлението на инспектор Уоткинс в писмен вид. На 5 август 1987 година той получил писмо от заместник-началника на Окръжното полицейско управление на Кент, в което се казвало: „Относно писмото Ви от 30 юли 1987 година във връзка с посещението, което Ви е направил инспектор Уоткинс, Вашите коментари не бяха оставени без внимание. Въпросите, които повдигате в писмото си, не попадат под юрисдикцията на Кентската полиция. По-нататъшните ни разследвания едва ли ще Ви помогнат в претенциите ви към Ашфордския общински съвет или Министерството на финансите. При тези обстоятелства с неохота трябва да Ви уведомя, че повече никакви действия няма да бъдат предприети, нито пък ще заведем други Ваши писма по този въпрос.“

Очевидно Кентската полиция не е искала да се занимава повече с този случай, както и с проникването в хижа „Даргъл“. Също толкова очевидно е, че за да се предприемат някакви действия в съответствие със Закона за борба със замърсяването, което е трябвало да направят местните власти, е било нужно да се намерят подходящи измервателни прибори — наети или заети от длъжностното лице по здравето и безопасността, различни научни институции, Кентския или Съсекския университет.

Длъжностното лице по здравето и безопасността (ДЛЗБ) също е отказало да предприеме каквито и да било действия. По думите на Върни: „От всички писма, които получих от общината, лъхаше равнодушие и пренебрежение.“

Както отбелязах по-горе, шумът и вибрациите понякога са били придружавани с необичайни светлини по небето, или „летящи тиари“, както ги описват семейство Върни. И други хора са ги видели; общински съветник Хоксли от Ашфордската община съобщава, че на няколко пъти е видял розови светлини в небето. От Отдела по здравеопазване и околна среда, без да ги молим, ни съобщиха, че жители на региона са забелязвали подобни светлини, като са ги наричали НЛО.

През годините Върни спорадично си е пишел с Еди Мекстър, кмет на община Ашбъро, относно странното поведение на служителя на отдел „Здравеопазване и околна среда“ и нежеланието му да приложи закона. Разграничавайки се от собствените си подчинени, през януари 1989 година Мекстър дава на Върни съвет да заведе дело срещу „отговорните“ за бездействието. Доста странен съвет от страна на един кмет, който между другото е адвокат, когато става дума за отдел под неговата юрисдикция.

На 25 март 1988 година Тим Ратбоун, депутатът от района на Върни, изразил силна загриженост пред министър-председателя Маргарет Тачър. В отговор на 12 май 1988 година тя признава, че Върни си е кореспондирал „с различни министри и правителствени отдели от февруари 1986 година насам, като е твърдял, че той и съпругата му са били подложени на «електронно замърсяване и радиация» в предишния им дом в Кент, в периода между октомври 1983 и май 1984 година.“^[1] След това добавя: „Явно е, че естеството на описаните инциденти предполага престъпна дейност от страна на неизвестни лица, а не легитимна работа на служители или представители на короната, следователно би било по-уместно той да се обърне към полицейските власти.“^[2]

Лорд Денинг, бивш председател на апелативния съд и пазител на държавния архив, в същото време дава велемъдър съвет на Върни. За да се потърси сметка от извършителите, те трябва първо да бъдат открити, но ако са правителствени служители, работата става много трудна. „Те идват и си отиват, преди да си усетил.“^[3]

Чрез друг депутат, Мърлин Рийс, през 1992 година въпросът бива повдигнат пред министър-председателя Джон Мейджър. Отговорът е напълно предсказуем: „Страхувам се, че няма какво да

добавя към тази (предишната) кореспонденция. Мога само да повторя, че според нас твърденията на г-н Върни са напълно необосновани.“^[4]

През февруари 1992 година Фил Чамбърлин от студентския съюз на Съсекския университет се заема със случая на Върни и пише на депутата Робин Корбет, прилагайки копия от документи. Корбет отговаря: „Бях толкова притеснен от някои аспекти на този случай, че помолих един мой приятел, таен съветник на краля, да го изпрати на министър-председателя, което той и направи.“^[5] Не е получен никакъв съществен отговор.

В писмо до Амнести Интернешънъл от 15 януари 1992 година аз помолих тази организация за съдействие в анализирането на направените от Върни записи.^[6]

На 14 февруари 1992 година Джейн Дайкинс, доброволец от работна група на Амнести Интернешънъл, ме уведоми: „Не разполагаме с информация за аудиозаписи, нито пък дали има някакво средство за анализиране на съдържанието им.“^[7]

На 6 май 1992 година Мейджър повтаря нуждата от секретност на операциите на разузнавателните служби. Той казва пред парламента: „Правителството поставя ясна граница между публичното признаване на Службата за сигурност и на Секретната разузнавателна служба и коментираването на оперативна информация. Правителството възнамерява да поддържа твърдо това разграничаване.“^[8]

Но битката продължава. През март 1996 година Джъстин Уилямс, журналист от „Кент Месинджър Нюзпейпърт Груп“ се заема със случая на Върни. След като се свърза с мен, Уилямс се опита да установи какво точно се е случило и по-късно, на 26 април 1996-та, публикува своите констатации във вестника.^[9] Той също бе донякъде изненадан от откритията си и държанието на свидетелите по време на неговото разследване. Ето какво ми писа той на 21 май 1996 година: „Що се отнася до случая с Върни, аз, подобно на Вас, съм убеден, че той е станал жертва на нещо. Според мен в Шортс Уд е имало някаква подмолна дейност, вероятно ръководена от ферма «Октобър», за което военните да са знаели, но да не са били пряко замесени.“

„Все още не е ясно какво се е случило със семейство Върни и, защо. В последно време Върни е убеден, че е бил нарочен по някаква причина, но според мен е по-вероятно двамата със съпругата му да са имали лошия късмет да попаднат на неподходящото място и са

станали случайни жертви на някакъв експеримент. Фактът, че вместо да си признае, да се извини и да предложи обезщетение, държавата възприема политика на прикриване и тормоз, говори много за тази потънала в невежество страна и въпиющата глупост на толкова много от нейните тайни служители.“^[10]

Дорийн Върни почина през март 1996 година. Няколко месеца по-късно, през септември, се спомина и Антъни Върни. Въпреки съвета на семейството и приятелите си беше постъпил в психиатрично отделение, с надеждата да получи облекчение от онова, което все още считаше за последици от микровълново замърсяване.

[1] Писмо от Маргарет Тачър (министър-председател) от 12 май 1988. ↑

[2] Същият източник. ↑

[3] Писмо от лорд Денинг от 30 януари 1988. ↑

[4] Писмо от Джон Мейджър (министър-председател) от 20 февруари 1992. ↑

[5] Писмо от депутата Робин Корбет от 10 февруари 1992. ↑

[6] Писмо от депутата Робин Корбет от 26 февруари 1992. ↑

[7] Писмо от Амнести Интернешънъл от 14 февруари 1992. ↑

[8] Писмо от Саймън Уоткин (Министерство на вътрешните работи) от 2 октомври 1992. ↑

[9] Мистерията Шортс Уд, Кент Месинджър, 26 април 1996. ↑

[10] Лобстър, декември 1996, рубрика „Некролози“. ↑

ДЕВЕТА ГЛАВА

ПСИХОИЗСЛЕДВАНИЯ

Онези, които не вярват в съществуването на нематериални неща като съзнанието, душата, духа, докато не получат достатъчно убедителни доказателства за това, вероятно не вярват и в екстрасензорните възприятия (ЕСВ). ЕСВ са човешките способности за добиване на информация за бъдещето, миналото и настоящето без използване на петте известни сетива.

Терминът е измислен от Дж. Б. Райн, бивш завеждащ на първата в света университетска катедра по парапсихология. Извън университета Райн основава Фондацията за изучаване на човешката природа (ФИЧП) в Дъръм, Северна Каролина, в която остава до смъртта си през 1980 година. ЕСВ включват използване на телепатия, ясновидство и предсказване, както следва:

(1) Телепатията представлява прехвърляне на информация от един човек на друг без използване на реч, жестове или някое от известните сетива.

(2) Ясновидството е свързано с придобиването на информация, която не е получена преди това с някое от известните сетива. Още по-важно е, че естеството и съдържанието на информацията не са известни на никой от околните, освен на получаващия — например четене на страници от затворена книга или разпознаване съдържанието на затворена кутия.

(3) Предсказването е придобиване на информация за дадено събитие, преди то да се е случило.

Макар да съществува изобилие от анекдотични данни за съществуването на ЕСВ, досега науката е отделяла твърде малко внимание на тяхното изследване. Въпреки това военните и разузнавателни общности по целия свят отдават на ЕСВ доста голямо значение, що се отнася до използването им за различни цели, офанзивни и дефанзивни.

На 27 август 1995 година предаването „Истинските досиета «Х»“ на британския Четвърти канал надниква в дългата история от програми за психоизследвания (пси) в САЩ. Тъй като повечето такива програми са „черни“ (т.е. секретни), резултатите са запазени в тайна от обществото и Конгреса. Фактор за големия интерес на Пентагона в тази област (финансирана чрез Централното разузнавателно управление с помощта и сътрудничеството на Разузнавателното управление към МО, АНС, както и други правителствени и неправителствени изследователски лаборатории) беше напредъкът, постигнат от бившия Съветски съюз и неговите сателити.

От наличната документация става ясно, че допреди 1970 година американското правителство не е обръщало особено внимание на изследванията на свръхестественото и неговите възможни приложения за разузнавателни и военни цели. ЦРУ е проучвало възможността за използване на пси при събиране на разузнавателни сведения в началото на 50-те години на ХХ в., но твърде безсистемно, точно както полицаите понякога търсят помощ от медиуми за разкриване на престъпления.^[1] По време на своите именити проекти за контрол върху съзнанието с кодови имена АРТИШОК, БЛУБЪРД и МКУЛТРА, ЦРУ отделя малка част от бюджета, за да се проучи възможността да се използват медиуми за получаване на информация от мъртъвци и в разузнавателна работа.^[2]

В началото на 60-те години на ХХ в. ВВС на САЩ възлагат на Американския институт за изследвания [АИИ] да направи оценка на приложимостта на психологическите феномени за военни цели. АИИ публикува своите заключения под заглавието „Психологически феномени, приложими в разработката на психологически оръжия“ през декември 1965 година.^[3] В своя доклад институтът набляга на различните възможности, сред които използване на лазер, електромагнитни честоти и звук. Сега тези техники са в процес на сериозни разработки, някои като част от идеята за така наречените „несмъртоносни оръжия“.^[4]

Д-р Дж. Г. Праг от катедрата по психиатрия на Вирджинския университет е един от първите западни учени, които посещават Съветския съюз след публикуването на работата на техния експерт Леонид Василев.^[5] Той описва как атмосферата на срещите, уреждани от д-р Едуард Наумов, се е променила между 1963 и 1968 година. По

време на първото му посещение конференцията е била открита, сърдечна и се е чувствало желание за обмен на информация. През 1968 година обаче вече е имало ясни признаци на безпокойство.

Малко преди това съветският официален вестник „Правда“ бил публикувал статия против парапсихологията. На конференцията повечето съветски учени отказали да предоставят своята научна документация и западните гости били принудени да изнасят импровизирани лекции, а след тази визита организаторите престанали да канят Запада на подобни срещи и не позволявали прожектирането на филми по темата.^[6]

Публикуването на „Психооткрития зад Желязната завеса“ през 1970 година повишава обществения интерес към контрола върху съзнанието в САЩ.^[7] Тази публикация и последвалите предавания на „Гласът на Америка“ в Съветския съюз по темата за контрола върху съзнанието влошават още повече климата в Съветския съюз.^[8]

През 1973 година четирима бележити членове на Московската академия на науките публикуват дълъг документ, озаглавен „Парапсихологията — измислица или реалност?“, във „Философски въпроси“, официално издание на Съветската академия по педагогически науки. В нея те атакуват парапсихологията и учените, които се занимават с нея. Тази промяна в курса личи и през 1974 г., когато гореспоменатият съветски парапсихолог Едуард Наумов, главната съветска връзка на авторите на „Психооткрития зад Желязната завеса“, е осъден на две години тежък физически труд за дребно престъпление и изпратен в психиатрично „заведение“.^[9] Промяната в официалния курс очевидно е опит не само да се изолират западните учени от работата на съветските, но и за да се убедят САЩ, че Съветите не гледат сериозно на подобни неща.^[10]

Но през 70-те американското разузнаване вече е сериозно заинтригувано от съветските парапсихологични изследвания. Преди 1971 година, когато американската разузнавателна общност започва да се интересува от работата на своя враг в Студената война, ЦРУ прави няколко бегли проучвания.^[11] Откриват, че Съветите харчат близо 60 милиона рубли годишно за психоизследвания. (В СССР наричат тези свои изследвания с чешкия неологизъм „психотроника“.) През 1975

година тази сума вече е набъбнала до 300 милиона рубли — някак твърде много за изследване на противоречива тема.^[12]

Но не толкова съветските изследвания предизвикват загрижеността на ЦРУ колкото оперативните им приложения. Имайки предвид строгия съветски контрол върху сигурността, който предотвратява всякакво изтичане на информация, е очевидно, че Управлението трябва да направи някакъв сериозен пробив.

Анализаторите на ЦРУ са изправени пред дилема. Чувстват се неловко да обяснят пред главните научни консултанти на Съвета за национална сигурност (СНС), че както КГБ, така и ГРУ (Съветското военно разузнаване) изследват теми, които в САЩ са считани в най-добрия случай за спекулативни и противоречиви, но от друга страна се страхуват, че Съветите могат да спечелят психотронната надпревара, както вече са направили със Спутник.^[13]

Накрая стигат до решение. С измислянето на фразата „празнина в психоспособите за водене на война“ те убеждават СНС да предприеме действия. По това време американската разузнавателна общност вече знае, че психотрониката може да се използва и че нещо психоагресивно би могло да застраши сигурността на САЩ. С одобрението на Конгреса, те се заемат да изследват и проучват естеството на тази заплаха.^[14]

ЦРУ възприема двойствен подход. Пред обществото, провеждайки постоянно кампании за дезинформация, те се стремят да дискредитират изследванията на тази тема, но тайно финансират серия от проекти и програми, и за 16 години похарчват по тях над 20 милиона долара.^[15] Съветите, знаейки за дейността на САЩ, реагират подобаващо. Те също отричат пред обществото стойността на психоизследванията, хвърлят в затвора неколцина учени, особено замесените в информационния обмен със западните им колеги, и затварят няколко института, занимаващи се с психоизследвания.

Опитите на Съветите да обучат своите космонавти на телепатия първи привличат вниманието на ЦРУ. Изпитанията са проведени през март 1967 г., когато от Москва до Ленинград е изпратено кодирано телепатично съобщение.^[16] Четири години по-късно Едгар Мечъл прави подобен опит по време на полета си с Аполо 14. Това се основава на откритото от четири години изследвания, финансирани от

ЦРУ, които започват през 1970 година в болницата „Маймонидес“ в Бруклин.

Сред цитираните проекти има и изследване на телепатията в сънищата, проведено в Лабораторията за изследване на съня към Медицински център „Маймонидес“. Данните от работата им сочат, че на сънищата може да се влияе по телепатичен път, като човек в будно състояние предава образи или идеи на сънуващия.^[17] В Съветския съюз преследват същите цели.

През 1970 година директорите на „Маймонидес“ Станли Крипнер и Монтагю Ълман представят едно подобно контролирано изследване със смайващо положителни резултати.^[18] Петнадесетте проведени след това изследвания дават подобни данни. Когато откритията на „Маймонидес“ започват да се доближават до сведенията на ЦРУ за този род изследвания в СССР, военното значение и приложения на психотрониката започват да звучат все по-правдоподобно. Както и преди ЦРУ е замаскирало финансовата си подкрепа за проектите чрез космическа фондация „Макдонъл“.^[19] Джек Хоук, космически инженер с интереси по темата, е връзката на „Макдонъл“ в експериментите. Националният институт по здравеопазване осигурява другата половина от средствата. ЦРУ продължава да финансира тези изследвания до 1982 година.

Шон Робине, участващ в сънните изследвания медиум, дава добри резултати и скоро с него се свързват от Разузнавателното управление на ВМС [РУ на ВМС]. ВМС на САЩ искат да изпробват свръхестествените му способности върху съветски военноморски мишени.^[20] Дават му чертежи и снимки на съветски кораби, и го помолват, след като открие настоящото им местонахождение, да предскаже бъдещото.

Конгресът на Асоциацията по парапсихология през 1973 година в Шарлътсвил, Вирджиния, дава повече доказателства, че съветският курс в изследванията си струва да се следва. Прат и Кел, двама американски учени, наскоро завърнали се от СССР, докладват за своите констатации и наблюдения над съветския медиум Кулагина.^[21] Монтагю Ълман, директор на Общински медицински център „Маймонидес“ в Бруклин, също прави изложение за Кулагина. Чарлз Хонъртън описва резултатите от психокинетичните изследвания, които е провеждал в „Маймонидес“.^[22]

В Станфордския научен институт (СНИ) се провеждат паралелни изследвания. СНИ използва в експериментите си напълно будни субекти — макар процедурите да са били почти идентични като тези в „Маймонидес“. СНИ се финансира от ВМС и ЦРУ. (По-късно и НАСА изиграва известна роля.^[23]) По всичко личи, че има сътрудничество между д-р Путоф и д-р Тарг от СНИ, и Едуин К. Мей, консултант на СНИ и научен сътрудник на Отдела по парапсихология и психофизика на „Маймонидес“.^[24]

СНИ също следва съветския курс в изследванията и повтаря техните експерименти. Пример за това е работата на Николаев и Каменски, която показва, че когато пред изпращащия телепатичното съобщение има бързо мигаща светлина, електроенцефалограмата на получателя издава телепатично влияние от изпращащия.^[25]

СНИ наричат своите телепатични изследвания „Виждане от разстояние“ (ВР). Терминът е измислен на едно събиране на 8 декември 1971 година от Инго Суан, хомосексуален нюйоркски художник^[26], д-р Джанет Мичъл, д-р Карлис Осис и д-р Гъртруд Шмайндлер от Американското дружество по психоизследвания (АДПИ) в Ню Йорк. В процеса на техните десет експеримента с „възприятия извън тялото“ АДПИ се опитват да намират скрити в помещението вещи с помощта на ясновидство. И успяват.

По-късно АДПИ решава да разшири тези експерименти до мишени, които са извън помещенията на дружеството. По предложение на Суан д-р Джанет Мичъл му дава име на американски град. Суан се опитвал да определи какво е времето там. След това д-р Мичъл се обаждала по телефона на местното метеорологично бюро, за да види дали Суан е бил прав.

Експериментите на Инго Суан от 1971 година се основават на работата на френския учен Ръоне Варколие (1881–1962), който през 20-те години на ХХ в. е провеждал подобни изследвания от далечно разстояние между Париж и Ню Йорк^[27], и Дж. Гитинджър, британски учен.^[28]

Суан смята, че терминът „усещане от разстояние“ е по-подходящ от „виждане от разстояние“, но д-р Осис и д-р Шмайндлер предпочитат последния.^[29]

Суан разширява още тези изследвания. Човек отивал на далечно място някъде в Манхатън, изпълнявайки ролята на „фар“. В предварително уговорено време този „фар“ отбелязва подробностите от заобикалящата го обстановка — но местонахождението му оставало неизвестно за Суан в офиса на АДПИ. След това Суан се съсредоточавал върху „фара“ и се опитвал да опише къде се намира той.^[30] Първият от тези експерименти се е състоял на 22 февруари 1972 година.^[31]

В своята книга „Преживявания извън тялото“ д-р Джанет Мичъл пише, че тези експерименти са имали за цел да установят „дали човек може да локализира част от съзнанието си в някое пространство извън тялото си.“^[32] Мичъл смята, че мишените в изследванията могат да бъдат възприети телепатично, ясновидски, предсказателно или измамнически. Мнението на Инго Суан пък е, че „те могат да бъдат усетени с един вид възприятие, което е извън обсега на нормалното зрение.“^[33]

После разяснява: „Говорим за това дали биочовекът притежава допълнителни рецептори за добиване на информация извън местните ограничения на петте физически сетива. Той прави това с помощта на поне още седемнадесет различни типа сетива, установени от биолозите и невролозите.“^[34] В СНИ тестовете за виждане от разстояние включват получател, който записва всички впечатления, изпратени му от подателя — почти паралелно с експериментите в „Маймонидес“, но с една разлика: при опитите в СНИ получателят е буден.^[35] За да се подсигурят учените срещу измами, мишените са набиранни произволно и точното местонахождение се написва на лист, който подателят лично изважда от запечатан плик, едва след като той и екипът са на път за набелязаното място.

Подателят остава там точно определено време, докато получателят — виждащият на далечно разстояние — записва своите впечатления. Главната връзка на ЦРУ във финансиране на работата на СНИ е Харолд Чипмън. Началник на проекта за ВМС в СНИ е Джеймс Фут.^[36]

Друга важна фигура от онова време е Андрия Пухарич. Роден в Чикаго през 1918 година в семейство на югославяни, той завършва медицина и има докторат по физика. Връзките му с военните датират

още от 50-те години на ХХ в., когато работи в Центъра за изследване на химическите и биологични оръжия на СВ във Форт Детрик, Мериленд. През 1952 година той представя един доклад със заглавие „Оценка на възможните приложения на екстрасензорните възприятия при воденето на психологическа война“ пред тайно събрание в Пентагона. През 1953 г. изнася лекции пред учени от ВВС на САЩ на тема методи за засилване или отслабване на телепатичните способности, както и от Химическия център на СВ на тема „Биологични основи на екстрасензорните възприятия“.

Работи най-вече върху експерименти, имитиращи провежданите в Съветския съюз. През 1962 г. публикува отчет за своите изследвания въз основа на участието си в експериментите през 50-те години.^[37] Там той описва биологичните факти и хипотетичните възможности за пси, а също така подчертава ефекта от наркотиците, които по онова време са неразделна част от програмите на ЦРУ за контрол върху съзнанието.^[38]

Пухарич проявява силен интерес към парапсихологията. През 1956 година той довежда холандския медиум Петер Хоркус в САЩ, за да помогне на полицията в разрешаването на едно престъпление^[39], а после с помощта на астронавта Едгар Мичъл през 1972 г. извиква в СНИ Ури Гелър.

През цялата му кариера ЦРУ се интересува от него отчасти поради факта, че предишните му изследвания съвпадат с работата на Управлението по контрола върху съзнанието, и отчасти поради участието на Ури Гелър в експерименти за изследване на медиуми. От Мосад са предоставили на СНИ разузнавателен доклад за способностите на Гелър.^[40] Най-бележитите личности в СНИ са Инго Суан, Патрик Прайс и Ури Гелър, а най-важните проекти са СКАНАТ [ЦРУ-АНС] и Грил Флейм [РУ към МО], които ще разгледаме по-подробно в следващата глава.^[41]

Експериментите на АДПИ с използване на „фар“ не са от голяма полза за шпионските програми с виждане на разстояние: те изискват внедряването на агент в набеязаната територия, което не е оправдано от оперативна гледна точка. А и предоставянето на името на мишената подсказва твърде много неща на получателя. Суан се консултира с много учени извън кръговете на СНИ в Силиконовата долина, за да открие начин за решаване на този проблем. В крайна сметка Жак Вале

намира решение. Той предлага на Суан да се съсредоточава не върху човек, а върху адрес. По-късно Суан доразвива тази идея, като се съсредоточава върху координати на картата — дължина и ширина — което води до раждането на проекта СКАНАТ.

СКАНАТ [СКАНиране по координАТ] стартира на 29 май 1973 година и приключва през 1975 г. Проектът е смразяващо послание за военните и разузнавателни шефове. Когато Инго Суан прави първия си опит за виждане от разстояние със зададени единствено координати, резултатите са смайващи. Той описва подробно един малък остров от Къргуленовите, които са под френско владичество, в Южния Индийски океан, включително разположението на сградите и нещо, което очевидно е съвместна френско-съветска метеорологична инсталация. Суан дори успява да нарисова прилична карта на острова.

По-късно, използвайки координати, дадени му от скептично настроен колега от източното крайбрежие, Суан описва и рисува място, което според него е някакъв вид военна инсталация. Седмици по-късно колегата скептик потвърждава, че описанията на Суан са точни до последната подробност.^[42] Суан отбелязва: „Трябва да са минали поне шест години, докато видя топографска карта на Къргуленовия остров, която включваше сградата и други създадени от човешка ръка особености. Бях пропуснал някои от тях, но ми казаха, че главните сгради са оранжеви и имало множество външни постройки, които трябвало да бъдат местени от време на време.“ Къргуленовият експеримент не е поверителен и около седмица по-късно разузнавателната общност се сдобива с подробностите.

Пат Прайс дава също толкова подробно описание на обект. Харолд Путоф му дал координатите на мишената. Експериментът бил много специален. Координатите описвали район, който се намирал някъде на 207 км югозападно от Вашингтон, окръг Колумбия. Отговорът на Прайс изненадал Путоф. В коментара си от пет страници Прайс започва от 457 м височина над обекта и описва всички сгради заедно с подземните им складове. В доклада присъстват комуникациите и компютърното оборудване, на което работел личният състав на Свързочния корпус на СВ, имената на табелките по бюрата и дори етикетите на папките в един заключен шкаф в сградата.^[43] Той цитира кодови имена като Мухоловка, Минерва, Оперативен пул и папки със заглавия „Билиардна топка“, „14 топка“, „4 топка“, „8 топка“,

„Победа“. Също така назовава имената на обекта — „Купа сено“ — и персонала, който работи в него: полк. Р. Дж. Хамилтън, генерал-майор Джордж Р. Наш и майор Джон. К. Калун. Един от присъстващите офицери по сигурността възкликва: „По дяволите, вече не останаха никакви тайни.“

Резюмето на окончателния доклад на ЦРУ за втората година описва финансираната от Управлението съвместна работа по виждане от разстояние (ВР) на Пат Прайс и Инго Суан: „За да бъдат феномените на ВР под строг контрол относно разстояние, географските координати на обект, неизвестен на субекта и експериментаторите, се изпраща от група към ОНР [Отдела за научно разузнаване на ЦРУ], отговаряща за анализа на заплахата в този регион. В отговора персоналят на СНИ получава координати, които оттук нататък ще наричаме Обекта от Западна Вирджиния. След това експериментаторите проведоха двойно сляп (т.е. данните са неизвестни както за субекта, така и за тях) опит за виждане от разстояние. Експериментът имаше за цел определяне на ползата от ВР при условия, наподобяващи оперативен сценарий. Двата субекти бяха насочени към обекта — една секретна инсталация. Единият субект направи подробна карта на сградата и двора, а другият даде информация за вътрешността ѝ, включително кодови думи — данни, впоследствие потвърдени от източници на спонсора [т.е. ЦРУ].“^[44]

Описаният от Прайс обект се оказва станция за подслушване на сателити, главно съветски, и съобщените кодови имена се отнасят именно за такива операции. Според учения от ЦРУ, наблюдавал експеримента — един физиолог от отделите за научно-развойна дейност — Управлението вече разполагало с потенциален шпионин от клас „А“, който можел да се пренесе буквално навсякъде по света и да рови за неоткрити тайни.^[45]

Разработката на ЦРУ за съветските опити, „Нови биофизични механизми за пренасяне на информация“ (НБМПИ) е публикуван на 14 януари 1975 година. В него се заключава: „Сега руснаците може и да не осъществят следващата си логична стъпка [към предложените пет години преди това експерименти — автора], а именно да подсилят, укрепят и подпомогнат НБМПИ у някои обучени или природно надарени лица, след като са открили основните комуникационни носители.“ Докладът на Разузнавателното управление на СВ подкрепя

това, като предупреждава: „Съветското или чешкото усъвършенстване на психотронни оръжия би представлявало сериозна заплаха за вражеските военни, дипломатически или охранителни функции. Излъчваната енергия ще се улавя трудно от електронни прибори. Съветите твърдят, че са разработили ефикасни сензори за биологична енергия и единственият необходим източник на захранване бил човекът оператор.“^[46]

Така работата по ВР продължава. Пат Прайс бива помолен на няколко пъти да предостави услугите си на Разузнавателното управление на ВМС [РУ на ВМС], както и на Агенцията за национална сигурност.^[47]

В продължение на няколко години след успехите си в СКАНАТ Инго Суан обучава подбрани военни и разузнавателни кадри с потенциални медиумни способности за психошпиони.^[48] Дори офицери с висок ранг като генерал-майор Томпсън [заместник началник-щаб по разузнавателната част, 1977-1991], Джак Ворона [РУ към МО] и генерал-майор Албърт Стъбълбайн станали опитни мишки в експериментите с ВР.^[49]

Индивидите с ВР способности на СНИ били изследвани от водещи физици. Инго Суан и Ури Гелър изненадали Нобеловия лауреат Брайън Джоузефсън, който пръв разработил Джоузефсъновата „връзка“ [ориг. термин — junction — Б.ред.] — основата за измерване на биомагнетизма. И двамата успели да отклонят SQUID [записваща игла на картата] до такава степен, че Джоузефсън, подобно на Евън Харис Уокър, допуснал че физиката трябва да приеме нова парадигма, за да включи скритите променливи и универсалното разузнаване.^[50]

В началото на 70-те години Евън Харис Уокър опитал да включи пси-феномените в рамките на квантовата механика. Теорията на Уокър свързва съзнанието със скритите променливи на квантовата теория. Той говори и за психодеформацията на материалните предмети в своята работа, особено за магнитоизмерващите тестове в СНИ с Инго Суан. Според думите му силата на ПК (Психокинеза: огъване на метални предмети) ефектите върху магнитометъра в СНИ, постигнати от Инго Суан, са в съответствие с теоретичните изчисления. Физикът Хелмут Шмит, провел много от новаторските експерименти, свързващи пси с квантовата механика, също предлага една теория за пси-функцията въз основа принципите на квантовата механика.^[51]

Дейвид Бом, друг изтъкнат учен, изучавал лично Гелър подобно на колегите си Анри Маргено и О. Коста дьо Борегар — неведнъж заявява, че в квантовата физика няма нищо, което да изключва пси-феномените. Дьо Борегар поддържа тезата, че някои аксиоми на квантовата физика буквално налагат съществуването на пси-феномени. [52] Юджий Вигнер, носител на Нобелова награда, и проф. Джон Тейлър (Кингс Колидж, Лондон) спорят, че постиженията на Гелър може да се дължат на нискочестотно електромагнитно излъчване, произвеждана от сърцето, мозъка и мускулите, по този начин доказвайки все по-голямото приближаване на Запада до съветските пси-изследвания. [53]

Литературата сочи, че американските военни са подвели и Конгреса, и медиите относно времето на тези експерименти, поради нарастващата загриженост за психосигурността. Тази загриженост е изразена от Рон Робъртсън, офицер по сигурността в лабораторията „Лоурънс Ливърмор“ в Калифорния. Робъртсън, който присъства официално на всички психоразработки, има сериозни притеснения, че някой талантлив медиум може да задейства или обезвреди някоя бойна глава само с психокинетичната сила на ума си:

„Нужна е само способността да се премести една осма от унцията, половин сантиметър, на разстояние тридесет сантиметра“, предупреждава той. [54]

Под натиска на Конгреса върху Министерството на отбраната да финансира свои собствени програми за психоизследвания Агенцията за изследване на модерни проекти (АИМП) към Пентагона през 1972 година решава да направи оценка на Гелър в СНИ, за да определи дали си струва Пентагонът да дава пари за допълнителни изследвания. [55] Решението на Пентагона е взето, след като през ноември и декември 1972 година Гелър прекарва четири успешни седмици в експерименти с водещи на световно ниво физици и психолози в СНИ.

Екипът на АИМП, ръководен от Джордж Лоурънс, заместник-началник на отдел „Човешки ресурси“ на Агенцията, включва също Рей Хаймън, чест консултант на МО и Фондация „Наука“, и Гери Шор, и двамата любители екстрасенси. Тяхната оценка е отрицателна и Гелър е обвинен в измама и използване на фокуснически трикове.

Все пак тяхната оценка е нарочно изкривена. Например вместо да завържат очите на Гелър, както са правели в СНИ, преди да го

помолят да разпознае по телепатичен път определени рисунки, екипът на АИМП са го карали да си закрива очите с ръце. След това го обвиняват, че е надничал.^[56]

По-късно СНИ яростно критикуват оценката на АИМП и я наричат пълно поражение.^[57] Хаймън изпраща доклад в Министерството на отбраната и препраща едно копие от него на Мартин Гарднър от „Сайънтифик Америкън“, където Тарг и Путоф се надяват да публикуват откритията си.^[58] Три месеца след проверката на АИМП Леон Джароф публикува в „Тайм“ една статия, в която представя Тарг и Путоф като небрежни учени, а Гелър — като мошеник.

Други, като Джеймс Ранди и наскоро уволнилият се полк. Джон Александър, който е началник на Отдела по модерни човешки технологии към Управлението за разузнаване и сигурност на СВ и началник на Отдела за концепции по модерни системи за въоръжения към Лабораторното управление на СВ, възприеха този курс. Александър е знаел за всичката работа по пси през цялата си кариера, но в своята книга „Предимството на война“ пише за какви ли не дреболии. И все пак, като консултант на НАТО по по-сериозни аспекти като пси-оръжия — някои понастоящем категоризирани като несмъртоносни оръжия — той е искал работата в тази област да бъде засекретена.^[59]

Въпреки дезинформационната кампания, водена от военните и разузнаването на САЩ, Комисията по наука и технологии към Камарата на представителите публикува през юни 1981 година разработка от 530 страници, основаваща се на двугодишни изследвания. Озаглавена е „Проучване на настоящи и бъдещи научно-технологични въпроси“ и в нея пише: „В областта на националната отбрана има множество приложения на способността на човека да идентифицира далечни обекти и влияе върху чувствителни прибори или други човешки същества. Всеобщото признаване на възможната взаимовръзка между съзнанията може да е от огромна социална и политическа полза за тази нация и за света.“ Две години по-късно друг доклад, този път на Изследователската служба на Конгреса, със заглавие „Изследване на пси-феномените: настоящо положение и тенденции в отношението на Конгреса“ повтаря същите възгледи.

През 1982 година генерал-майор Албърт Стъбълбайн, началник на Управлението за разузнаване и сигурност (УРС) на СВ, който непоколебимо вярва в пси, наема няколко медиуми да разгледат чрез ВР къщата на панамския генерал Мануел Нориега, който бил заподозрян в прехвърляне на оръжие от никарагуанските сандинисти към салвадорските леви партизани. Медиумите успели да разгледат къщата на Нориега и дали подробен доклад от две страници за стаите и тяхното съдържание.

В отговор на моето искане съгласно Закона за свобода на информацията (ЗСИ) за документи относно УРС, на 4 октомври 1994 година ми бе изпратено писмо, с което ме информираха, че: „Не открихме никакви документи за операция или проект под наименование «Брокер на земя».“ Накрая, на 25 август 1995 година УРС разсекрети съответните документи по този проект. Едно писмо с гриф „Секретно/Нофорн“^[60] от 17 март 1988 година от канцеларията на заместник началник-щаба по разузнавателната част и подписано от полк. Доналд Ълман от Генералния щаб, Служба за агентурно разузнаване, дава ясно да се разбере, че това е „черен“ проект: „Макар в УРС да няма официална документация по проекта «Брокер на земя», [и няма] информация за същия проект в конфискуваните материали във връзка със случаите ЖЪЛТ ПЛОД^[61], получихме материали, запазени от някои служби.“ В писмото се казва още: „Част I от проекта включва опит за психопроникване в сградата, използвана от Нориега като място за съвещания.“

Друг документ с гриф „Секретно/Нофорн“ от Управлението за разузнаване и сигурност на СВ, подписано от бригаден генерал Айра К. Оуенс, заместник командващ, от 29 февруари 1996 година, описва проекта по следния начин: „През 1983 година този щаб стартира проект под името «Брокер на земя». Проектът очевидно е бил ръководен от М. Дж. Стъбълбайн (тогава командващ УРС). Изпълнен е от Групата за бързо реагиране (ГБР) към ADCSOPS-OPSEC. Това е операция за офанзивно събиране на информация. Тя е разделена на четири части за събиране на информация чрез психопроникване. Проектите «Брокер на земя» винаги са насочени срещу чужди граждани и никога не са включвали американци.“^[62]

Днес американските военни и разузнавателни служби имат проекти, назовани само с номера. Те се занимават с наблюдението на

напредъка, изследванията и разработките на психотрониката по света. Информацията, събрана чрез различни подразделения на МО, се изпраща по-горе, в РУ на МО, за окончателна оценка.

Проект 260130 (на УРС): за няколко години чрез своята мисия за събиране на информация по проект 260130 УРС събра информация за широка гама от теми във връзка с паранормални явления и способности за водене на психовойна. На 18 август 1995 година в отговор на моето запитване относно използването на медиуми в операции, проекти, изследвания или програми, УРС предостави документи във връзка с: „дейността на Японския институт по психотроника — парапсихологична организация, клон на Международната асоциация за психотронни изследвания със седалище Чехословакия“. Разсекретени преди това документи издават подобен интерес в други страни, включително Китай, Русия, Чехословакия, Унгария, Румъния, бивша ГДР (Източна Германия), България и Северна Корея. На РУМО са изпращани доклади за окончателна оценка на разузнавателната им стойност. Информацията в повечето от тях е събирана от агентурни източници. Копия от тези доклади, освен до множество служби към МО, са изпращани и на ЦРУ и АНС.^[63]

Проект 260130 (на УРС): за този проект не се знае много, освен че той също събира информация за паранормални явления във връзка със способности за водене на психологическа война. На 24 април 1995 година от УРС ми изпратиха писмо, в което ме информираха, че този проект продължава вече 25 години.^[64] Предоставените документи показват, че една от главните му мисии е (или е била) да събира надеждна информация от сериозни източници, които са готови или насърчавани да преминат на страната на противника. По онова време Западна Германия е един от главните пунктове за тази цел.^[65]

Проект 140410 на ВВС на САЩ има подобни задачи. Неоценените доклади, събирани от ВВС, са изпращани на Управлението за въздушно разузнаване и РУМО. РУМО носи главната отговорност за тяхното оценяване.^[66]

Сега е известно, че макар публично да са се отнасяли с пренебрежение към тези неща, Русия и САЩ са провеждали психоизследвания в продължение на десетилетия. Взаимно са наблюдавали напредъка си чрез своите разузнавателни служби и с години са заблуждавали обществото. В следващата глава ще се

занимаем по-подробно с участието на ЦРУ в експерименти с ВР и тяхната оценка относно приложимостта му за разузнавателни цели.

[1] Артър Лайънс и Марчело Труци. „Шесто чувство; психодетективи и престъпления“, (Мистириъс Прес, Ню Йорк 1991). ↑

[2] ЦРУ предостави на автора документи по въпроса за ЕСВ-1987. На тази и подобни теми вижте „Някои основания за загриженост в психоизследванията“ от Майкъл Росман и Джон Уайт, „Психоспособите за водене на война: факт или измислица?“ (Акуориън Прес, Лондон 1988), особено стр. 84/5, където са обсъдени някои от предоставените ми документи. ↑

[3] „Психологически феномени, приложими в разработката на психологически оръжия“, Клифърд П. Хан и екип, Американски институт за изследвания, клон Вашингтон, декември 1954; подготвен за Дирекцията за усъвършенстване на въоръжението. Изследователско-технологичен отдел, Командване за системите въоръжения във ВВС, Военновъздушна база Еглин, Флорида. ↑

[4] Според документите, предоставени на автора през август 1995 година от Работната група за техническа поддръжка (РГДП) на Държавния департамент на САЩ, през януари 1994 година е имало общо 95 проекта, от които 23 въведени, 5 за последващи разработки на РГДП, 10 за последващи разработки на друга служба; 7 проекта са завършени, 4 са завършени и са се оказали неприложими, поради което са били закрити, 42 активни проекта все още не са въведени и 4 са нови. ↑

[5] За Василиев вижте „Въздействие от разстояние“ от Анита Грегъри в Уайт, цитиран в бел. 2. ↑

[6] От ЦРУ ми бе предоставен меморандум без заглавие от 15 март 1963 година, в чието начало е записано „Предложения за визити в СССР от източник“. В трета точка от меморандума се казва: „Особено сме заинтригувани от всички данни и публикации, които успеем да съберем за ЕСВ“. Макар името на източника да е заличено, според мен това е Прат. ↑

[7] С. Острандер и Л. Шрьодер. „Психооткрития зад Желязната завеса“ (Прентис Хол, Ню Джърси, 1970). ↑

[8] Анита Грегъри, Въведение в „Експерименти върху въздействието от разстояние“ на Леонид Василиев, (Е. П. Дътън, Ню

Йорк, 1974), стр. 54. ↑

[9] Майкъл Росман, вижте бел. 2, стр. 117. ↑

[10] Един наскоро предоставен неозаглавен документ от Управлението за военноморско разузнаване на САЩ показва, че американците са знаели, че въпреки официалната съветска политика, в резултат от която са затворени някои известни лаборатории за психоизследвания, СССР продължават изследванията. Документи, предоставени от Управлението за военноморско разузнаване на автора през август 1995. ↑

[11] Например изследванията в болница „Маймонидес“, Ню Йорк. Тази тема се разглежда и в „Поглед отблизо върху виждането от разстояние“, Инго Суан, 6 декември 1995 година — Интернет. След публичното изявление на ЦРУ Суан публикува в Интернет няколко статии. Съдържанието им е внимателно подбрано, така че да отговаря на официалната политика на ЦРУ. За повече информация за Суан вижте и книгата му „Вашият фактор «Нострадамус»“ (Саймън енд Шустър, Ню Йорк, 1993). ↑

[12] „Поглед отблизо върху виждането от разстояние“, Инго Суан, 6 декември 1995 година — Интернет. ↑

[13] Един документ от РУМО с гриф „Секретно/Нофорн“ от май 1992 година все още разкрива страховете на американската разузнавателна общност от психоизследванията: „Снимки и налична незасекретена литература, издаващи обхвата и напредъка на китайските усилия в областта на ПС [парапсихологията — авторът]. Опитите за събиране на сведения имат за цел да осъвременят данните на РУМО и запълнят 5–10 годишната информационна празнина в тази област.“ ↑

[14] Сред половин дузината сенатори, подкрепящи програмата, са Клеърборн Пел [демократ — Роуд Айлънд] и Робърт К. Бърд [демократ — Западна Вирджиния]. Докато трае програмата К. Ричард Д'Амото от екипа на сенатор Бърд заедно с един специалист по разузнаването на няколко пъти успешно тушират усилията на РУМО да прекратят ВР програмата. ↑

[15] Британските вестници публикуват най-различни цифри. В „Сънди Таймс“ от 3 декември 1995 година са посочени 12 милиона долара, а в „Гардиан“ от 30 септември 1995 г. — 11 милиона долара. ↑

[16] „Нови биофизични механизми за пренасяне на информация (НБМПИ)“, Окончателен доклад, 14 януари 1975 година, документи, предоставени на автора от ЦРУ. ↑

[17] Роналд М. Макрай. „Умствени войни“, (Сейнт Мартин Прес, Ню Йорк, 1984), стр. 3. ↑

[18] Станли Крипнер. „Човешките възможности; изучаването на ума в СССР и Източна Европа“, (Дабълдей, Ню Йорк, 1981), стр. 161–2. ↑

[19] Макрай, бел. 17, стр. 56. Космическа фондация „Макдонъл“ е основана от Джеймс Макдонъл от Макдонъл Дъглас Корпорейшън. Макрай не споменава името на човека от ЦРУ в тези изследвания. ↑

[20] Същият източник, стр. 2. ВМС на САЩ са наели 34 физици за тази работа. ↑

[21] Дж. Гайдър Прат. „Изследванията на ЕСВ днес“, (Скеъркроу Прес, Ню Йорк, 1973), стр. 55–83. ↑

[22] Ричард Браутън. „Парапсихология; противоречивата наука“, (Балънтайн Букс, Ню Йорк, 1991), стр. 102, 105 и 106. ↑

[23] Договор 953653 по НАС7-100, Проект 2613 на СНИ. Доклад със заглавие „Разработка на техники за засилване комуникацията човек/машина“. Договорът на НАСА със СНИ е подписан през 1973 година чрез Лаборатория за самолетни двигатели, самостоятелно подразделение на Калифорнийския технологичен институт — КАЛТЕХ. ↑

[24] Браутън, вижте бел. 22, стр. 40 и 322. ↑

[25] Острандер и Шрьодер, вижте бел. 7, стр. 29. ↑

[26] „Зараждането на проекта СКАНАТ: първият експеримент с виждане от разстояние, който има разузнавателна стойност — лято 1973“, Инго Суан, 29 декември 1995, Интернет. ↑

[27] Вижте „От ум до ум“, Ръоне Варколие, (Криейтив Ейдж Прес, Ню Йорк, 1946). ↑

[28] Вижте „Изследване на ултрасензорните способности“, Дж. Гитинджър, (Райдър & Ко., Лондон, 1941). ↑

[29] Интервю на Инго Суан за „Страната на сънищата“, записано от Университет на Уисконсин, 12 декември 1996. Ръсел Тарг също потвърждава, че на съветски подводници са провеждани експерименти с ВР, но поради секретното естество на тази програма не са могли да

научат нищо за резултатите. (Телефонен разговор с Тарг, 23 април 1996.) ↑

[30] Подобен експеримент беше направен в телевизионното предаване „Паранормалното“ на Пол Макена на 19 февруари 1996 година, с демонстратор Джоузеф Макмонийгъл, бивш офицер от разузнаването на СВ. ↑

[31] Интервю на Инго Суан за „Страната на сънищата“, записано от Университет на Уисконсин, 12 декември 1996. ↑

[32] Джанет Мичъл, (Макфарлънд, Ню Йорк, 1981). ↑

[33] Суан, вижте бел. 22. ↑

[34] „Виждане на разстояние като едно от Sidhis“, Инго Суан, 10 януари 1996 година, Интернет. Вижте също „Разширяващият се свят на човешките възприятия“, Робърт Ривлин и Карън Грейвъл, (Саймън и Шустер, Ню Йорк, 1984). ↑

[35] РУМО нарече този метод „целева феноменология“. ↑

[36] Чипмън е бил началник главен щаб на подразделението в Нха Транг, наречено Отряд за комбинирани разработки; преди това изпращан в Москва, Берлин и Маями, и е служил в Суматра [Индонезия], Корея, Филипините и Лаос. Чипмън е награждаван четири пъти като офицер на ЦРУ според именната база данни на Даниел Бранд. Информация за Фут от частни източници. ↑

[37] А. Пухарич. „Отвъд телепатията“, (Дабълдей, Гардън Сити, Ню Йорк, 1962). ↑

[38] А. Пухарич. „Свещената гъба“, (Дабълдей, Гардън Сити, Ню Йорк, 1959). ↑

[39] Труци и Лайънс, вижте бел. 1, стр. 114. ↑

[40] Ури Гелър и Гай Лайън Плейфеър. „Ефектът Гелър“, (Графтън, Лондон, 1988), стр. 244. ↑

[41] „През 1984 година журналистът Джек Андерсън публикува серия от статии за проекта на ЦРУ с кодово име Грил Флейм, [в които] имаше информация, потвърдена по-късно от сателит, за един много секретен полигон за ядрени изпитания в Семипалатинск, Съветски Казахстан, и ни заведе до мястото на разбилия се съветски бомбардировач ТУ-95 някъде в Африка.“ Гелър и Лайън Плейфеър, (вижте от бел. 40, стр. 342). Точността на тази информация по-късно бе потвърдена от разузнавателни спътници. ↑

[42] Ръсел Тарг и Харолд Е. Путоф. „Граници на съзнанието: учените отправят поглед към свръхестествените способности“, (Делакорт, Ню Йорк, 1977), стр. 52. ↑

[43] Джон Л. Вилхелм. „Психошпиониране“ във „Вашингтон Поуст“ (Сънди Магазин) 7 август 1977. ↑

[44] „Първото организирано от ЦРУ съгласувано виждане на разстояние“, Инго Суан, без дата — Интернет; и „Категория I: Виждане на дълги разстояния“, стр. 4, с гриф „Секретно“. ↑

[45] Същият източник. ↑

[46] „Биологичният ефект от електромагнитното излъчване (радиовълни и микровълни) — евразийски комунистически страни“, РУМО, октомври 1976. Един такъв наскоро изобретен уред се нарича Елиптон. За него проф. Влайл Казначеев казва: „Сензорите на Елиптон въздействат върху очите и ушите, и трансформират гледката и звуците в биовълни, които след това се предават в Космоса към космически регулатори. Чрез насочване към чувствителни приематели и декодери, тези сигнали могат да бъдат използвани за събиране на информация от военното, научното и политическото разузнаване. След като мишената [човешко същество] бъде включена в системата за събиране на сведения или която било друга фаза от оръжието, мишената [човешко същество] се превръща в роб. Това може да я доведе до състояние, в което да изпълни всяка заповед, включително да се самоубие — такава е силата на Елиптон.“ ↑

[47] Поверителни източници. ↑

[48] Въпросните лица и периодите на тяхната служба в тази област са: сержант Лин Бюканън, 1983-1992; сержант Мел Райли, 1978-1990; Инго Суан, 1972-1989; майор Едуард Деймс, 1984–1989. ↑

[49] Телефонен разговор с майор Едуард Деймс и източници от РУ на ВМС. Джек Верона говори за експериментите с ВР в писмо до „Индипендънт“, първата неделя от октомври 1995. ↑

[50] Макрай, вижте бел. 17, стр. 78–79, и Брайн Джоузефсън, който на 5 май 1987 година говори в радиопредаването „Необяснимото“ на Би Би Си. ↑

[51] Вижте Евън Х. Уокър. „Отново за измерванията в квантовата механика“, в отговор на „Критика на теорията за пси от квантовата механика“ от Филип, Джърнъл ъф ди Америкън Съсайъти фор Физикал Рисърч, 1987, номер 81, стр. 333-369; и Хелмут Шмит,

„Непознатите свойства на психокинезата“, Джърнъл ъф Сайънтифик Експлорейшън, 1987, номер 1, стр. 103–118, и „Сгромолясането на State Vector и психокинетичните ефекти“ във Фондацията по физика, номер 12 (1982), стр. 565–581. ↑

[52] О. Коста дьо Борегар. „Квантови парадокси и концепцията на Аристотел за двойствеността на информацията“, В: Лора Отери, Квантова физика и парапсихология, (Ню Йорк Парасайколожки Фаундейшън, 1975), стр. 91–102. Вижте също Браутън, бел. 22, стр. 75. ↑

[53] М. Карлин. „Оценка на индикатор от типа Майърс-Бригс“, Джърнъл ъф Пърсънелити Асесмънт, 1977, номер 41, стр. 461–473. Тейлър поставя малък кристал литиев флуорид в пластмасова кутия. Гелър държи ръцете си на десетина сантиметра над кутията. До десет секунди кристалът се разбива на няколко парчета. Тейлър твърди, че няма начин Гелър да е докоснал кристала, тъй като през цялото времетраене на експеримента е виждал разстоянието между кутията и ръката на Гелър. По-късно, явно под яростния натиск на колегите си, Тейлър се отметна от думите си и сякаш вече вярва, че всичко това е измама, макар че го е видял със собствените си очи и не е в състояние да обясни как би станало. ↑

[54] Вилхелм, вижте бел. 43. ↑

[55] Макрай, вижте бел. 17, стр. 49 и 80–81. ↑

[56] Същият източник, стр. 84. ↑

[57] Същият източник, стр. 82. ↑

[58] Гелър и Лайън Плейфеър, вижте бел. 40, стр. 261. ↑

[59] Полковник Джон Б. Александър, майор Ричард Гролър и Джанет Морис, „Предимството на война“, (Уилям Мороу и Ко, Инк., Ню Йорк, 1990). Джанет Морис се е разделила с Александър, тъй като той е искал да класифицира книгата като поверителна. Вижте също „Уайърд“ от февруари 1995 година за раздялата. Вижте също Стивън Афгъргуд, „Тихо убиващата заблуда“ в „Бюлетин ъф Атомик Сайънсис“, септември/октомври 1994. ↑

[60] Нофорн — произлиза от „no foreign“ (не на чужденци). Американско ограничение за сигурност, според което се забранява да бъдат показвани или предоставяни секретни документи или други материали на чуждестранни граждани, независимо от това дали те имат разрешение за достъп до секретни документи. — Б.пр. ↑

[61] Жълт плод — кодово наименование на контраразузнавателна операция на американската армия, която води до разследване за неправилно използване на около 300 милиона долара, предназначени за тайни операции. — Б.пр. ↑

[62] Документи, предоставени от Управлението за разузнаване и сигурност на СВ, август 1995. ↑

[63] Документи, предоставени на автора от Управлението за разузнаване и сигурност на СВ, 1995. ↑

[64] Първоначално ми поискаха да платя 2 075 000 долара (!) за разходите по копирането на документите. ↑

[65] Документи, предоставени на автора от Управлението за разузнаване и сигурност на СВ, 1995. ↑

[66] Кореспонденция с Управлението за въздушно разузнаване на ВВС на САЩ, УВРВВС на САЩ, 24 януари, 14 април и 17 август 1995. ↑

ДЕСЕТА ГЛАВА

ОПЕРАЦИЯ „СТАРГЕЙТ“

През юли 1995 година ЦРУ излезе на светло и обяви интереса си към така нареченото „виждане от разстояние“ (ВР)^[1], способността да се шпионират по телепатичен път отдалечени обекти. В резултат изведнъж много нова информация стана достъпна. По времето, когато обявиха своята роля в тази област, ЦРУ и Министерството на отбраната се занимаваха с това вече 22 години — ЦРУ от 1973 до 1977 година (като предварителните проучвания са започнали през 1972 г.), а МО/РУМО от 1977 до 1995 година. Първоначално оперативните аспекти на ВР — с други думи, приложенията му за събиране на информация — са сравнително добре изследвани в реални условия, макар че в по-късни години започват да се отличават две области.

През 1995 година ЦРУ разсекретява и предоставя на Ръсел Тарг документи относно тяхното спонсориране на програмата от 70-те години в Станфордския научен институт в Мелано Парк, Калифорния.^[2] На 6 септември 1995 година Бюрото за връзки с обществеността на Управлението пуска следното изявление относно ролята на ЦРУ във ВР:

Съгласно нареждането на Конгреса ЦРУ разглежда наличната информация и минали изследователски програми във връзка с парапсихологични явления, главно „Виждане от разстояние“, за да определи дали могат да се използват за събиране на разузнавателна информация.

През 70-те години ЦРУ е спонсорирало изследвания по темата.

По онова време програмата, винаги считана за спекулативна и противоречива, е оценена като безперспективна.

Също така ЦРУ е в процес на разсекретяване на документацията по програмата.

Очакваме да завършим настоящия преглед тази есен и да направим препоръки относно всякаква бъдеща работа на Разузнавателната общност на САЩ в областта.

Съгласно изявлението и по искане на Финансовата комисия към Сената през юни 1995 година Отделът за изследване и развитие [ОИР] на ЦРУ възложи на Американския институт за изследвания (АИР) да направи преглед на програмата „Старгейт“ на Управлението (официално поръчката е „да се изследва и разработи парапсихологическият феномен, известен под името «виждане от разстояние» в подкрепа на Разузнавателната общност на САЩ.“^[3]) Първоначално мисията на „Старгейт“ е в три посоки:

1. Да направи оценка на подобни чуждестранни програми в областта на виждането от разстояние.
2. Чрез контрагенти да проучи съществуването, причината и ефектите от този феномен.
3. Да проучи и прецени дали ВР може да се използва като разузнавателно средство.

През пролетта на 1995 година всички ВР програми бяха замразени поради промяна на политиката в областта на изследванията. Все пак при провежданите преди това упражнения резултатите от многократните наблюдения можели да бъдат обобщени в доклади от по три-четири страници, които след това били изпращани на агенцията поръчител. Но от 1994 година насам към агенциите получатели на доклади за ВР се отправяла официална молба за оценка на точността и стойността на съдържанието им. И очевидно резултатите не отговаряли на новия стандарт — разузнавателните изисквания.

Относно извършения от АИИ преглед: „За да се оцени изследователската програма, беше свикана внимателно подбрана комисия. Тя включваше двама бележити експерти от областта на парапсихологията: д-р Джесика Утс, професор по статистика в Калифорнийския университет в Дейвис, и д-р Реймънд Хаймън^[4], професор по психология в Орегонския университет. Освен заради безспорната си репутация, те бяха избрани и за да представляват двете

страни на паранормалното противоречие: д-р Утс е публикувала положителни статии за паранормалното тълкуване, а д-р Хаймън трябваше да застане на страната на скептиците.“^[5]

АИИ включва в комисията и двама от старшите си учени — д-р Линкълн Моузес, заслужил професор от университета Станфорд, който да дава статистически консултации, и д-р Дейвид А. Гослин, председател на АИИ, като координатор на изследователската работа. „Членовете на комисията бяха помолени да разгледат всички лабораторни експерименти и метааналитични рецензии, проведени в рамките на програмата; това включваше приблизително 80 отделни публикации, много от които обобщени доклади за множество експерименти. По време на прегледа беше обърнато специално внимание на онези проучвания, които: (а) даваха най-убедителни доказателства за феномена ВР и (б) представляваха новите правила за контролиране на експериментите за методологични артефакти, посочени в предишни прегледи. Д-р Утс и д-р Хаймън подготвиха отделни писмени рецензии. Те запознаха с тях останалите членове на комисията, които на свой ред се опитаха да стигнат до консенсус.“^[6]

Комисията на АИИ направи следните изводи за изследванията на ВР, провеждани в различни лаборатории:

1. Демонстрирана е значителна лабораторна работа, в смисъл че са постигнати твърде много успехи, за да се дължи това на случайност.

2. Не е ясно дали наблюдаваните ефекти могат недвусмислено да бъдат отдадени на паранормални способности от страна на субектите, а не на мненията на експертите, мишената или някоя друга характеристика на използваните методи. Използването на едни и същи субекти, експерти и снимки на мишени правят невъзможно установяването на независимите ефекти.

3. Не са посочени доказателства, които ясно да демонстрират, че успехите се дължат единствено на опериране с паранормални способности; лабораторните експерименти не са установили произхода или естеството на явлението ВР, ако то изобщо съществува.

За преценяване оперативната стойност на виждането на разстояние за събирането на разузнавателна информация, АИИ възприе трипосочна стратегия:

Първо, беше разгледана съответната научна литература, за да се установи дали условията при събиране на разузнавателна информация

реално позволяват използване на ВР.

Второ, проведе се събеседване с трите участващи в програмата групи: (1) крайните потребители на информацията; (2) медиумите, предоставящи докладите, и (3) ръководителя на програмата.

Трето, беше взета предвид обратната връзка от оценките на крайните потребители за точността и стойността на ВР докладите.^[7]

Ето обобщените резултати:

1. Лабораторните условия, при които е наблюдаван феноменът виждане на разстояние, се различават от реалните при събиране на разузнавателна информация. Например медиумите може да не получат обратна връзка, а мишените — да не покажат характеристиките, нужни за постигане на успех.

2. Крайните потребители сочат, че макар да се наблюдава известна точност в общите характеристики, ВР докладите не дават точните, конкретни сведения, които са ценни в събирането на разузнавателна информация.

3. Получената информация е била непоследователна и неточна по отношение на специфичните подробности и се нуждаела от значително субективно тълкуване.

4. Получената информация в нито един случай не е била използвана при провеждане на разузнавателни операции. Следователно ВР не дава приложими разузнавателни сведения.^[8]

В доклада на АИИ се заключава, че макар в лабораторни условия да са наблюдавани статистически значими ефекти, остава неясно дали ВР съществува като паранормален феномен. Освен това се изтъква, че лабораторните експерименти не са дали научно неоспорими доказателства относно естеството и произхода на това явление. Следователно АИИ отхвърля продължаването на опити: „Стигнахме до извода, че употребата на ВР в събирането на разузнавателни сведения не е оправдана.“^[9]

Трябва да се отбележи, че АИИ не са имали достъп до всичките секретни оперативни документи, които — както поверително ме информираха — са безброй. Нито пък срокът, за който са подготвили доклада си, може да се счита за достатъчен. Както се изрази д-р Марчело Труци:

„Наскорошният странен доклад на ЦРУ и АИИ от една страна сочи, че надеждността на ВР е около 15%, а същевременно успява

някак си да заключи, че феноменът няма оперативни приложения (което е достатъчно лошо, но на всичкото отгоре отминава с лека ръка оперативната, неекспериментална работа с ВР). Предвид ниската надеждност на толкова много шпионски методи и източници, човек би очаквал, че ще са доволни от 15% шанс. Очевидно изводите им са били продиктувани предварително и причините са главно политически.“^[10]

Д-р Едуин К. Мей, ръководител на програмите за изследвания на ВР в ЦРУ и РУМО, също смята че докладът на АИИ е политически мотивиран и нито на АИИ, нито на ЦРУ е дадено достатъчно време, за да подготвят документа. Д-р Мей вярва и че прекратяването на ВР програмите се дължи на „геополитически промени“ и съответното преподреждане на приоритетите от страна на разузнавателната общност. Той размишлява върху възможността да поддържа тайно ядро от медиуми и заявява, че макар в програмата да са участвали половин дузина такива, поради поверителното естество на информацията не би могъл да назове имената им. След това отбеляза, че д-р Джак Ворона, ръководител на ВР програмата на РУМО, е един от хората, запознати с всичките ѝ подробности и голям неин защитник.^[11]

Според Инго Суан, който през 1989 година се оттегли от програмата, в нея са приети още хора и е станало твърде оживено, за да може да се работи. Освен това смята, че някои от новоприетите не отговарят на необходимите изисквания. Ед Деймс например бил един от учениците, наложени му по политически причини и Суан никак не бил доволен от това.^[12]

Поне от 1971 година ЦРУ наблюдава работата на Американското дружество по психоизследвания (АДПИ), описани подробно в предишната глава, и ги сравнява с подобна информация, получена от Съветския съюз. В резултат Управлението стига до извода, че изследванията са значими.

Според Суан: „В края на октомври 1971 година с един колега бяхме във Вашингтон. По онова време още никой не даваше на медиуми да припарят до официални сгради, затова се срещахме по барове и пицарии. Но точно тогава при нас бяха дошли шестима тайни агенти. Единият от тях очевидно беше шефът, защото колчем отвореше уста, останалите петима млъкваха. Всъщност той говореше малко и многозначително. «Господин Суан», рече ми, «ако трябваше да

започнете програма за оценка на противника, с която да се изравним с постиженията на Съветите, какво щяхте да направите?»^[13]

През 1972 година Харолд Путоф е включен в лазерно изследване в Станфордския научен институт (СНИ), сега СНИ Интернешънъл, в Мелано Парк, Калифорния. По онова време в усилие да осигури субсидии за изследователска работа в областта на квантовата биология той разпространява писмено предложение. В него повдига въпроса дали физичната теория, каквато е позната на всички, е в състояние да опише жизнените процеси, и предлага някои измервания на растения и нисши организми.^[14]

Клийв Бакстър получава едно копие от предложението. В момента той се занимава с измерване на електрическата активност на растения с помощта на стандартно полиграфско оборудване в Ню Йорк. Инго Суан, приятел на Бакстър, веднъж му идва на гости в лабораторията и вижда предложението. По-късно, на 30 март 1972 година, той пише на Путоф, че ако наистина се интересува от тази тема, би трябвало да проведе някои парапсихологически експерименти. Освен това включва в писмото си разкази за някои от своите успехи в психокинезата с д-р Гъртруд Шмидлер в нейната лаборатория в Сити Колидж, Ню Йорк. Путоф поканва Суан да посети СНИ за една седмица през юни същата година, за да демонстрира тези свои способности.^[15]

Преди гостуването на Суан Путоф скрива старателно един магнитометър под пода на сградата. Същият уред е бил използван в експерименти за улавяне на кварки. Но уредът като че ли смущава Суан. За изненада на Путоф, той „вижда“ скрития магнитометър и описва сравнително подробно вътрешния му механизъм. Впечатлен от госта си, Путоф пише доклад за случилото се и го разпространява сред колегите си.^[16]

Няколко седмици след публикуването на този доклад в СНИ идват служители на ЦРУ. Те вече са проучили подробно биографията на Путоф и знаят за работата му като офицер от военноморското разузнаване, а след това като цивилен с Агенцията за национална сигурност (АНС) няколко години преди това. Казват му, че ЦРУ все повече се притесняват от изследванията на Съветския съюз в областта на парапсихологията и от това, че ги финансират КГБ и ГРУ. Тъй като западната научна общност в най-добрия случай счита

парапсихологията за нещо съмнително, ЦРУ търсел някой научен институт извън главното академично течение, в който да проведе дискретно финансирана и поверителна изследователска програма. Те питат Путоф дали не желае да направи още експерименти с Инго Суан^[17], като му дават да разбере, че ако резултатите са окуражаващи, евентуално ще му се възложи провеждането на пилотна програма за задълбочаване на изследванията.

Путоф се съгласява и урежда серия от тестове.^[18] По-късно той отбелязва: „Тъй като разузнавателните служби имат смесена репутация сред общото население, неведнъж са ми задавали въпроса защо съм се съгласил да съдействам на ЦРУ и други елементи от разузнавателната общност. Отговорът ми е съвсем прост. От предишните си контакти с тази общност се убедих, че войната почти винаги се дължи на слабо разузнаване и следователно най-силното оръжие на мира е доброто разузнаване.“^[19]

Първите тестове в СНИ са прости и успешни. Офицерите от ЦРУ, които идвали в лабораторията, искали от Суан да им описва скрити в кутия предмети. В резултат от тези предварителни тестове през октомври 1972 година е договорена осеммесечна програма за пилотни изследвания с бюджет от 49 909 долара. Известна е под името „Програма за измерване на биомагнитни полета“ и е продължила от януари до август 1973 година.^[20]

Към екипа се присъединява и един от колегите на Путоф, Ръсел Тарг, който също отдавна се занимава с парапсихология. В това пилотно изследване трима наети от ЦРУ наблюдатели участват като субекти, за да преценяват протоколите. Те описват седем от петдесет и петте експеримента, някои от тях с удивително качество.^[21]

През 1975 година Путоф и Тарг вече могат да докладват, че: „Развиването на тази способност в СНИ достигна такова ниво, че посещаващите ни служители на ЦРУ, които никога не са имали досег с такива понятия, се представят добре при контролирани лабораторни условия“ (т.е. дават достатъчно качествени описания на мишената, за да се позволи сляпо свързване на описанията с мишените от независими експерти).^[22]

Може би най-интригуващият от петдесет и петте експеримента е номер 46. Това е вторият значителен опит от осеммесечното, финансирано от ЦРУ пилотно изследване. Целта му е била: „Опит да

се установи дали виждането на дълги разстояния може да стигне до изключително голямо разстояние; да се запише колко време е отнело, докато започнат да се получават впечатления, и да се сравнят впечатленията с публикуваните научни данни.“^[23]

Избраният обект е планетата Юпитер, а датата на експеримента — 27 април 1973 година. „Пайъниър 10“ на НАСА вече е на път за планетата, но твърде далече, за да изпрати данни до контролния си пункт на Земята, камо ли в Лабораторията за самолетни двигатели. Субекти в експеримента са Инго Суан в Калифорния и Харолд Шърман в Арканзас.^[24]

Целта е да се види дали, ако двамата медиуми са на 2000 мили един от друг, впечатленията им ще съвпадат — и това се оказва така. По време на този експеримент е открит пръстен около Юпитер. „Много високо в атмосферата има кристалчета, те блещукат. Може би тези ивици да са като пояси от кристали, нещо като пръстени на Сатурн, макар да не са особено далече от планетата. Много близо в атмосферата. Обзалагам се, че биха отразили радиосондите. Възможно ли е това, ако имате облак от кристалчета, обстрелвани с различни радиовълни?“^[25] Съществуването на пръстена е открито и потвърдено в началото на 1979 година, шест години след този експеримент. Копия от дългия 300 страници доклад за този експеримент са изпратени на различни научни институции, включително на НАСА.

На Коледа през 1962 година Съветският съюз провежда последното от 65-те си изпитания на ядрени оръжия. Тези изпитания са започнали на 1 август 1962 година, във и над планините на Семипалатинск и сред ледовете на Новая земля. В началото на 1963 година Съветите подписват договор за забрана на ядрените опити и тази тяхна програма става тайна. Големият въпрос за САЩ е: какво ще става в бъдеще? Американската разузнавателна общност не разполага с достатъчно информация за съветското производство на ядрени материали, начините на тяхното използване, бъдещите им приложения и тенденциите.^[26]

През юли 1974 година Пат Прайс е помолен да огледа чрез ВР изпитвателния район до Семипалатинск. Това е първият официален ВР проект с обект Съветския съюз:

За да се определи ползата от ВР при оперативни условия, беше проведен експеримент с виждане на далечно разстояние на посочен от спонсора обект, който понастоящем представлява интерес — неидентифициран изследователски център в Семипалатинск, СССР. Експериментът беше извършен на три етапа и под прекия контрол на ТПВ [технически представител на възложителя].

В първата фаза на експериментаторите бяха предоставени географските координати и единствената допълнителна информация, че става дума за научноизследователски център. След това експериментаторите проведоха двойно сляп ВР експеримент със субект 1 [Пат Прайс]. Резултатите от експеримента бяха предадени на представителите на клиента за оценка.

Ако резултатите не бяха обещаващи, експериментът щеше да се прекрати на този етап. Все пак бе преценено, че резултатите са с достатъчно добро качество. Започна втората фаза, в която субектът се съсредоточи в генерирането на физически данни, които можеха да бъдат проверени от клиента, като същевременно се направиха и измервания. Краят на втората фаза постепенно премина в третата — генериране на непроверяеми данни, които не са достъпни за клиента, но въпреки това представляват интерес за него. В момента тече оценка на данните от клиента.^[27]

Някои от резултатите от ВР експериментите бяха удивителни. В телевизионното предаване „Найт лайн“ на 28 ноември 1995 година представител на ЦРУ, известен само като „Норм“^[28], бивш технически консултант на заместник-директора Джон Макмаън, заяви за използването на ВР програмите в средата на 80-те: „Е, ако искате да говорите за това какви резултати се получават след осмото мартини, аз не искам.“ „Резултатите след осмото мартини“ е вътрешен термин, който показва, че резултатите от ВР тестовете са били толкова добри,

че всички са загубили усещане за реалност. В същото предаване Робърт Гейтс, бивш директор на ЦРУ, добавя че ВР има обещаващо бъдеще.

Инго Суан разказва за един резултат тип „след осмото мартини“, който се е получил между 1975 и 1976 година.^[29] Помолили са го да огледа чрез ВР съветски подводници.^[30] Според Суан „около мен седяха какви ли не фуражки. Путоф беше от лявата ми страна, а от дясната имаше двама-трима генерали с по три звезди. Страшно се притеснявах, докато ми даваха координатите. Това беше един от онези «големи тестове» и помещението беше пълно със свидетели. Докато се занимавах с моята си работа, изведнъж зърнах нещо, заковах се на място, вгледах се в него и рекох: «Боже господи!» После прошепнах в ухото на Хал: «Хал, не знам какво да правя. Мисля, че тази подводница е свалила НЛО и НЛО-то е стреляло по нея. Какво да правя сега?»“

Путоф пребледня като смъртник, погледна ме и прошепна: „Леле боже! Ама представлението си е твое. Прави, каквото знаеш.“ Така че аз скицирах това НЛО, а фуражката, дете седеше от дясната ми страна, грабна листа и рече: „Какво е това, г-н Суан?“ Отвърнах му: „Сър, мисля, че е очевидно.“ Той стана с листа в ръка и всички останали се изправиха, без мен и Путоф. Генералът излезе от стаята и другите го последваха. Двамата с Путоф се върнахме в хотела и аз казах: „О, боже, провалихме програмата.“ Затова излязохме и се напихме с маргарити и тем подобни, а сетне се върнахме в хотела. Три дни по-късно на Путоф му се обадиха и го попитаха: „Добре, колко пари искате?“^[31]

Програмите „Аномални умствени феномени“, провеждани в СНИ от 1973 до 1989 година били продължени в МКНП от 1992 до 1994 година. Меморандумът от 25 юли 1995 от д-р Едуин К. Мей дава заглавия и подробности за десетте експеримента, извършени в МКНП.^[32] Заглавията им са: „Зависимости на мишената“; „АС с бинарно кодиране“; „АС Ясни сънища“, основни; „АС Ясни сънища“, пилотни; „ERD АС Поведение, Ентропия II.“^[33] Други експерименти, провеждани в МКНП, са: „АС на двойни мишени“; „MEG Копиране“; „Наблюдаване на разстояние“; „ERD EEG Изследване“.^[34]

Както вече споменах, един от оперативните раздели на ВР програмата е бил проектът „Грил Флейм“ на МО. Няколко организации

— членки на американската разузнавателна общност, ми отказаха достъп до документи. В крайна сметка на 1 февруари 1996 година успях да получа съответните документи за този малко известен проект. Бяха открити и разсекретени по искане от 7 декември 1995 година на Управлението за разузнаване и сигурност на СВ.

Оперативните аспекти на СТАРГЕЙТ — цялостната програма — датират от 1977 година, когато американските СВ започват да използват ВР за да научат за врага неща, които не могат да бъдат открити по обичайните начини. Помощникът на заместник началник-щаб по оперативните въпроси, отдел „Агентурно разузнаване“ (ПЗНЦОВ — АР), чрез своя отдел за специални акции, получава мисия. До 1978 година вече е основан отряд „G“, който по-късно е зачислен към Управлението за разузнаване и сигурност на СВ [УРС] под името ГРИЛ ФЛЕЙМ. Сега на СВ е дадена нова мисия: да използват ВР като средство за събиране на разузнавателна информация. По това време цялата ВР програма на МО е прехвърлена под шапката на ГРИЛ ФЛЕЙМ — съвместна работа на няколко американски министерства и агенции под надзора на РУМО.^[35]

През 1983 година отряд „G“ [ГРИЛ ФЛЕЙМ], чийто персонал и операции са подготвяни от Инго Суан, се разделя с него. Майор Ед Деймс е успял да създаде екип, очевидно способен да осигурява исканите данни. Тази раздяла предизвиква яден спор между двамата, който продължава и до днес.

Новият екип под наименованието СЕНТЪР ЛЕЙН продължава своите операции. През 1986 година, след няколко противоречия, новоназначеният командващ на УРС по нареждане на своите началници прехвърля тази част към РУМО. Частта се слива със СЪН СТРИЙК, който е под контрола на Отдела за научно-техническо разузнаване (ОНТР) на РУМО.^[36]

В началото на 90-те години на ХХ в. е прекласифицирана от ПСД (Програма със специален достъп) на ЛИМИДС (Ограничено разпространение) и отново е преименувана, този път на СТАРГЕЙТ От 40 души персонал, служили през цялото времетраене на програмата, 23 са били военни. През 80-те години, когато е в разцвета си, програмата държи 7 медиуми на пълен работен ден, заедно с екипи от административен и оперативен персонал.

В историята на ВР има не една свръхсекретна операция. Ето няколко от тях: БЛУБЪРД, която е насочена срещу либийския лидер Муамар Кадафи^[37]; „Брокер на земя“, срещу панамския генерал Мануел Нориега^[38]; проектът „Трън“, който се занимава с НЛО и проектът „Магазин за стрели“, за който се знае твърде малко.

Втората фаза на проекта СТАРГЕЙТ който е главно под контрол на РУМО, използва трима души, двама от които жени. Може да се каже, че краят на програмата се дължи, на ПВР, Писмено виждане на разстояние, което е въведено през 1988 година. За изненада на първите ВР медиуми, новата програма бързо се превръща в хит на месеца.

ПВР е комбинация от така нареченото провеждане и автоматично писане, както и използване на карти таро. ПВР дава много по-ненадеждни резултати от разработените в СНИ КВР (Координирано виждане на разстояние) и ВДР (Виждане на далечни разстояния), описвани като метод хибрид между релаксация и медитация.

Разузнавателната общност веднага възприема ПВР като свой главен способ в тази област, макар че, за разлика от КВР и ВДР, той не е тестван лабораторно. По времето на своето прехвърляне от РУМО в ЦРУ, през юни 1995 година, в програмата СТАРГЕЙТ остават само трима медиуми, двама от които използват ПВР и само един КВР. Освен това през последните си години програмата страда и от лошо управление.

От началото си през 1986 г. (първата фаза) до прекратяването си през пролетта на 1995 година (втората фаза), програмата получава над 200 задачи от оперативни военни организации, които ги молят чрез ВР да получат информация, невъзможна за придобиване с други средства. С течение на времето подкрепата за СТАРГЕЙТ намалява, макар програмата да е постигала значителни успехи. Както отбеляза един мой източник от разузнаването: „В историческите досиета също има голям брой клиентски оценки от организации като Тайната служба, АНС, военните служби, Обединеният комитет на началник-щабове и колкото и да е странно, от ЦРУ. В тези оценки се съобщава (понякога с доста пламенни думи) за ползата от ВР като разузнавателно средство.“^[39]

През последните 22 години ВР програмите, подкрепяни от продължителни изследвания и неколкостотин учени от различни области, натрупаха истинско богатство от ценна научна информация.

Не бива да бъдат отхвърляни поради сегашната политическа обстановка. Освен явните си военни и разузнавателни приложения, голямото количество събрани данни свидетелстват, че хората не са ограничени само до петте си сетива.

[1] Въпреки че в писмата си от 22 юли и 27 ноември 1992 година до автора отрича да има каквито и да било документи по темата, сега ЦРУ признава притежаването си на над 100 хиляди страници досиета.

↑

[2] Копия от тези документи ми бяха изпратени през август 1995 година. На 27 август 1995 година, по любопитно съвпадение, британският Канал 4 излъчи документалния филм „Истинските Досиета «Х»“ за ВР програмата във Великобритания (по-късно излъчен и в САЩ), с което елегантно се подготвя почвата за официалното им обявяване. Авторът на „Истинските Досиета «Х»“ е Джим Шнабел, който преди това е участвал в развенчаването на странните кръгове в нивите, а в книгата си „Тъмно бяло“ се занимава с твърденията за отвлечения от извънземни. Шнабел е бил представен на Инго Суан от двама приятели на Суан. (Телефонен разговор със Суан на 31 март и 6 април 1996 година.) Сред другите участници във ВР програмите на ЦРУ и МО са д-р Кристофър Грийн (по прякор Кит), и Джеф Харисън, и двамата бивши служители на Дирекцията по разузнаване (Научно-технологически отдел) на ЦРУ — вече пенсионирани. За Кит Грийн вижте Тринадесета глава. ↑

[3] Ройтер, Вашингтон, окръг Колумбия, 28 ноември 1995. ↑

[4] За Хаймън вижте в Осма глава. ↑

[5] „Оценка на виждането на разстояние: изследване и приложения“ от Майкъл Д. Мъмфорд, д.н., Андрю М. Роуз, д.н., Дейвид А. Гослин, д.н.; подготвено от Американския изследователски институт (АИИ), 29 септември 1995 година. Резюме; Оценка на изследванията, стр. Е-2. След публикуването на този доклад през януари 1996 година Конгресът заедно с МО и ЦРУ прекрати финансирането си на подобни изследвания. ↑

[6] На 19 април 1996 година писах на Дейвид Гослин, председател на АИИ, и му зададох 17 въпроса за начина, по който АИИ са изготвили доклада. В отговора си от 26 април Гослин ми писа: „Считам въпросите Ви за обидни“ и заяви, че откакто съществува,

АИИ винаги е поддържал високи стандарти за почтеност и научна обективност. ↑

[7] Вижте бел. 5, Обобщение [Оперативна оценка], доклад на АИИ, стр. Е-3. ↑

[8] Същият източник, стр. Е-4. ↑

[9] Същият източник — [Заключения], стр. Е-4. ↑

[10] Писмо на д-р Марчело Труци до автора от 17 март 1996. ↑

[11] Телефонен разговор с д-р Едуин К. Мей, 6 април 1996 година. Д-р Мей добави, че в момента се провеждат множество изследвания върху електроенцефалограмите на владеещите ВР медиуми, които все още не са публикувани. След Джак Ворона, директор на ВР програмите на МО СТАРГЕЙТ и СЕНТЪР ЛЕЙН до 1986 година, Дейл Граф, цивилен физик от Отдела за научно-техническо разузнаване (ОНТР) на РУМО, е назначен за директор на ВР програмата СЪН СТИЙК. ↑

[12] Инго Суан коментира по-голямата част от работата на Ед Деймс по онова време и оттогава институтът ПСИ-ТЕХ не получава никаква обратна връзка. (Телефонен разговор със Суан, 4 май 1996.) Суан критикува и ВР работата на Деймс върху НЛО, но и той самият се занимава с ВР на НЛО. Особено дълго е работил върху инцидента Розуел. Подготвил е първия си официален ВР доклад за Розуел на 28 април 1993 година, въпреки че още четирима ВР медиума се занимават с темата. През април тази година той още изучаваше с ВР НЛО феномена и твърденията за извънземни. (Имам копия от неговата ВР работа по НЛО в архивите си.) Ръсел Тарг също вярва, че нищо от ВР заниманията на Ед Деймс и групата му не е дало положителни резултати. Телефонен разговор с Ръсел Тарг, 23 април 1996. ↑

[13] „Послания относно виждането от разстояние; За величието на нашия вид“ от Инго Суан, Интернет, 10 декември 1995. ↑

[14] „Към квантовата теория за жизнения процес“, непубликуван труд на Х. Е. Путоф, 1972 — СНИ. ↑

[15] Суан посещава СНИ два пъти през 1972 година — през юни и през октомври. ↑

[16] Вариант на този труд, „Физика, Интропия и Психокинеза“ от Путоф, Х. Е. и Тарг, Р., по-късно беше публикуван в Протоколи на Конференцията по квантова физика и парапсихология, 1975 (Женева, Швейцария), Ню Йорк, Фондация „Парапсихология“. ↑

[17] „Възложената от ЦРУ ВР програма в СНИ“, Х. Е. Путоф, в Джърнъл ъф Съсайъти фор Сайънтифик Експлорейшън, том 10, номер 1, 1996, (от черновата — стр. 3). Друг интересен момент е връзката на Сциентоложката църква, маша на ЦРУ поне в ранния период. Като студент последна година в Бъркли Путоф свидетелства положително за E-meter на Л. Рон Хъбърд. Твърди се, че Путоф, Суан и Едуин Мей са членове на Сциентоложката църква. ↑

[18] „Възложената от ЦРУ ВР програма в СНИ“, Х. Е. Путоф, в Джърнъл ъф Съсайъти фор Сайънтифик Експлорейшън, том 10, номер 1, 1996. ↑

[19] Вижте Осма глава. ↑

[20] „Перцептуален канал за пренасяне на информация на километри разстояние: исторически поглед и наскорошни изследвания“, Х. Е. Путоф, Р. Тарг, в Протоколи на Института по електротехника и електроника, 1976. ↑

[21] Вижте Осма глава. ↑

[22] „Техники за засилване на възприятията [поверително; секретно], Част I — обобщение. Окончателен доклад за периода януари 74 г. — февруари 75 г.“, Х. Е. Путоф и Ръсел Тарг. Лаборатория по електроника и биоинженерство, Проект 3183 на СНИ. Одобрен от Ърл Джоунс, директор на Лабораторията по електроника и биоинженерство, Бонър Кокс, изпълнителен директор, на Отдела за информация, наука и техника. Документите предоставени от ЦРУ, 1995.

Също така в средата на 70-те години ЦРУ поиска продължително проучване на ВР, в което бяха включени ВР медиуми и голям брой професионални консултанти. Резултатът бе един доклад със заглавие „Социалната съпротива срещу пси“. „ВР срещу скептиците“, Инго Суан, 20 януари 1996, Интернет.

През 1988 година беше направен анализ на всички експерименти в СНИ от 1973 г. до 1988 година. Анализът се основаваше на експерименти, провеждани в този период, които се състояха от 26 000 отделни изпитания. От тях почти 20 000 са от типа „насочен избор“ и само над 1000 са лабораторни. В експериментите участват общо 227 субекти. „Общ анализ на експериментите в СНИ: 1973-1988“, стр. 3–14. Вижте също Технически доклад на СНИ Интернешънъл, март 1989, „Преглед на психоенергетичните изследвания, проведени в СНИ

Интернешънъл (1973–1988)“ от Мей и колектив. Други ВР медиуми от тази ера са Кейт Харари, психолог от Тибърън, който е дошъл в СНИ през 1980 година и после е продължил работата си в МКНП (МКНП е обсъдена по-долу); Лариса Виленская, руска емигрантка, която в периода 1969–1975 е работила като медиум в Съветския съюз и покъсно се е присъединила към СНИ; и Джоузеф Макмонийгъл, който през 1984 година е получил орден, защото е предоставил чрез ВР 150 съществени елемента информация, ценни за американската отбрана. ↑

[23] „Изучаване на планетата Юпитер чрез виждане на разстояние, 1973“, Инго Суан. 12 декември 1995, Интернет. ↑

[24] Харолд Шърман е медиум, който в края на 30-те години на ХХ в. е взел участие в експерименти с виждане на големи разстояния между Ню Йорк и Арктика. Тези експерименти са проведени съвместно с арктическият изследовател сър Хюбърт Уилкинс. Вижте „Мисли през пространството, сър Хюбърт Уилкинс и Харолд М. Шърман“, (Криейтив Ейдж Прес, Ню Йорк, 1942). ↑

[25] Вижте „Изучаване на планетата Юпитер чрез виждане на разстояние, 1973“, Инго Суан. 12 декември 1995, Интернет. Г-жа Бевърли Хъмфри, научен сътрудник и статистически анализатор, Радиофизична лаборатория на СНИ, подготви официален доклад от името на Путоф и Тарг. Докладът беше дълъг 300 страници и широко разпространяван. Вижте също, „Докъде може да стигне умът“, Х. Е. Путоф и Ръсел Тарг, Делапорт Прес/Елинър Фрийд, Ню Йорк, 1977. ↑

[26] „DC Power and Cooling Tower“, Хенри Рубенщайн в „Разузнавателни студии“, ЦРУ, том 16, номер 3, (есен 1972), стр. 81,82. Поверително. Вижте също „Вътрешният свят на ЦРУ“ от Х. Брадфорд Уестърфийлд, Йейл Юнивърсити Прес, 1995, стр. 3. ↑

[27] Доклад за напредъка №5 за периода 1 април до август 1974 година — Атлас по проекта за ВР, стр. 2. Вижте също Окончателен доклад за периода от януари 1974 до февруари 1975 година, Резултати от програмата; Свършена научна работа, стр. 8 и 9. ↑

[28] Норман Джаксън. ↑

[29] В телефонния си разговор на 10 април 1990 година с автора Суан заяви, че всичките му ВР резултати са от степен „след осмото мартини“. ↑

[30] Ръсел Тарг потвърди, че в някои съветски подводници е извършвано ВР, но така и никога не са разбрали резултатите поради

поверителността на тази програма. Телефонен разговор с Тарг, 23 април 1996. ↑

[31] Интервю на Инго Суан за „Страната на сънищата“, записано от Университет на Уисконсин, 12 декември 1996. ↑

[32] Един от главните партньори на Международната корпорация за научни приложения (МКНП) е адмирал от запаса Боби Инмън, бивш директор на АНС, РУ на ВМС и бивш заместник-директор на ЦРУ. ВР работата в МКНП е била от голямо значение. ↑

[33] Вижте бел. 5, „Ерата на МКНП“ и „Десетте експеримента“, стр. 3–17, 3–18. ↑

[34] Същият източник. ↑

[35] Преди това „Специалният отряд“ на помощника на заместник началник-щаба по оперативните въпроси, Агентурно разузнаване, създаден през 1979 година, е използван най-вече за ГРИЛ ФЛЕЙМ. (Формализиране на проекта ГРИЛ ФЛЕЙМ. Досие, предоставено на автора на 1 февруари 1996.) Но според телетипа с гриф „секретно/само за четене/не на чужденци“ от генерал-майор Е. Р. Томпсън, помощник началник-щаб, Разузнаване: „От 14 януари 1981 година по одобрение на заместник-министъра на СВ УРС [Управлението за разузнаване и сигурност] вече е активен оперативен елемент на ГРИЛ ФЛЕЙМ в СВ.“ Документ на Разузнавателното управление на СВ, предоставен на автора на 1 февруари 1996. ↑

[36] Вижте също „Бивш оперативен работник на проекта «Старгейт» оправя работата с досиетата“ от Ед Деймс, в Хроника на СЕ, том 4, N1, януари-февруари 1996, стр. 8. ↑

[37] За операция БЛУБЪРД вижте „Един медиум предупреди ЦРУ за нападението“ Далас Морнинг Нюз, 8 декември 1995. ↑

[38] За „Брокер на земя“ вижте Осма глава. ↑

[39] Пол Смит. ↑

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

ЕЛЕКТРОННИ ИМПЛАНТАНТИ

През 50-те години на ХХ в. разработеният от Хосе Делгадо „Стимосивър“ — миниатюрен електрод, способен да приема и предава електронни сигнали с FM радио — приближава разузнавателните служби с още една крачка към тяхната мечта да контролират човешкото поведение, тъй като Стимосивърът може да се имплантира в черепа. Когато това стане, реакциите на субекта могат да бъдат контролирани от външен оператор.

В процеса на моите проучвания съм срещал хора с подобни електронни имплантанти в главите си. Тези устройства са им били поставени без тяхно съгласие и присъствието им е удостоверено от независими лекари и рентгенолози. Делгадо демонстрирал потенциала на своите Стимосивъри върху един възрастен бик. След като имплантирал устройството на животното, той влязъл в ограденото място и бикът се втурнал към него, а после, точно преди да стигне до него, изведнъж се заковал на място. Мощното животно е било спряно само с едно натискане на бутона на черната кутийка, която Делгадо е държал в ръката си.^[1]

През 1996 година, докато разсъждава върху изследванията си, Делгадо заявява: експериментите „подкрепят неприятния извод, че движенията, емоциите и поведението могат да бъдат направлявани с електрични сили, а хората да бъдат контролирани като роботи посредством най-обикновени бутони“. След това той стига по-далеч в предположенията си — щяло да дойде време, когато контролът върху съзнанието да се прехвърля на машините, като се установи двупосочна радиовръзка между имплантанта и компютър.^[2] След публикацията на разтърсващата му книга „Физичен контрол върху ума: към едно психоцивилизовано общество“^[3], в която се описва подробно използването на имплантанти за електронна стимулация на мозъка (ЕСМ), в тази област беше постигнат огромен прогрес.

Делгадо направи серия от експерименти и също постигна напредък. Прикрепяйки Стимосивър към тъпанчето на ухото, той успява да го превърне в нещо като микрофон. В резултат всичко, прошепнато в ухото на лабораторната котка, където имало Стимосивър, можело да се чуе по високоговорителя. Според Виктор Марчети, служител на ЦРУ който го напуснал, разочарован от провеждането на такива неетични програми, Управлението веднъж се е опитало да разшири още повече тази идея чрез прикрепяне на радиоимплантанти в ухото на котка, така че да се постигне още по-голяма чувствителност и улавяне на тайни разговори.^[4]

Предоставеният от ЦРУ доклад от две страници с дата 19 март 1967 година и заглавие „Наблюдения върху... на обучени котки за... [изтрита дума] употреба“ дава някои бегли доказателства по темата. През 1923 година Бернард Бернардович Кажински пише доклад на руски със заглавие „Биологични радиокомуникации“. Той е електроинженер и един от пионерите изследователи на новата наука физиоматематика. Докладът му привлича вниманието на американците и е преведен от Отдела за чуждестранни технологии, Командването за системите въоръжения, въвеждани във ВВС, Военновъздушна база „Райт Патерсън“ в Охайо. В него се обяснява подробно същата концепция за котката шпионин: „Тази книга е посветена на изследването на един изключително интересен проблем в съвременната наука: естеството и същността на някои явления при електромагнитна комуникация между живи организми. Темата не се радва на особено внимание от страна на световната литература, но е предмет на разгорещени спорове и разисквания, въпреки че по нея още не е постигнато единно мнение. Материалът в тази книга варира от експерименти с умствени внушения на животни, а след това и хора, с идеята да се разработи «мисловен регистър», «електронен хипнотизатор» и «прехвърляне на мисли на разстояние».“ Това потвърждава, че Съветите са изучавали същата идея десетилетия преди Делгадо.

По-нататъшното развитие в проектирането и употребата на Стимосивърите прави възможно приложението им върху хора. Ралф Швицгебел изобретява „ушен бръмбар“, чрез който терапевтът може да общува със своя субект.^[5]

Най-показателните сведения за използването на Стимосивъри са предоставените ми документи по подпроект 94, част от проекта МКУЛТРА. Един меморандум с дата 22 ноември 1961 година описва целта му:

1. Целта на този подпроект е да продължи дейността върху определени видове животни. Ще се използват миниатюрни стимулиращи електродни имплантанти в специфични мозъчни центрове.

2. Беше проведена предварителна биологична работа по техниките и откриването на съответните мозъчни центрове, подготовката и контролирането на животните. Беше демонстрирано, че контролът от разстояние върху дейностите на някои видове е напълно възможен.

Настоящите проучвания са насочени към подобряване на техниките. Това ще ни осигури важни сведения за мозъчните центрове на някои видове. Крайната цел на изследванията е да се постигне разбиране на механизмите, необходими за направляване на животните, и да се открият практически механизми, подходящи за употреба върху... [думата е заличена — „хора“?].

Подписалият този меморандум, началникът на ПТС/Изследователски отдел, по-нататък прибавя, че „персоналът, свързан с планирането и наблюдението на тази програма, притежава СВРЪХСЕКРЕТЕН достъп“.

И други са участвали в проучвания на електронните имплантанти с цел да се използват за контролиране на поведението. Джеймс Олдс^[6] илюстрира как електронната стимулация на някои части от мозъка във и близо до хипоталамуса произвежда „благоприятен“ или „неблагоприятен“ ефект. Робърт Г. Хийт от Университета в Тълейн е печално известен с това, че е имплантирал 125 електрода в своите субекти в опит да „излекува“ хомосексуалността им с ЕСМ. Скоро той открива, че може да контролира паметта на пациента, като го привежда в състояние на

страх, сексуална възбуда, халюцинации или удоволствие.^[7] Постиженията на Хийт се основават на проведените по-рано изследвания на Б. Ф. Скинър. Джон К. Лили, изследовател на делфини, вече е постигнал подобни ефекти, като е използвал изобретени от самия него устройства през 50-те години. Подложени на ЕСМ, маймуни са мастурбирали до достигане на оргазъм на триминутни интервали шестнадесет часа на денонощие.^[8]

Братята Ралф и Робърт Швицгебел са разработили богато разнообразие от устройства за проследяване на далечни разстояния. В това отношение те са пионери на концепцията, по-късно станала известна под името „домашен арест“. Техните биосензорни устройства можели да се използват за физическо и неврологично наблюдение на индивида в радиус от една миля, което е голям напредък за изобретенията на Делгадо.

След първите грубовати мозъчни имплантанти Ралф Швицгебел усъвършенства технологията в миниатюрен мащаб и предлага монтиране на радиоприематели по електрическите и други стълбове в набелязана зона, за да се осигури 24-часово наблюдение. Макар че подобно на Хийт, и той има огромното желание да използва вътречерепни имплантанти за „лечение“ на хомосексуалността, все пак се задоволява да използва технологията си за наблюдение над престъпници и отрепки.

Джоузеф А. Мейер от Агенцията за национална сигурност (АНС) извежда тази концепция с още една крачка напред. Той предлага да се поставят електронни имплантанти на почти всички американци, които някога са били арестувани — забележете, „арестувани“, а не „осъждани“ — за каквото и да било престъпление. „Абонатите“ можели да бъдат постоянно следени с компютри. Той дори прави разработка за бюджета на този план, като добавя, че „абонатите“ трябвало да плащат „наем“ на държавата за тези имплантанти.^[9]

В този период, когато много учени се състезават помежду си в усилие да открият начини за контролиране на човешкото поведение, са изтъквани твърде малко морални възражения. Д-р Джон Лили (който е работел с делфини и е участвал в изследвания с наркотици и лишаване от сетивни възприятия) веднъж напомня на директора на Националния институт по психично здраве (НИПЗ — финансирана от ЦРУ институция) за една важна дилема: „Използвайки нашите техники в

Париж, д-р Антоан Рьомон демонстрира, че методът на мозъчно стимулиране може да се прилага и без намесата на неврохирург; той върши това в кабинета си в Париж без неврохирургическо наблюдение. Следователно може да се каже, че всеки, който притежава необходимата апаратура, може тайно да поставя имплантанта, без никакви външни признаци върху субекта. Мисля, че ако тази техника попадне в ръцете на някоя агенция за сигурност, те ще могат да имат пълен контрол върху човека и да променят възгледите му изключително бързо, без да оставят съществени доказателства от деянията си.“^[10] Трябва да се отбележи, че и експериментите на Лили с маймуни носят гриф „секретно“.

Провеждани са множество задълбочени изследвания по психоелектроника. Информатори ми съобщиха за работата на ЦРУ и военните по проекти, включващи мозъчни имплантанти, микровълни, ЕСМ и сходни технологии. Всички тези изследвания неизменно са секретни.

Едно досие, предоставено ми на 21 май 1991 година от канцеларията на генералния инспектор на МСВ и с оригинална дата 22 август 1975 година, е добър пример за това как пациенти са били използвани като опитни мишки в изследвания за контрол върху съзнанието. Имплантирали са им мозъчни електроди, като са им казвали, че това може да ги излекува.

В един меморандум на генералния инспектор и генерален одитор на МСВ се казва: „Първият важен въпрос, повдигнат от Химическия корпус, е дали, когато са имплантирани електроди в мозъците на психично болни субекти, това е правено за тяхно добро или за доброто на «науката».“ Въпросът би бил доста сложен, дори в докладите да бяха дадени всички факти. В един доклад от януари 1958 г., „Съотношението на риноенцефалните електрограми с човешкото поведение“, д-р Монро направо заявява, че това е направено „с терапевтични цели, а именно електростимулация“.

Уви, подробностите за случилото се са оскъдни, а критериите за подбор на пациенти остават в тайна. Все пак анамнезите на някои от тях карат читателите, били те медици или лаици, да се питат за етиката в тези изследвания. Например пациентка А16 от доклада от януари 1958 година е била подложена на две отделни операции за имплантиране на електроди, макар да не става ясно дали първата

процедура ѝ е помогнала. Моралният въпрос тук е дали операцията е имала за цел да помогне на жената, или просто да се постигне напредък в медицинските изследвания.

В раздел „Резултати“ от един доклад за други случаи (стр. 18 от доклада) пише: „Всякакъв шанс за по-фина корелация между поведенчески и електрографски промени е унищожен поради типа клиничен материал, с който работим. Повечето пациенти са с хронични заболявания, не желаят да съдействат или са ниско интелигентни, а следователно и почти неспособни на каквото и да било подробно ретроспективно описание.“

Появата на конфликт между интересите на учените и техните субекти по-късно доведе до въвеждането на по-високи изисквания, според които на взимането на решения относно терапията на пациента трябва да присъства външен лекар експерт.

В някои случаи на субектите са давани експериментални вещества и причината за това не е обяснена в нито един от докладите. Също така не е посочено каква информация са се надявали да получат изследователите от експеримента. Една бележка под черта на стр. 3 от доклада от януари 1958 година подсказва, че имплантирането на електроди е финансирано със субсидия от „Фондация Комънуелт“. Съдейки по докладите, Химическият корпус е финансирал изследване на наркотици върху пациенти.

Един доклад от юни 1956 година за „Активиране на психоза с комбинация от алфа-хлоразол и скополамин“ е доста показателен пример, тъй като изричната цел на това изследване е произвеждане на аномална енцефалограма при пациенти с психиатрични и неврологични заболявания. Експериментите с други вещества, като мескалин и ЛСД, може да са били оправдани от терапевтична гледна точка, тъй като много психиатри по онова време са считали въпросните наркотици за полезни в лечението на психиатрично болни пациенти.

Въпреки това доверчивостта на мнозина ще бъде подложена на сериозно изпитание, след като прочетат доклада за една пациентка, известна като С. М., от юни 1956 година. На тази 27-годишна жена с периодични изблици на ярост са имплантирани електроди, а след това са ѝ давани ЛСД, алфа-хлоразол (два пъти), френкил, мескалин, метразол, алфа-хлоразол плюс амитал, и още няколко наркотика.

Очевидно е, че тези тестове представляват по-скоро изучаване на основните механизми в мозъчната фармакология, отколкото опити за диагностициране или лечение. Според досието всички тези изследвания са проведени „в рамките на една мултидисциплинарна научна програма“ под ръководството на д-р Робърт Г. Хийт, завеждащ катедрата по неврология и психиатрия на Тълейнския университет, и д-р Ръсел Р. Монро, главен изследовател за субсидията на Химическия корпус. Програмата даде множество „доклади за напредъка“ като „Съотношение на кортикалните и субкортикалните електрически записи с промените в поведението след даване на d-LSD-25 и мескалин“ (от 1 април 1955); „Активиране на психоза с комбинация от алфа-хлоразол и скополамин“ (1 юни 1956); „Съотношението на риноенцефалните електрограми с човешкото поведение“ (1 януари 1958) и други подобни доклади за експерименти и проучвания върху животни, срещу които СВ на САЩ очевидно няма никакви възражения.

[1] Филм от архива на автора. ↑

[2] Дейвид Крийч. „Контролиране на онези, които се стремят да контролират умовете ни“, в „Тинк“ 32, юли/август 1966. ↑

[3] Голяма част от работата на Делгадо е финансирана от Разузнавателното управление на ВМС. През 50-те и 60-те години РУ на ВМС работи в тясно сътрудничество с ЦРУ върху широка гама програми за контрол върху поведението. ↑

[4] Джон Рейнила. „Управлението, възходът и упадъкът на ЦРУ“ (Скепър Букс, 1988), стр. 208. ↑

[5] Шефлин и Оптън, стр. 347. ↑

[6] Л. Н. Шефлин и Едуард М. Оптън. „Манипулатори на съзнанието“, стр. 332/7, (Падингтън Прес 1978). ↑

[7] Същият източник, стр. 332/7. ↑

[8] Лили, стр. 90. ↑

[9] Шефлин и Оптън, стр. 351–55. Мейер използва нийоркския квартал Харлем като идеална общност за своите хипотези за контрол върху съзнанието. ↑

[10] Лили, стр. 91. ↑

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

ОПИТИ С ХИПНОЗА

ЦРУ е провеждало множество изследвания за употребата на хипноза в отбранителни и офанзивни операции. Голяма част от ресурсите са отделени за наблюдаване на напредъка на неговите международни врагове, особено Съветския съюз и другите [бивши]^[1] комунистически държави. Данните в тази област са доста мъгляви и едва напоследък започнахме да съзираме катастрофалните дългосрочни ефекти от тайната работа на Управлението върху неговите „жертви“.

Първото доказателство за използване на хипнозата като оперативен инструмент е открито в работата на Морс Алън от 1954 година. Това се е случило в разгара на изследователските усилия по проекта АРТИШОК за използване на хипноза с цел „програмиране“ на атентатор. Джон Маркс разкрива, че долу-горе по това време ръководители на МКУЛТРА, включително Гитинджър, препоръчали използването на хипноза „в поне един“ от оперативните експерименти през 1959 година.^[2]

Един доклад на ЦРУ с гриф „Само за служебна употреба“, изготвен през 1978 г. („Недолавяни проявления на мисловните процеси по време на дълбока хипноза“), всъщност е превод на руския „Философски въпроси“, написан от В. Л. Райков. Този документ не само представя някои особено интересни прозрения по темата, но и издава колко са се разпространили тези изследвания по света.

Един от експериментаторите, Ф. Дж. Еванс, е казвал на дълбоко хипнотизираните си субекти, че няма да могат да възприемат числото 6 в решаването на елементарни математически задачи, „когато се стигне до това“.^[3] Този експеримент повдига един парадоксален философски въпрос — трябва ли субектите първо да възприемат числото 6, за да могат след това да го пренебрегнат?

През 1966 година ЦРУ изготвя един поверителен технически доклад — „Хипнозата в разузнаването“. „Болшинството предложения за употреба на хипнозата в разузнавателната работа, особено за отбранителни цели, включва постхипнотични внушения“, се казва в него. В Управлението са открили, че „най-консервативните мнения са, че постхипнотичното внушение продължава да действа няколко месеца, а може би и години, ако бъде периодично укрепвано.“^[4]

Също толкова важен е и интересът на ЦРУ към самохипнозата (наричана също самовнушение). Хипнотизаторът насажда у субекта убеждението, че след сеанса ще може сам да се хипнотизира по сигнал на хипнотизатора.

Отново се изразява загрижеността, че чуждите разузнавателни служби може да са по-напреднали в тази област. В доклада на ЦРУ пише: „Възможността хипнозата да се използва дори в момента от вражески сили е съвсем реална. Хипнозата може да бъде полезна в много отношения, особено в изтръгването на информация и съдействие от иначе неподатлив (упорит) източник.“^[5]

След като демонстрира такъв потенциал, хипнозата е използвана ефикасно върху субекти, които дори не подозират, че са манипулирани. Това е ставало в три вида ситуации: по време на сън, докато пациентът е подложен на психиатрична консултация или спонтанно, когато субектите наблюдават как друг субект бива хипнотизиран.

Възможността за злоупотреба с хипнозата повдига сериозни въпроси за множество странни престъпления и мистериозни смъртни случаи и тяхното „официално“ обяснение. Примери за това са убийството на Джон Ф. Кенеди, самоубийството на 13 учени, работили в Американските национални лаборатории в Лос Аламос, а също и някои, работили в „Маркони“ във Великобритания. Наскоро в секретната станция за ядрени изследвания в Лукас Хайтс, Нов Южен Уелс, Австралия, имаше три смъртни случая. Тайните доклади на ЦРУ показват, че Управлението добре съзнава възможността от такива инциденти: „В последните години е съобщено за три документиращи случая, в които хипнозата е изиграла роля за предизвикване на престъпно поведение.“^[6]

В случая, докладван от Крьонер, един млад, неженен и чувствителен учител е попаднал под хипнотичното влияние на свой съсед. Започвайки с прояви на съседско гостоприемство,

хипнотизаторът изгражда с него връзка, в която посредством внушения да принуждава учителя да му дава дребни суми или вещи. За да изпробва силата си, след това [съседът] му насажда постхипнотичното внушение да се простреля в лявата длан. Учителят всъщност се прострелва в левия лакът и е убеден, че това е станало случайно. Накрая хипнотизаторът кара жертвата да си признае престъпления, които той [съседът] е извършил и в които учителят няма никакво участие. През петте години, докато трае това, учителят няма никакъв спомен за хипнотичните сеанси. Осъден е въз основа на постхипнотично предизвиканите си признания, но една случайно изтървана забележка го кара да се усъмни в естеството на отношенията си със своя съсед. След много обжалвания той е изпратен на преглед при Крьонер, който разкрива истината, като отново го хипнотизира и го накарва да си спомни хипнотичните сеанси със своя съсед.^[7]

В доклада на ЦРУ се казва и че според У. Р. Уелс, известен изследовател в областта на хипнозата, „никой от субектите не бе в състояние да се съпротивлява на неприемливи или всякакви други команди“, вменени му като постхипнотично внушение. „С помощта на постхипнотично внушение Уелс е накарал един субект да открадне еднодоларова банкнота от палтото на хипнотизатора. Субектът не съзнавал своите действия и яростно отричал да е крал пари.“ Уелс се аргументира, че „ако не успеем да принудим човек към такова действие, то това не означава, че не съществува такава възможност, докато дори един успех демонстрира, че може да се направи.“

Дж. М. Шнек и Дж. Г. Уоткинс, двама офицери от СВ, предизвикали с хипноза поведение, което при обикновени обстоятелства се счита за престъпно. Според своя доклад „Военно престъпление под влияние на хипноза“ Шнек по невнимание накарва „един войник да напусне дежурство, за да изпълни действие под постхипнотично внушение.“ По подобен начин Дж. Г. Уоткинс подтиква друг войник „да удари по-висшестоящ, понеже му е внушено, че офицерът всъщност е японски войник.“ Освен това Уоткинс успява да измъкне от хипнотизирана жена, служеща в Женския корпус към СВ, „поверителна информация, която преди това му е казала, че няма да му разкрие.“^[8]

Има и други доклади, които потвърждават, че техниките на постхипнотичните внушения се използват оперативно. Л. У. Роулънд

поискал от „двама субекти под дълбока хипноза да вдигнат с ръка голяма, жива гърмяща змия. Каза им, че това е въже. Единият субект се подчини незабавно и само [почти] невидимото стъкло над змията му попречи да я хване. Другият субект излезе от хипноза и отказа да продължи експеримента. Следващите двама субекти се опитаха да хванат змията, дори след като им беше казано, че е змия, а не въже. По подобен начин хипнотизаторът нареди на други двама субекти да лиснат сярна киселина върху една лаборантка (защитена от стъкло) и те се подчиниха.“^[9]

П. К. Янг „повтори изследването на Роулънд, като поиска от осем дълбоко хипнотизирани субекти да изпълнят подобни задачи. Седем от тях направиха неща, напълно неприемливи за нехипнотизиран човек, т.е. пипаха змии и лискаха киселина, при условие че в нормално състояние биха ги побили тръпки от това.“^[10]

Колкото до отбранителните приложения на хипнозата, по съвет на своите професионални хипнотизатори ЦРУ предлага „хипнозата да се използва за укрепяване защитните сили на хора от личния състав, пленени или задържани от вражески сили“. Така Управлението се впуска в изчерпателно изследване на наличните данни. Успехът на проучванията е свързан главно с „проницателното използване на постхипнотични внушения“^[11]. Било е известно, че под хипноза субектът може да бъде програмиран да устоява на опитите от страна на друг хипнотизатор да го приведе в транс. Такъв човек може да бъде научен да „симулира транс или да откликва неподходящо всеки път, когато го използва друг хипнотизатор.“^[12]

И САЩ, и НАТО са използвали този аспект на автовнушението. Отбранителната му роля е включвала мерки за предотвратяване на неупълномощена хипноза, както и самовнушения за по-леко понасяне на трудни ситуации. „С обучение по автовнушения всеки от личния състав ще бъде в състояние да отложи или временно да облекчи съсипващото въздействие на продължителната изолация.“^[13] Изпадайки с помощта на самовнушения в продължителен сън, субектът би могъл да намали и дори преодолее стреса. ЦРУ провежда и изследвания за употребата на наркотици с цел да се понижи съпротивата на хипнотизиран субект. „Почти неизменно използваните наркотици са били депресанти, главно барбитурати. Депресантите предизвикват отпускане, а се счита, че отпускането увеличава

податливостта на внушения.“^[14] Управлението обаче не се ограничава с използването само на ЛСД и сродните му вещества. В своята книга „Хипнотизмът: обективно изследване върху податливостта на внушение“ А. М. Вайценхофер твърди, че „субанестетичните дози от различни анестетични вещества правят субекта по-податлив на внушение, стига той по начало да има такава склонност“^[15].

Л. Р. Уолбърг получава „добри резултати с натриев амитал, вливан бавно, венозно, в субанестетични дози, по този начин създавайки усещане за безпомощност у пациента, което пък на свой ред събужда архаична зависимост към оператора.“^[16]

В един доклад без дата (разсекретен на 14 януари 1977) и със заглавие „Хипнозата в разпитите“ се казва: „Контролът върху човешкото поведение, уж постиган при хипноза, я прави подходяща за употреба в трудния процес на разпита.“ По-нататък авторът пита: „Първо, може ли по време на разпит да се предизвика хипноза? Ако е така, може ли субектът да бъде принуден да разкрие информация? И доколко надеждна би била такава информация?“

Двата варианта били субектът да се приведе в хипнотичен транс или против волята му, или без да съзнава това. В случаите, когато субектите бивали враждебно настроени, Уелс, Уоткинс и Бримън постигали някакъв успех. Субекти, които полагали усилия да се съпротивляват, обикновено изпадали най-лесно в транс.

Джордж Х. Ийстърбрук „предложи да използваме (хипнозата), за да направим така, че личният състав да бъде непроницаем за хипноза, да получава амнезия за секретни сведения или да е по-устойчив, особено на болка, в случай на пленяване от врага“^[17]. Известно е, че Управлението е използвало тези способности в много от своите операции. Друга ключова област от изследванията на ЦРУ е „покорност в състояние на транс“. До каква степен би могъл подходящо обработеният субект да задържи секретна информация, докато е в състояние на транс? Установено е, че някои видове информация, разкрити на човек в хипноза, не могат да бъдат изтръгнати от него, ако не му се подаде ключовият знак (дума, изречение, мелодия, картина и др.) — също както не можеш да отвориш сейф, без да знаеш комбинацията.

П. Джанет^[18] помолва една „жена под дълбока хипноза да извърши няколко убийства пред подбрана група от съдии, например да

прободе някои от жертвите с гумена кама, а други да отрови със захарни таблетки.“^[19] Хипнотизираната прави всички тези неща, без да се поколебае. Други изследователи, като Уоткинс и Уелс, вече са демонстрирали това.

ЦРУ използва и други методи, например „псевдохипноза“ (вид хипноза, прилагана върху мишени по време на курс за обучение, без те да знаят за това) като средство при разпити. Повечето такива програми са взимствани от психологическите способности за водене на война. Служителите на ЦРУ ги използват, за да обучават различни видове военен персонал (на САЩ или НАТО) в използването на „Магическите стаи“ или „Смешните камери“ — където да разпитват субекти или да правят служещи в приятелски войски по-устойчиви на различните съвременни методи на разпит. Белият шум и другите звукови способности са използвани за дезориентиране на субектите и повишаване на тяхната податливост.

Изследвана е и хипнозата от разстояние. Един от специалните проекти на ЦРУ който никога не е бил официално признаван, е „Радиохипнотичен междумозъчен контрол“ (РХМК). Той включва използването на Стимосивър — миниатюрно електронно устройство (вижте Десета глава) за привеждане в хипнотично състояние. За да се активира подобно устройство, то трябва да е имплантирано в субекта с помощта на интрамускулна техника.

В ранните стадии на експериментите с това устройство хирурзите са оставяли съвсем мънички белези по тялото на жертвата. Но вече отдавна техниките позволяват да не остане никаква следа. Обикновено за имплантиране се използват носната кухина или ухото. След това жертвите често получават пристъпи на тежко главоболие или неочаквано кървене от носа.

Бившият агент на ФБР Артър Дж. Форд, който е напуснал Бюрото, за да стане журналист под псевдонима Линкълн Лоурънс^[20], пръв разказва за РХМК в книгата си „Бяхме ли контролирани?“, издадена през 1965 година. Там той описва как е ставало всичко: „Това е свръхмодерното приложение на постхипнотичното внушение, задействано по желание чрез радиоизлъчване. Това е повтарящо се хипнотично състояние, предизвиквано автоматично със същия контролен радиоуред. Човекът бива привеждан в хипноза. Това може да се извърши скрито по много начини. След това го програмират да

извършва някои действия и поддържа определена нагласа при радиосигнал.“

ЦРУ използва много РХМК в САЩ и Европа. Канада, друг близък съюзник на САЩ, също провежда ценни изследвания, включващи практически експерименти върху невинни жертви. Тези експерименти са ставали под зоркото наблюдение на д-р Соланд — същият лекар, който е одобрил тайните проучвания на НЛО феномени в Канада под кодовото име „Проект Магнит“. Болшинството от тези изследвания са замаскирани в бюджета на Министерството на транспорта.

Смята се, че шведите все още правят експерименти с имплантиране на устройства на нищо неподозиращи субекти. Все пак първоначалната идея за РХМК принадлежи на американските военни.

Журналистът Джеймс Мур твърди, че от източник от ЦРУ се е сдобил с наръчник за РХМК от 350 страници и още един проект, изготвен през 1963 година.^[21] В наръчника пише: „Медицински погледнато, тези радиосигнали се насочват към определени места в мозъка. Когато част от мозъка получи миниатюрен електрически импулс от външни източници, например гледка, нещо чуто и т.н., се произвежда емоция — да кажем, гняв при вида на банда улични гамени, които бият старица. Същият гняв може да бъде предизвикан и с изкуствени радиосигнали, изпращани до мозъка ви от оператора. И вие веднага усещате същата заслепяваща ярост, без да има някаква очевидна причина.“^[22]

Д-р Хосе Делгадо, изобретателят на Стимосивъра, пише: „Радиостимулацията на различни точки в *hypgdala* и хипокампа на четиримата пациенти произведе различни ефекти, включително приятни усещания, въодушевление, дълбока мисловна концентрация, странни усещания, свръхотпускане, цветни видения и други реакции.“^[23] Всички тези ефекти са постигнати от външен оператор. Както заявява Делгадо през 1966 година, резултатите от предишните му изследвания и експерименти „подкрепят неприятния извод, че движенията, емоциите и поведението могат да бъдат направлявани с електрични сили, а хората да бъдат контролирани като работи посредством най-обикновени бутони“^[24].

И сякаш това не е достатъчно, вече има и ЕУП (електрическо унищожаване на паметта) — усъвършенствана версия на РХМК. То

предизвиква „липсващото време“, или изтриванията на отделни части от паметта на субекта. Постига се с просто блокиране, или електронно „задръстване“ на някои от мозъчните synapses с излишък от ацетохолин. Това съединение може да спре нервната трансмисия по някои точно определени пътеки. Освен с тази химична технология за постигане на „липсващо време“ могат също да се използват електромагнетизъм и микровълни. ЕУП може да се използва и като средство за въвеждане в хипнотичен транс от разстояние.

Източникът от ЦРУ на Линкълн Лоурънс разкрива някои страховити подробности за ЕУП: „Вече е в употреба малък ЕУП генератор трансмитер, който може да бъде скрит по тялото на човека. При контакт с този човек — най-обикновено ръкостискане или дори докосване — се предава слаб електронен заряд плюс ултразвуков сигнален тон, който за кратко нарушава ориентацията във времето на засегнатия.“^[25]

Тези методи (РХМК и ЕУП) могат да насаждат внушения у субекта или изтриват паметта му за неща, които е бил помолен да извърши. Това се постига с някои ключови думи (или поредица от простички действия), които задействат вградения в паметта механизъм „команда-изпълнение“. Този механизъм е замислен така, че колкото и интелигентен да е субектът, да не подлага на никакви съмнения правилността или логиката на заповедта, а да я изпълнява слепешката, без да обръща внимание на опасността.

Според източника от ЦРУ субектът може да изпълнява заповеди и за своето унищожение. Това обикновено се прави след завършване на мисията, за която субектът е бил програмиран. Ако обаче той по някаква причина стане неудобен, механизмът за самоунищожение може да се задейства и преди изпълнението на главната задача. При професионално планиране и изпълнение методът не предизвиква абсолютно никакви съмнения у вражеските агенти.

[1] [Бивши]. — Б.ред. ↑

[2] Маркс, Джон. „Търсене на Манджурския кандидат“, Таймс Букс, 1979, стр. 182–192. ↑

[3] Еванс, Ф. Дж. и Торн У. Ф. „Двата типа постхипнотична амнезия: амнезия за спомени и амнезия за източници“, Интернешънъл Джърнъл ъф Експериментал Хипнозис, том 14, 1966, стр. 162–179. ↑

[4] Хипнозата в разузнаването — Технически доклад (поверително — ЦРУ), октомври 1966. ↑

[5] Същият източник. ↑

[6] Същият източник. ↑

[7] Орн, М. Т. „Потенциалните приложения на хипнозата в разпитите“. В Бидерман, А. и Цимер, Х., „Манипулирането на човешкото поведение“, (Ню Йорк; Джон Уайли енд Сонс Инк., 1961). ↑

[8] Фишер, С. „Проучване на твърденията за обработка под хипноза“, Джърнъл ъф Клиникал Експериментал Хипнозис, 1955, 3, стр. 71–103. ↑

[9] Роулънд, Л. У. „Дали хипнотизираният човек би се опитал да нарани себе си или другите?“ Джърнъл ъф Абнормал Соушъл Сайкологджи, 1939, 34, стр. 114–117. ↑

[10] Янг, П. К. „Антисоциални приложения на хипнозата“. Ню Йорк; Макмилън, 1952. ↑

[11] Вижте Фишер, С. „Проучване на твърденията за обработка под хипноза“, Джърнъл ъф Клиникал Експериментал Хипнозис, 1955, 3, стр. 71–103. ↑

[12] Същият източник. ↑

[13] Същият източник. ↑

[14] Същият източник. ↑

[15] Вайценхофер, А. М. „Хипнотизмът: обективно изследване върху податливостта на внушение“, (Ню Йорк; Джон Уайли енд Сонс, Инк., 1953). ↑

[16] Уолбърг, Л. Е. „Принципите на хипнотерапията“, Том 1, (Ню Йорк; Крун енд Стратън, 1948). ↑

[17] Ийстърбрук, Д. Х. „Хипнотизмът“, (Ню Йорк; Апълтън-Сенчъри-Крофтс, 1933). ↑

[18] Джанет, П. „Психологическо изцеление; историческо и клинично изследване“, (Лондон; Джордж Алън и Ънуин, 1925). ↑

[19] Същият източник. ↑

[20] Истинското име на Лоурънс, Артър Дж. Форд, ми беше дадено от повече от един източник. ↑

[21] Боуърт, Уолтър. „Оперативен контрол върху съзнанието“, (Дел Пъблишинг Ко., Инк.), 1978, стр. 261–264. ↑

[22] Същият източник, стр. 263. ↑

[23] Делгадо, Х. М. Р. „Междумозъчна радиостимулация и данни на напълно свободни пациенти“, в Швицгебел и Швицгебел (ред.). ↑

[24] Крийч, Дейвид. „Контролиране на онези, които се стремят да контролират умовете ни“, в ТИНК 32, юли/август 1966. ↑

[25] Лоурънс, Линкълн. „Бяхме ли контролирани?“ (Юнивърсити Букс, Ню Йорк; 1965). ↑

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

НЕРВНА МАНИПУЛАЦИЯ

През 60-те години на ХХ в. американското посолство в Москва попадна под атаката на микровълнов лъч, насочен към тяхната сграда от Съветите. Целта на този лъч бе да се контролират умовете и действията на хората в посолството. Откритието, че комунистите опитват такава зловеща форма на нервна манипулация, предизвика спешни проучвания в САЩ и последващите действия могат да се научат от разсекретените досиета по Операция „Пандора“ (вижте по-нататък), предоставени ми на 19 декември 1994 година съгласно Закона за свобода на информацията след искане, подадено през 1991 г., „Пандора“ е реакцията на Щатите срещу разкритите в Москва събития.

През 1961 година Алън Х. Фрей предостави доказателства, че у чуващи, както и у глухи хора, може да се създаде впечатление за звук, ако главата се облъчи с импулсно модулирана електромагнитна енергия с УКВ (ултракъси вълни в метровия диапазон) и ниска енергийна плътност, един вид радиовълна. Преди това е било доказано, че УКВ излъчвания с дължина на вълните, по-малка от 10 см, може да предизвика парене на кожата, което да доведе до тежки изгаряния.

Оттогава работата на Фрей и други учени показва, че същата тази микровълнова енергия е способна да предизвика селективна тахикардия (ускоряване на сърдечния пулс). През 1973 година К. М. Боуин и колектив откриха още доказателства, че мозъчните вълни могат да бъдат потискани или стимулирани със слаби, УКВ излъчвания в дециметровия диапазон.^[1]

Изследванията от 50-те години насам неведнъж сочат, че поведението може да бъде модифицирано със слухово-мозъчни стимули, периферно нагряване, променяне на мозъчния ритъм и много други биологични приложения на микровълните. Въпросната енергия се използва в радар, който е в състояние да открие насекомо в радиус от над километър и височина 600 метра. Следователно е възможно

радарният тип енергия да бъде използвана като оръжие, насочвано срещу определен човек или група от хора.^[2]

Макар използването на електромагнитната (ЕМ) енергия в бионауките да се смята за сравнително нова разработка, биоелектричните изследвания датират още от 1786 година, когато Галвани и Волта спорят за електричеството, стимулиращо жабешките крачета. Но терминът „диатермия“ за нагряването на телесните тъкани от високочестотен ток е измислен чак през 1908 година от Фон Зейнек — пионерът в използването на преки електроди.^[3]

Все пак реален прогрес е постигнат през 20-те години на ХХ в., когато Кацамали, италиански физик, е открил че може да предизвиква халюцинации в съзнанията на силно податливи субекти и твърди, че е уловил излъчване от мозъка. Неговият труд „Излъчващият мозък“ е преведен през 1965 година от Отдела за чуждестранни технологии във военновъздушна база „Райт-Патерсън“ в САЩ. Холандският физик В. А. Г. ван Евердинген е постигнал още по-голям напредък през 1938–43 година. Той е забелязал, че микровълновото излъчване засяга действието на сърцето на пилешки ембрион по отношение на гликогеновите (вид протеин) му нива.^[4]

През 1946 година Дж. Е. Ниръп записва специфичните ефекти върху бактерии, вируси и тъканни култури при излагането им на късоимпулсна ЕМ енергия със заличен топлинен ефект.^[5] Тези ранни пионери в биологичните манипулации с ЕМ енергия положиха основите на нова ера от по-задълбочени изследвания. Чак през 1961 година обаче работата на д-р Алън Х. Фрей убеждава научните среди, че радиочестотната (РЧ) енергия всъщност би могла да прави нещо повече от това да загрява тъканни култури.

В досиетата „Пандора“ също се споменава за работа по директното стимулиране на мозъка с електроди. Имало е интерес към откриване на начин за предизвикване на реакция в зависимост от стимулираната област. Уолтър Хес, швейцарски психолог и носител на Нобелова награда, е първият, който опитва да имплантира електрически жици в мозъци на животни, за да отчете електрическата дейност. Той открива, че хипоталамусът и свързаните с него нервни структури, разположени по ръба на мозъчния ствол, лимбична система, контролират емоционалното и агресивното поведение.^[6] Там е и центърът на апетита и сексуалността, свързани с обонянието.

У. Пенфийлд, неврохирург, доразвива още откритията на Хес. Той използва електрически ток, за да стимулира мозъчната кора на един от своите пациенти по време на операция, докато главата му е отворена. Резултатите са удивителни. Пациенти с епилепсия можели да преживеят пълни епизоди от миналото си. Усещането било съвсем реално, сякаш събитията отново се повтаряли. Ако мозъкът бил стимулиран два пъти, преживяването се повтаряло от самото начало.^[7]

През 1960 година Найдер и Неф използват пряка електрическа стимулация на мозъка (ЕСМ), за да предизвикат слухови усещания у котки с цел укротяване.^[8] Двамата изтъкват, че звуците са произведени чрез ЕСМ и същите тези звуци са доказан укротяващ стимул и че качеството на звука се подобрява правопрпорционално на дълбочината на електрическо стимулиране на мозъчната кора.

Радиестезия е термин за способността на някои хора да долавят електромагнитна енергия. Според Джеймс Бийл от Центъра за космически полети на НАСА, който изучава това явление, всеки от нас би могъл да я улавя. Той смята, че външната енергия може да окаже силно въздействие върху организма поради факта, че всяка клетка или неврон представляват миниатюрна, но сложна електрическа система.^[9]

Според Робърт О. Бекер, хирург-ортопед, занимаващ се с научна работа в Държавния университет в Ню Йорк, всеки неврон има полупроводникови характеристики. По негово мнение *gial* клетки на нервната система може би действат като течни кристали в резонанс с околните енергийни полета.

Ако това е вярно, нервната система е способна да увеличи милиони пъти електрическия ефект. Бекер е убеден, че мозъкът съдържа една средна област с по-силно правотоково поле от останалата нервна система. Интензитетът и може би полярността на този ток влияят пряко върху съзнанието. Мозъчните вълни на животните са отчели преминаване от будно в коматозно състояние, когато Бекер е поставил магнитно поле под прав ъгъл с мозъчния ствол. След това той е обърнал процеса. С прилагане на прав ток в предния дял на мозъка Бекер е събуждал химично упоени животни.^[10]

На 24 април 1961 година Алън Х. Фрей е направил следното смайващо съобщение на събранието на Космическата медицинска асоциация в Чикаго: „Нашите данни до момента показват, че човешката слухова система може да откликва на електромагнитна

енергия в поне част от радиочестотния (РЧ) спектър. Нещо повече, тази реакция е мигновена и се получава при слаби честоти [ориг. термин — densities — densities — Б.ред.], които са доста под необходимите за предизвикване на биологични увреждания.“^[11]

Фрей поставял субектите си на над 30 метра разстояние от антенно устройство [ориг. термин — sweep antenna — Б.ред.], което те не можели да виждат. Устройството не издавало никакъв звук. Въпреки това субектите съобщавали, че чуват жужене и почукване всеки път, когато РЧ антената минавала покрай тях. Преценено е, че нивото на усетения шум е 70–80 децибела, а антифоните позволявали на участниците в експеримента да чуват още по-ясно звука. Звучите били еднакви във всички случаи и като че ли винаги идвали иззад главата. Допълнителните изследвания показали, че слепоочията са от най-голямо значение за РЧ звучите. При закриване на слепоочията звукът изчезвал. Нямамо никакво съмнение, че реакцията изобщо не зависи от тъпанчетата на ушите.

Открита е нова форма на комуникация с огромно значение за военните: директна комуникация с мозъка посредством радиовълни. През 1961 година експериментите вече били доказали, че ефектът и обхватът на слуховата реакция на РЧ енергията могат да достигнат километри.

При подходящо модулиране на трансмитера РЧ енергията можела да предизвика различни биологични ефекти върху набелязания субект, включително изтръпване, замайване, гадене и повръщане.

Проправен е пътят за заменяне на електрическата стимулация на мозъка (ЕСМ) чрез електроди с РЧ енергия. Вече е възможно с радиовълни да се постигнат същите резултати като с ЕСМ. Това откритие прави създаването на Манджурския кандидат да звучи доста по-реално. Импулсно модулирани предаватели могат да пренасят заложената в сигнала информация. Сигналят може дори да се модулира така, че да предава думи до мозъка.

Заменимият разузнавателен „актив“, програмиран чрез хипноза от разстояние и след това намиращ се в постхипнотично състояние, с тези средства може да бъде активиран, за да изпълнява заповеди, без да се включва съзнанието му. Обектът ще възприема всяка команда, на която се подчини, като своя идея, очевидно произлизаща от собствения му мозък. Може да се дават и „времеви заповеди“, като РЧ

програмирането в този случай се използва, за да задейства командата в предварително зададен момент от бъдещето. По подобен начин хипнотичното внушение може да се задейства от дума, картина или друг сигнал.

Известно е, че мозъчните вълни дават данни за обработването на информация в мозъка. У. Р. Ейди смята, че тези данни са цифрово кодирани с помощта на честотната модулация на вълните.^[12] Ако е така, не би трябвало да има никакви трудности тези мозъчни вълни да бъдат предадени към друг човек.

Дж. Ф. Шапиц предлага на Външното министерство на САЩ следния експеримент: „Мозъчните вълни след приемане на наркотици с известен психоефект ще бъдат записани на магнитна лента. След това записаните импулси могат да бъдат модулирани в микровълна (или в няколко лъча, ако има повече графики) и предадени към мозъка на недрогирани субекти. Тяхното умствено състояние ще бъде изучавано чрез събеседване, психологически тестове и записващо устройство. Така ще се определи дали недрогираните субекти са в същото състояние като дрогираните.“ Той дори предлага да използват подобен метод за предаване на микровълни, за да видят дали не могат да се изпрацат и мускулни движения към набелязания субект.

Също така се смята, че съществуват и начини за блокиране издаването на информация. Ако у субекта се предизвика амнезия, ще бъде възможно да се прекъсват, блокират, забавят и отново възстановяват съзнателните (умствените) му връзки по желание.^[13] Социалното и политическо значение на тези методи е крайно обезпокоително. Радиовълновата енергия, използвана в повечето такива експерименти, е била от импулсно модулирани или НВ (носецо-вълнови) микровълни — каквито са при радарите. Всъщност в почти всичките експерименти е използвано радарно оборудване с дължина на вълната 10 см.^[14]

Симптомите на микровълново облъчване, каквото е било прилагано в Операция „Пандора“, са силна умора, постоянно или периодично главоболие, раздразнителност, нарушаване на съня, проблеми с паметта, болки в сърдечната област, които се засилват след физически стрес, затруднено дишане, намален апетит, разширяване на сърцето и други сърдечни проблеми.^[15] В един доклад на Г. У. Байлс пред Външното министерство на САЩ се казва, че с радар е възможно

да се предизвика инфаркт от разстояние, тъй като радарът излъчва същата импулсно модулирана вълнова енергия, която Фрей е използвал в някои от своите експерименти върху изолирани жабешки сърца.^[16]

През 1974 година Лоурънс Пинео, неврофизиолог и електронен инженер от Станфордския научен институт в Мелано Парк, Калифорния, разработва компютърна система, способна да чете човешки мисли, като със специфични команди съпоставя мозъчните вълни на субекти от енцефалограмите. Днес, посредством ЕСМ радиотехники, вече е възможен и обратният процес.^[17] Идеята за компютри, които четат мислите, вече не е научна фантастика. Майор Ед Деймс от „Пси-Тех“ казва през април 1995 година в предаването „Другата страна“ на Ен Би Си следното: „Американското правителство има електронно устройство, което може да внушава мисли на хората.“ И отказва да коментира повече.

[1] Боуин, С. М., Гавлъс-Медичи, Р. Дж. и Ейди, У. Р. „Ефектите от модулирани СВЧ полета върху някои мозъчни ритми при котките“, в „Мозъчни изследвания“, том 58, 1973, стр. 365–384. ↑

[2] „Микровълни САЩ/СССР“, том VI, юли-декември 1976, стр. 4, Отдел за сигурност, Министерство на външните работи на САЩ. ↑

[3] Джаски, Том и Съскинд, Чарлз, „Електромагнитното излъчване като инструмент в науките за живота“, в „Сайънс“, том 133, №3451, 1961, стр. 443–447. ↑

[4] Същият източник. ↑

[5] Същият източник. ↑

[6] Едсън, Ли. „Психиката и хирургът“, в „Ню Йорк Таймс Магазин“, 30 септември 1973. ↑

[7] Стивън, Ленард А. „Невроните: тухлите на мозъка“, (Кроуел, Ню Йорк, 1974). ↑

[8] Найдер, Филип К. и Неф, Уилям Д. „Слухова информация при субкортикална електрическа стимулация на котки“, в „Сайънс“, том 133, 1961, стр. 1010–1011. Ето как обобщават те слуховите реакции в началото на доклада си: „Отдавна е известно, че у човешки субекти могат да се предизвикват слухови усещания посредством пряка електрическа стимулация във или близо до слуховите центрове на мозъчната кора. Произвежданите слухови усещания са: чукане, бумтене, жужене и т.н. Има и някои данни от експерименти с цел

укротяване върху животни, в които успешно е използвана пряка електрическа стимулация на части от мозъчната кора като стимул за укротяване.“ ↑

[9] Фъргюсън, Мерилин. „Мозъчната революция: границите на умствените изследвания“, Дейвис-Пойнтър, (Лондон, 1974). ↑

[10] Телефонен разговор с автора, май 1992. ↑

[11] Алън Х. Фрей. „Реакция на слуховата система на радиочестотна енергия“, техническа бележка в „Аероспейс Медисин“, том. 32, 1961, стр. 1140–1142. ↑

[12] Ейди, У. Р. „Съхраняване и извикване на информация“ в Корнинг, У. К. и Бейлбън, М., „Съзнанието: биологични подходи към неговата функция“, 1968. ↑

[13] Шапиц, Дж. Ф. „Експериментални изследвания на ефективността на психофизиологичната манипулация с помощта на модулирана електромагнитна енергия за пряко информационно предаване в мозъка“, януари 1974: лични непубликувани трудове, предоставени на МВнР на САЩ. ↑

[14] Рихтер, Юрген Х. и колектив. „Радарно разпознаване от разстояние: атмосферна структура и насекоми“ в „Сайънс“, том 180, №4091, стр. 1176–78. ↑

[15] „Микровълни САЩ /СССР“, том II 1972–1974, Отдел за сигурност, Министерство на външните работи на САЩ, „Изследване на електромагнитно-биологичните ефекти“, стр. 5. ↑

[16] „Микровълни САЩ /СССР“ 2, стр. 4. ↑

[17] „Компютър, който чете мисли“, в „Тайм“, 1 юли 1974, стр. 67. Вижте също Дейвид М. Рорвик. „Когато човекът се превърне в машина“, (Сфиър Букс, Лондон, 1979). ↑

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

НЕСМЪРТОНОСНО ВЪОРЪЖЕНИЕ

На 22 април 1993 година вечерните новини на телевизия Би Би Си излъчват материал за една нова американска разработка — несмъртоносно оръжие. Дейвид Шукмън, кореспондент в МО, интервюира о.з. полковник Джон Б. Александър от СВ и Джанет Морис, двама от главните защитници на идеята за дезориентиране и обезсилване на врага, без да му се нанасят действителни физически увреждания.^[1]

Несмъртоносното оръжие не е нещо ново. Разузнавателните служби, полицията и отбраната отдавна използват средства за объркване на врага. По време на женския протест във военна база Грийнъм Камън в Бъркшир американските военни използваха така наречените „оръжия с нов ефект“ като микровълни срещу протестиращите.^[2]

Несмъртоносните оръжия имат широк обхват на приложение — от разрушаване на техника, транспортни средства или сгради до деморализиране и объркване на персонала. През декември 1980 година Джон Александър публикува статия със заглавие „Новото умствено бойно поле“ в журнала на американските СВ, „Милитъри Ривю“. В нея става дума за твърденията, че телепатията може да се използва за разстройване електрическата активност на мозъка. Това привлича вниманието на генералите от СВ, които го насърчават да продължава с проучванията на така наречените от тях технологии за „нежно унищожение“ и така се ражда нов вид водене на война. След като през 1988 година се пенсионира от СВ, Александър постъпва в Национални лаборатории Лос Аламос и започва да работи с Джанет Морис, научен директор на Американския съвет за глобални стратегии (АСГС), чийто председател е д-р Рей Клайн, бивш заместник-директор на ЦРУ.^[3] Съвсем естествено Съветът започва да се интересува от военните приложения на различни научни проекти.

През цялата 1990 година АСГС провежда консултации с главните национални лаборатории, главните контрагенти и индустрии на отбраната и пенсионирани висши офицери от армията и разузнаването. С подкрепата на сенатор Сам Нън, председател на Сенатската комисия за въоръжените сили, е сформирана Група за разглеждане политиката за използване на несмъртоносни оръжия, оглавявана от генерал-майор Крис С. Адамс, СВ на САЩ (пенсиониран), бивш началник-щаб, Стратегическо авиационно командване.^[4]

През 1991 година Джанет Морис написва няколко труда^[5] и Командването за обучение и доктрини във Форт Монро, Вирджиния, публикува подробен проектодоклад със заглавие „Операционна концепция за обезвреждащи мерки“. В него са включени над 20 проекта, проведени в Национални лаборатории Лос Аламос, в които Александър е участвал.

В меморандум от 10 април 1991 година със заглавие „Нуждаем ли се от инициатива за несмъртоносна отбрана?“ Пол Волфиц, заместник-министър на отбраната по политическата част, пише на министъра на отбраната Дик Чейни: „Една водеща позиция на САЩ в несмъртоносните технологии ще увеличи възможностите и укрепи позициите ни в света след Студената война. Научно-развойната ни дейност трябва да бъде засилена.“

Морис вече изтъква, че макар „войната винаги да е нещо ужасно, една световна сила, заслужаваща репутацията си на хуманна, трябва да стане пионер в принципите на несмъртоносната отбрана.“^[6] Дефинирайки тази стратегия, тя оправдава харченето на парите на данъкоплатците въз основа на това, че е нужна доктрина за използване на несмъртоносни оръжия от САЩ в случай на криза „в страната или чужбина с цел запазване на живота“.

Почти никакво внимание не се обръща на офанзивното приложение на въпросните оръжия или на злоупотребата с тях, ако попаднат в ръцете на „пакостливи“ нации. Морис казва, че несмъртоносните оръжия ще обслужват интересите на нацията „в страната или чужбина, като упражняват сила, без да отнемат безразборно живот или да рушат собственост“^[7]. След това обаче признава, че „жертвите не могат да бъдат напълно избегнати“.^[8]

Според нейната теза областите, в които могат да бъдат полезни несмъртоносните оръжия, са „регионални или тесномащабни

конфликти (авантюризъм, метежи, етническо насилие, тероризъм, наркотрафик, битови престъпления)“^[9]. Тя смята, че „с определяне на тактиките и стратегическо планиране“ САЩ биха могли да променят военните си възможности „в съответствие с вече познати заплахи“, с които биха могли да се сблъскат в един многополюсен свят „с глобализирани американски интереси и широко американско присъствие“^[10].

В доклада на Морис се препоръчват „два типа животозапазваща технология“. Изброени са и техники „за поражение върху материалната част“ с цел обезвреждане инфраструктурата на врага. Едната от тях е унищожаване или повреждане на електронните системи на врага или с други думи — спиране функциите на механичните системи. Това може да се постигне с използване на:

— Химически и биологични оръжия с вещества за поражение върху материалната част, „които не застрашават сериозно човешкия живот или околната среда, или вещества за поражение на личния състав без трайни ефекти“^[11].

— Лазерни заслепяващи системи за обезвреждане на електронни сензори или оптически устройства, т.е. за откриване на светлина или определяне на разстояние. В Пехотното училище на СВ вече са разработили преносимо лазерно оръжие, известно под името Система за самозащита на пехотата. Центърът за изследване, разработка и проектиране на въоръжението (ЦИРПВ) на СВ също са ангажирани в разработването на несмъртоносни оръжия чрез своята програма „Боеприпаси за ниски съпътстващи разрушения“ (БНСР). БНСР има за задача да разработи технологии за оръжия, способни да заслепяват и временно да изваждат от строя ракети, бронирани транспортни средства и личен състав.

— Несмъртоносни електромагнитни технологии.

— Неядрени електромагнитни импулсни оръжия.^[12] Генерал Норман Шварцкопф, командващ съюзническите сили по време на Войната в Залива, е казал пред Обединения комитет на началник-щабове, че едно такова оръжие, разположено в Космоса и с „импулсен капацитет за големи територии“, е в състояние да изпържи вражеската електроника. По-малко известна обаче е съдбата на личния състав при подобен сценарий. В един съвместен проект с Национални лаборатории Лос Аламос и с техническата подкрепа на лаборатории

„Хари Даймънд“ на СВ, ЦИРПВ е разработвало микровълнови „снаряди“ с висока мощност. Според ЦИРПВ лаборатория „Даймънд“ вече е „завършила анализ на радиочестотното въздействие върху представителен обект“ за микровълни с висока мощност.

— От химичните бойни вещества така наречените „свръхразяждащи“, „милиони пъти по-силно разяждащи от флуороводородната киселина“^[13], бяха главните кандидати. Един артилерийски снаряд би могъл да разпръсне желирани свръхсилни киселини, които да разрушат оптическите прибори/стъклата на бронирани транспортни средства и да „унищожат тихо ключови оръжейни системи.“^[14] Морис споменава и за телени мрежи, които да забавят транспортните средства, или за метални лодки тип „стелт“ с ниска радарна сигнатура „за нощни акции или всякакви морски или брегови потайни операции“^[15]. Друг на пръв поглед ексцентричен начин за унищожаване на вражеското оборудване от разстояние е „трошене с химикали или течен метал“ и „полимери за поразяване на материалната част“. Те можели да се използват с помощта на аерозолни системи за разпръскване на химически лепила или смазочни вещества (в които да има тефлон).

Втората категория според документите са „несмъртоносните технологии за унищожаване на личния състав“:

— Ръчни лазери за „заслепяване“, които обаче биха могли да пръснат очната ябълка и да ослепят мишената.

— Изотропи и излъчватели, т.е. задвижвани от експлозия муниции, способни да генерират много ярка светлина във всички посоки, с въздействие, подобно на това на ръчния лазер.

— Високочестотни микровълни, използвани по гореописания начин. Командването за специални операции на САЩ вече разполагат с това средство във вид на портативно микровълново оръжие.^[16] Както заявява Майрън Л. Уолбаршт, офталмолог и специалист по лазерните оръжия от университета „Дюк“ „Специалните части на САЩ могат без шум да прекъснат комуникациите на врага, но и да изпържат вътрешните им органи.“^[17]

— Друг кандидат е „Инфразвук“ с акустични лъчи. Заедно със „Сайънтифик апликаейшънс енд рисърч асоушиитс“ (САРА) от Хънтингтън, Калифорния, ЦИРПВ и Лаборатории Лос Аламос са се занимавали сериозно с „разработването на свръхмощно МНЧ

акустично-лъчево оръжие.“ Също така са търсили начини за изстрелване на непречупващи се (т.е. непроникващи) високочестотни акустични куршуми. Някои правителства вече са използвали инфразвук като средство за борба с безредиците, например във Франция. Учените на ЦИРПВ се стремят да стигнат по-далеч, като разработят методи за използване на импулсни химически лазери. Те биха могли да изстрелват „гореща плазма под налягане високо във въздуха пред повърхността на обекта, създавайки взривна вълна, която би оказала променливо, но контролируемо въздействие върху материалната част и личния състав“.

— Звукът с много ниска честота (20–35 Khz) или нискочестотните РЧ модуляции могат да причинят гадене, повръщане и коремни болки. „Някои много нискочестотни звукови генератори в определен честотен обхват могат да причинят увреждане на човешките органи, а при по-високи нива, да изронят мазилката по сградите.“^[18]

През 1978 година ЦРУ има подобна програма, наречена Операция „Пик“, която е включвала отразяване на радио- или микровълнови сигнали в йоносферата, очевидно с цел засягане умствените функции на хората от набеязаните територии, включително източноевропейски ядрени инсталации.^[19]

Цялата концепция за несмъртоносните оръжия е буквално една кутия на Пандора с неизвестни последици. Главните хора, които стоят зад тази идея, са полк. Александър. Роден в Ню Йорк през 1937 година, той прекарва част от кариерата си като командващ на Зелените барети във Виетнам, превеждал е камбоджански наемници зад вражеските линии и е участвал в някои тайни операции, включително „Феникс“.^[20] Понастоящем е директор на програмите за разработване на несмъртоносни оръжия в Национални лаборатории Лос Аламос. През 1980 година е награден със званието доктор на природните науки от Университета Уолдън^[21] и отдавна се интересува от странични теми. През 1971 година, докато служи като капитан на пехотата в казарми Шофийлд, Хонолулу, той се гмурка близо до островите Бимини, за да търси изгубения континент Атлантида. Бил е официален представител на организацията за контрол върху съзнанието „Силва“, която провежда курсове по целия свят, и е изнасял лекции по темата „Предкатаклистични цивилизации“^[22] Александър е и бивш председател и член на управителния съвет на Международната

асоциация за изследване преживяванията на прага на смъртта и заедно с бившата си съпруга Джан Нортъп е помагал на д-р К. Б. Скот да провежда ППС експерименти с делфини.^[23]

Пенсионираният генерал-майор Албърт Н. Стъбълбайн (бивш директор на Управлението за разузнаване и сигурност на СВ) и Александър са заедно в съвета на компанията за „виждане на разстояние“, наречена Пси-Тех. В компанията работят и майор Ед Деймс (бивш офицер от РУМО), майор Дейвид Морхаус (бивш офицер от 82-ра Въздушнодесантна дивизия) и Рон Блекбърн (бивш изследовател на микровълните и специалист от Военновъздушна база Къртланд). Пси-Тех получава няколко правителствени поръчки. Например по време на Войната в Залива Министерството на отбраната поисква от тях да използват ВР, за да открият обектите, където Саддам държи ракетите си „Скъд“. През 1992 година ФБР потърсва помощта на Пси-Тех за откриване на отвлечения директор на „Ексон“.^[24]

Със съавтори майор Ричард Гролър и Джанет Морис през 1990 година Александър публикува „Предимството на война“.^[25] В книгата се описват подробно различни неконвенционални методи, които биха позволили на практикуващия ги да придобие „човешко съвършенство и оптимално справяне със задачите“, и следователно да се превърне в „непобедим воин“.^[26] Целта на книгата според авторите е „да се отключи вратата към необикновените човешки способности, които всеки от нас притежава. За да направим това, ние, подобно на правителствата по света, трябва да погледнем поновому на нетрадиционните методи за променяне на реалността. Трябва да накараме хората да осъзнаят силата на индивидуалната система тяло-ум — силата да манипулираме реалността. Трябва отново да поемем контрола върху своето минало, настояще и най-вече бъдеще.“^[27]

Александър е приятел на вицепрезидента на Клинтън Ал Гор. Отношенията им датират от 1983 година, когато Гор е участвал в проекта на Александър за невролингвистично програмиране (НЛП). Предоставените документи показват, че НЛП „представи пред избрани генерали и висши изпълнителски кадри“^[28] набор от техники за променяне на поведенческите модели.^[29] Сред първите генерали, преминали курса, е генерал-лейтенант Максвел Търман, който по-късно получи четвъртата си звезда и стана заместник началник-щаб на

СВ и командващ на Южното командване.^[30] Сред другите висши участници са Том Дауни и Стъбълбайн. Една от любимите програми на Александър през 1983 година е проектът „Джедай“, чието име е взаимствано от филма „Междузвездни войни“.^[31] Казано с типичния им неразбираем жаргон, целта на проекта е да търси и „конструира преподаваеми модели за поведенческо/физическо съвършенство с помощта на неконвенционални средства.“^[32] По думите на Александър идеята е дошла от невролингвистичното програмиране. С помощта на приятели като Стъбълбайн, който по онова време е началник на Управлението за разузнаване и сигурност на СВ, той успява да намери субсидии за „Джедай“. Но всъщност концепцията не е толкова нова, колкото Александър се опитва да я представи.

Оригиналната идея, а именно да се покаже как с помощта на НЛП умения „човешката воля и концентрация влияят върху представянето повече от всеки друг фактор“^[33], е рожба на трима души независимо един от друг — Фриц Ериксон, гещалт-терапевт; Вирджиния Сейтър, семеен терапевт, и Ерик Ериксон, хипнотизатор.^[34]

Джанет Морис, съавтор на „Предимството на война“, е друг бележит експерт в тази област. Освен научен директор на Американския съвет за глобални стратегии, тя е най-известна като писател фантаст и е член на Нюйоркската академия на науките от 1980 година, както и член на Асоциацията за електронна отбрана. Морис е посветена в японското изкуство на биоенергетиката йо-ре, член е на индонезийското братство Субуд и е завършила курса по метода Силва за контрол върху съзнанието.

Тя провежда експерименти с виждане на разстояние от 15 години и работи върху изследователски проект за въздействието на ума върху компютърните системи.

Морис ми разказа^[35] как Александър участвал в проекти за контрол върху съзнанието и психотроника в Национални лаборатории Лос Аламос. Той и неговият екип работели заедно с д-р Игор Смирнов, психолог от Московския институт по психокорелации. Тамошните учени били поканени в САЩ, след като през 1991 година Морис посетила Русия, където ѝ показали техники, разработени от руската катедра по психокоригиране към Московската академия на науките.

Руснаците твърдели, че са способни да анализират електронно човешкото съзнание, за да му повлияят външно. След това му предавали подсъзнателна команда, използвайки ключови думи на фона на „бял шум“ или музика.^[36] С помощта на ултразвуков МНЧ тип предаване, акустичното психокоригиращо послание минавало по костите. Антифоните не успявали по никакъв начин да го заглушат. По думите на руснаците, подсъзнателните послания подминавали съзнателното ниво и започвали да действат почти незабавно.

К. Б. Скот Джоунс, бивш асистент на сенатор Клейрборн Пел (демократ, Роуд Айлънд), е бил член на Военноморското разузнаване на САЩ в продължение на 15 години, както и помощник военноморско аташе в Ню Делхи, Индия, през 60-те години на ХХ в. Джоунс е информирал Научно-консултативната комисия на президента и е свидетелствал пред комисии на Сената и Камарата на представителите по разузнавателни въпроси. След флота той „работи в научно-развойната общност от частния сектор, участваща във финансирани от правителството на САЩ проекти за Управлението по ядреното оръжие към МО (УЯОМО) и Управлението за разузнаване и сигурност на СВ.“ Известно време е бил директор на Рокфелеровите фондации и председател на Американското дружество за психоизследвания.^[37]

Джоунс е член на АВИАРИ, група офицери от разузнаването в сянка и МО, както и учени. Тяхната задача е да дискредитират всяка сериозно изследване в областта на НЛО. Всеки член на АВИАРИ носи име на птица. Името на Джоунс е ФАЛКОН^[38].

Един от техните агенти е НЛО изследователят Уилям Мур, който е представен на Александър от Скот Джоунс на едно парти през 1987 година. Мур казва пред публиката на конференцията, организирана от МУФОН (Мрежата за взаимопомощ по въпросите на НЛО), основана на 1 юли 1989 година в Лас Вегас, че висши членове на АВИАРИ са му обещали вътрешна информация в замяна на неговото „покорство“ и съдействие. Той помага за пропагандирането и разпространяването на дезинформация, подавана му от различни членове. Освен това казва, че са му възложили да насочи усилията си към д-р Пол Беневиц, експерт по електроника.

Докторът бил събрал доста видеоленти с НЛО, както и записи на електронни сигнали от необяснените събития над оръжейни складове Менцано на военновъздушна база Къртланд, Ню Мексико, през 1980

година. В резултат от атаката на АВИАРИ, придружена с няколко тайни влизания с взлом и психически натиск, Беневиц свършва в психиатрична болница.

Преди няколко години, преди да разкрия двама от членовете на АВИАРИ^[39], бях посетен от други двама (УТРИНЕН ГЪЛЪБ и ЯСТРЕБ), които бяха пропътували целия път до Великобритания, за да ми предадат едно тайно послание от високо място. В него се казваше, че ме съветват да прекратя работата си по темата. Отхвърлих предложението. Веднага след като публикувах изложението си, Александър призна, че наистина е член на АВИАРИ, под името ПИНГВИН. Точността на моята информация беше потвърдена и от още един член, Рон Пандолфи, известен под името ПЕЛИКАН. Той има докторат по физика и работи в сектор „Ракети и снаряжи“ към канцеларията на заместник-директора по наука и техника на ЦРУ. Така че ролята на Александър е двойствена — макар и бележит експерт по несмъртоносни оръжия, той като че ли проявява особено желание да отклони вниманието от по-секретната работа на своите сътрудници.

В своята книга „Някъде там“^[40] журналистът от „Ню Йорк Таймс“ Хауърд Блум споменава за „една група, работеща върху НЛО“ в рамките на Разузнавателното управление към МО. Въпреки нееднократните отричания на РУМО^[41], съществуването на тази работна група ми беше потвърдено от не един член на самата група, включително независим източник от Разузнавателното управление на ВМС.

Групата се състои главно от висши членове на АВИАРИ: д-р Кристофър Грийн (СОЙКА), от ЦРУ^[42]; Харолд Путоф (БУХАЛ), бивш служител на АНС; д-р Джек Верона (ГАРВАН). (МО е един от инициаторите на проекта „Спяща красавица“ на РУМО, чиято цел е постигане на бойно превъзходство с помощта на променящи съзнанието електромагнитни оръжия.)

Постът на Александър, а именно ръководител програма „Нови мисии на конвенционалните отбранителни технологии“, Национални лаборатории Лос Аламос, му дава много власт. Един от проектите, към които проявява особен интерес, е НАДЕЖДНОСТ (на МО), „който насърчава търсенето на всички възможни източници на съществуващи и зараждащи се технологии, преди да се започне вътрешната

разработка на нова технология“^[43]. Понякога участие в проекта имат контрагенти на МО като „Макдонъл Дъглас Аероспейс“.

Разполагам с няколко доклада, някои от които изготвени преди пристигането му в Лос Аламос, когато е работел в разузнаването на СВ. Тези доклади показват силния интерес на Александър към всякакви екзотични теми — НЛО, ЕСВ, психотроника, антигравитационни устройства, експерименти с преживявания на прага на смъртта, способности за водене на психологическа война и несмъртоносни оръжия.

Джон Александър използва натрупаната от него информация, за да разработва психотронни, психологически и влияещи върху съзнанието оръжия. Той започва да разсъждава за несмъртоносните оръжия преди десет години в доклада си „Новото бойно поле — съзнанието“. Очевидно му се иска да стане „велик магистър“. Ако това някога стане, лошо ни се пише на нас, обикновените смъртни.

[1] Писмо от 2 април 1993 година до автор от г-жа Виктория Александър. ↑

[2] Сплашването е осъществено от Химическата военна полиция на СВ на САЩ. ↑

[3] Американският съвет за глобални стратегии е независима комисия за теоретични изследвания, създадена през 1981 година. Съветът работи върху дългосрочни стратегически проблеми. Учредителите му са Клеър Бут Лус, ген. Максвел Тейлър, ген. Албърт Уедемайер, д-р Рей Клайн (съпредседател), Джейн Къркпатрик (съпредседател), Морис Лайбмън, Хенри Лус III, Дж. Уилям Мидъндорф II, адм. Томас Х. Муърър, от ВМС на САЩ (пенсиониран), ген. Ричард Стилвел (пенсиониран), д-р Майкъл А. Данайлс (председател), д-р Далтон А. Уест (изпълнителен вицепрезидент). Научни директори са били д-р Йона Александър, д-р Роджър Фонтейн, Робърт Л. Катула и Джанет Морис. ↑

[4] Нелеталността: разработване на национална политика и използване на несмъртоносни средства в новата стратегическа ера — проект на Американския съвет за глобални стратегии, 1991, стр. 4. Други членове на АСГС са Стийв Тревино, д-р Джон Б. Александър и Крие Морис. ↑

[5] АСГС изготвя най-различни трудове върху концепцията за несмъртоносните оръжия, например: „В търсене на несмъртоносна стратегия“, (Джанет Морис); „Нелеталността: глобална стратегия — информационен бюлетин“; „Допълнение № 1 към инструкцията за нелеталност“ и „Нелеталността в оперативен контекст“. ↑

[6] „В търсене на несмъртоносна стратегия“, Джанет Морис, стр. 1. ↑

[7] „Нелеталността: глобална стратегия — информационен бюлетин“, стр. 3. ↑

[8] „В търсене на несмъртоносна стратегия“, Джанет Морис, стр. 3. ↑

[9] По време на акция в Уейко, Тексас, върху Дейвид Куреш е използвана „несмъртоносна“ техника за предаване на подсъзнателни послания — но без успех. ↑

[10] „Нелеталността: глобална стратегия — информационен бюлетин“, стр. 2. ↑

[11] Компютърната база данни, събрана по време на проекта ЧЕСТО на ЦРУ и СВ за изследване на няколко хиляди химични съединения в периода 1976–1973, е особено полезна при всякакви разработки на несмъртоносни оръжия. ↑

[12] Британското МО вече разработва „микровълнова бомба“. Работата по оръжието се извършва в Агенцията за изследване на въоръжението във Фарнбъро, Хампшир. Вижте „Сънди Телеграф“ от 27 септември 1992 година, частично възпроизведено в „Лобстър“ 24, стр. 14. Кралските ВМС вече притежават лазерни оръжия, които заслепяват пилотите във въздуха. От Червения кръст призоваха този вид оръжия да бъдат забранени според Женевската конвенция, понеже могат да причинят трайна слепота. През 1997 година техническият консултант на Международната комисия на Червения кръст (МКЧК) Доминик Лойе се срещна с мен, за да обсъдим свързаните с несмъртоносните оръжия проблеми и какво може да направи МКЧК, за да се забрани тяхната употреба. През декември 1998 той публикува информационен бюлетин на тема „„Несмъртоносните“ оръжия и международното хуманно право“, в който изразява сериозната загриженост на МКЧК във връзка с използването на тези оръжия. В своите финални бележки Лойе пише:

В заключение, след като прегледахме литературата за „несмъртоносните“ оръжия в светлината на военния закон, ние се чувстваме длъжни да подчертаем следното:

— Терминът „несмъртоносни“ е подвеждащ.

— Военният закон се отнася пряко за „несмъртоносните“ технологии, т.е. разпоредбите на военния закон, които важат за оръжията, трябва да важат и за всяко ново оръжие, включително „несмъртоносните“.

— За да се дискутира което и да било „несмъртоносно“ оръжие в светлината на военния закон, е необходимо и неотложно да се разбират по-добре потенциалните ефекти на предложеното оръжие върху хората.

— Законността на комбиниране на ефектите от някои „несмъртоносни“ оръжия и съществуващи конвенционални трябва да се разгледа много внимателно.

↑

[13] „В търсене на несмъртоносна стратегия“, Джанет Морис, стр. 13. ↑

[14] Същият източник. ↑

[15] По онова време ВМС на САЩ, чрез своя проект МОРСКА СЯНКА, са разработили лодка тип „стелт“. Подобно на Локхийд F117A, стелт-изтребителя, тя не се улавя от радари — Би Би Си, Новини, 28 април 1993. ↑

[16] Записан разговор с Джанет Морис, 1 март 1993. ↑

[17] „Уолстрийт Джърнъл“, 4 януари 1993. ↑

[18] „В търсене на несмъртоносна стратегия“, стр. 14. ↑

[19] „Технология за дистанционен контрол“, Ана Кийлър (Пълно разкриване, Ан Арбър, САЩ, 1989), стр. 11. ↑

[20] Операция „Феникс“ — Съвместна операция на ЦРУ, СВ на САЩ, Специалния отдел на южновietнамската полиция и Организацията на централното разузнаване в Южен Виетнам от периода 1967–1971 г. за откриване и ликвидиране на комунистически активисти на територията на Южен Виетнам. Първоначално

предвидена като миротворческа, тя се превръща в истинска касапница.
— Б.пр. ↑

[21] Университет Уолдън, 801 Анкър Роуд Драйв, Нейпълс, Флорида 33904, САЩ. Университетът Уолдън се счита за нетрадиционен и не предлага никакви допълнителни курсове за своите студенти. ↑

[22] Брад Стейгър. „Мистериите на времето и пространството“, (Прентис Хол, Енгълуд Клифс, Ню Джърси), стр. 72–73. Военната академия на СВ във Форт Лийвънуърт, Канзас, ми предостави следната информация за кариерата на Александър: „Полк. Джон Б. Александър, пенсиониран от СВ на САЩ, е директор на «Технологии за поразяване на материалната част» в Национални лаборатории Лос Аламос, Ню Мексико. Сред военните му назначения са: Отдел за концепции по модерни системи въоръжения, Лабораторно управление на СВ; началник-отдел «Интеграция на технологиите», Командване на материалните средства на СВ; помощник на заместник началник-щаба, Планиране и управление на технологиите, и началник Съвременни човешки технологии, Управление за разузнаване и сигурност на СВ.“ ↑

[23] Записан телефонен разговор с д-р Скот Джоунс, 17 август 1992. ↑

[24] Записан телефонен разговор с майор Едуард Деймс, 27 юни 1992; и Бюлетин на атомните учени, декември 1992, стр. 6. ↑

[25] „Предимството на война“, полк. Джон Б. Александър, майор Ричард Гролър и Джанет Морис, (Уилям Мороу Инк., Ню Йорк, 1990).
↑

[26] Същият източник, стр. 9. ↑

[27] Същият източник, стр. 9 и 10. ↑

[28] Същият източник, стр. 47. ↑

[29] Същият източник. ↑

[30] Същият източник. ↑

[31] Същият източник, стр. 72–3. ↑

[32] Същият източник, стр. 12. ↑

[33] Същият източник, стр. 13. ↑

[34] Виж за повече информация и „НЛП“ от Хари Алдер, ИК Кръгозор, 2003 г. — Б.ред. ↑

[35] Записан телефонен разговор с Джанет Морис, 1 март 1993. ↑

[36] През 1989 година един консултант и контрагент на МО на САЩ обясни на автора как са му възложили да изследва възможността за намиране на оперативни методи за предаване на подсъзнателни съобщения чрез телевизионен екран. ↑

[37] „Може ли истинският Скот Джоунс все пак да стане, моля?“ — непубликувана статия от Джордж Хансен и Робърт Дюран, 20 февруари 1990, стр. 4 и 5. ↑

[38] Сокол (англ.). — Б.пр. ↑

[39] „Птиците“, Армен Викторян, в британското „УФО Магазин“, том 11, №3, юли/август 1992, стр. 4–7. ↑

[40] „Някъде там“, Хауърд Блум (Саймън и Шустер, Лондон 1990), стр. 44, 46–51, 55–57. ↑

[41] Писма от РУМО до автора от 12 юли 1991, 8 юли 1992 и 18 декември 1992. ↑

[42] Д-р Кристофър Грийн (по прякор Кит), СОЙКА, е признал, че в ЦРУ има събрани над 30 000 досиета за НЛО, 200 от които са изключително интересни. От няколко години Грийн е ключовият участник от ЦРУ в изучаването на проблема с НЛО. ↑

[43] Национална лаборатория Лос Аламос, Институционен план от фискална година 1992 до фискална година 1997, стр. 14. ↑

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

ВОДЕНЕ НА ВОЙНА

Не е ли истина, че когато горките нещастници престанат да се бият, то е поради загуба на онова, което наричате душа?^[1]

Бившият Съветски съюз има дълга история в програмите за психоманипулации, в които се прилагат техники като енергетика, психоенергетика или психотроника — използване на излъчваната енергия. Първата научна работа в тази област принадлежи на Запада, но впоследствие е открадната от СССР. От десетилетия насам научните кръгове в САЩ пренебрегват трудовете на хора като Мори Абрамс, Йеронимус, Тесла, Де ла Уер, Даун и Райх, и по този начин дадоха на Съветите преднина от поне 30 години, за да изградят и укрепят позициите си в психотропните оръжейни технологии. През 1978 година на мирните преговори САЛТ руският президент Леонид Брежнев предложи забраната на оръжия, „по-страховити, отколкото човекът някога си е представял“. Но президентът Картър, в неведение за постигнатия от Съветите напредък, нямаше представа за какво става дума.

Но някои отдели на американското правителство вече бяха осъзнали реалността на психотрониката. Както вече споменахме, от 1960 до 1965 година към американското посолство в Москва беше насочена смесица от електромагнитни и микровълни, които причиняваха широка гама от физически и умствени заболявания сред американския персонал там. Накрая всичко завърши със смъртта на американския посланик. Д-р Стивън Посони, някога научен консултант на МО, вече пенсиониран, ми каза: „След като нашият посланик в

Москва почина от левкемия заедно с още двама служители, изведнъж ни просветна, че трябва много хубавичко да огледаме какво става.“

В резултат от случилото се е стартиран проектът ПАНДОРА, който включва няколко паралелни проекта с имена ТУМС, МУТС и БАЗАР. В тях участват ЦРУ, Агенцията за изследване на модерни проекти (АИМП), Външното министерство, ВМС и СВ. Проектите имаха за задача да изследват ефектите от излъчваните от Съветите микровълни върху хора и животни.

За загрижеността на американската страна може да се съди по поверителната телеграма, изпратена от посланика на САЩ в Москва, подписана от Бремънт, до външния министър във Вашингтон, окръг Колумбия, през април 1976 година:

... Друг неблагоприятен фактор, е излагането на служители и техните семейства на значителни нива електромагнитно излъчване, насочено към сградите на посолството от съветски източници. Ситуацията силно повиши стреса и тревожността сред служителите и останалите. Проблемът е особено тежък за 35-те служители, които живеят и работят в сградата на посолството, и техните семейства, като в някои от случаите става дума за бременни жени и деца. Каквито и да са последствията от излагане на електромагнитно излъчване, повечето хора в посолството сега имат допълнителен повод за тревоги, като се има предвид, че и без това живеят под силен стрес. Допълнителна поверителна информация по тази тема има в A/SY и M/MED.

... През последните няколко седмици съветските власти предприеха енергична, интензивна кампания на тормоз върху служителите на посолството и техните семейства. Наскоро за една нощ различни наши служители бяха получили над 70 телефонни обаждания. Освен че затрудняват съня, тези обаждания често плашат служителите и семействата им. В няколко случая бяха отправяни конкретни заплахи срещу деца. Неколцина офицери получиха смъртни заплахи, други са били

задържани и блъскани от банди съветски граждани. Други примери за заплахи са: пускане на погребална музика по телефона на детето на един служител, повреждане на частни автомобили и неколнократни заплахи за поставяне на бомби, които наложиха евакуирането на всички жилищни помещения в посолството и архива.

Електромагнитните вълни, насочени към посолството, по-късно наречени „Московските сигнали“, са били от късия и дългия спектър, и са имали сложни модуляции, някои от които произволни. Един меморандум с гриф „свръхсекретно/само за четене“ от 20 декември 1966 година на АИМП показва колко опасно е било това:

„Белият дом, чрез РССАЩ [Разузнавателния съвет на САЩ], нареди в рамките на МВНР, ЦРУ и МО да се проведат интензивни изследвания с цел да се установи каква е заплахата. Националната програма се координира от МВНР под кодово име «ТУМС». АИМП също участва, като проучва малка част от общата програма, една от потенциалните заплахи — какъв е ефектът от ниските нива електромагнитно излъчване върху човека. Този меморандум обобщава първоначалните резултати, получени от програмата с име ПАНДОРА.“

През април 1976 година външният министър Хенри Кисинджър изпраща следната телеграма до посолството на САЩ в Москва. В нея се обобщават резултатите от проучванията за Московския сигнал.

Тема: Електромагнитно излъчване и УКВ, опасности:

1. На 6 април президентът на AFSA Джон Хемънуей представя следния доклад пред управителния съвет на AFSA:

2. Начало на текста: В началото на 1960 година Съветският съюз насочи високочестотни лъчи към посолството на САЩ в Москва, за които бе преценено, че целят не събиране на разузнавателни сведения, а причиняване на физиологични ефекти върху персонала.

Ефектите, които Съветите са смятали да постигнат сред персонала (поне през 1960 година), включват: (А) Физическа неразположеност, (Б) Раздразнителност, (В)

Силна умора. По онова време Съветите са смятали, че причинените ефекти ще бъдат временни.

Впоследствие беше установено, че ефектите няма да са временни. Свързани с подобно облъчване и с електромагнитни вълни са следните заболявания: (А) Катарактите, (Б) Проблеми с кръвта, които предизвикват инфаркти, (В) Злокачествени образувания, (Г) Циркулаторни проблеми и (Д) Трайно влошаване на нервната система.

В повечето случаи ефектите се усещат дълго след облъчването — десетилетие или повече.

Съветската работа в тази насока очевидно е тревожела САЩ, макар че това нито веднъж не е признато официално. Но действително са имали основателни причини за загриженост — например през 1974 година В. П. Казначеев вярва, че е демонстрирал как може да се предизвика смърт от разстояние чрез насочване на ултравиолетови лъчи към обекта.^[2] През същата година Роберт Павлита, чешки инженер, показва как с психотронно приспособление се убиват насекоми от разстояние.

От американското разузнаване е докладвано, че Павлита е разработил две психотронни оръжия — едното с обseg до 320 км, а другото на всякакви разстояния и способно да предизвика неконтролируеми емоции, припадък, парализа или смърт. По онова време Павлита е имал 30-годишен опит в разработването на психотронни генератори.^[3]

На запад продължават да се чуват непотвърдени разкази за подобна научна работа. Един американски биофизик, участвал през 1979 година в програма за обмен на опит в Прага, ми каза: „Точно преди моето пристигане един източногермански студент загинал при работа върху един проект, при който се използвал свръхпроводим вълновод [криогенно устройство, което насочва радиовълните с огромна точност]. Но случилото се след това е още по-странно. Руснаците съборили напълно едната стена на лабораторията по физика и цялото криооборудване, вълноводи и други машинарии били откарани в един замък близо до чешко-съветската граница.“

След това биофизикът продължи: „От други професори, които ми помагаша в проекта, научих че няколко месеца по-късно съветските учени вече можели да убиват кози на разстояние над един километър и да постигат дезориентиране или други странни ефекти, в зависимост от ъгъла на главата спрямо лъча, на доста повече от два километра.“^[4]

След „Московските сигнали“ друга дейност на СССР разтревожила Щатите, са така наречените „Кълвачови сигнали“, които били усетени за пръв път в края на 1975 година и продължили доста време след това. Тези високочестотни сигнали можели да бъдат уловени от домашните радиоапарати на 21 Mhz и се чували като повтарящо се почукване, откъдето идва и името им.^[5]

Накрая сигналите биват проследени до три станции в Рига, Латвия. Всеки излъчван сигнал бил 25–30 пъти по-силен от естественото земно електромагнитно поле, чиято честота е 7–7,5 Hz. Анализиралите сигнала учени стигнали до теорията, че мозъците на бозайниците са естествено настроени на 7–7,5 Hz честота, но 25% биха били засегнати от 10 Hz кълвачови сигнали. След това било решено, че тези модуляции могат да се адаптират така, че да пренасят всякакви послания, които да бъдат напомпвани директно в мозъка.

Честите промени в характеристиките на предавания импулс, а също и в честотата, предполагали че сигналът се използва за дистанционен контрол или телеметрия. Все пак въз основа на разузнавателни сведения, събрани от РУМО, е решено че кълвачовите сигнали всъщност са първият опит на Съветския съюз да разработи отвъдхоризонтен радар (ОХР).

Първата радарна станция е построена през 1975 година и тестовете продължават няколко години. Оказва се, че електромагнитният сигнал отслабва, след като премине през полярната йоносфера. От десет изстреляни ракети радарът можел да гарантира засичането само на няколко.^[6] „Кълвачът“ е рожба на Ф. Кузминский, главен проектант, който по-късно става директор на НИИ (Научен институт за изследвания). Вътрешните боричкания за власт между Кузминский и Владимир Иванович Марков, консултант по техническите науки, стопирали проекта. Макар очевидно да решавал проблемите на политическата система, Кузминский очевидно не бил в състояние да получи подкрепа от съветския режим и работата му така и си останала недовършена.^[7]

В доклада на РУМО за системата „Кълвач“ неведнъж се споменава за разработката на Кузминский като за „система оръжие“, но сега вече се знае, че първоначалният му замисъл не е бил такъв. И все пак при откриването му в Щатите са смятали, че предназначението му може би е „да контролира метеорологичната обстановка в света и въздейства физиологично или психологически върху хората извън СССР“^[8].

Сега същите цели се преследват от програмата ХААРП на МО, за която в момента се строи база в Аляска, САЩ.^[9] Състезавайки се помежду си, СВ и ВМС се впуснаха в интензивни изследователски програми, обхващащи аспекти от електромагнетизма, микровълните, радиопредаванията и т.н. Повечето от тези програми бяха и си остават строго поверителни.

Някои проекти, които в началото не са били секретни, за засекретени в края на 70-те години на ХХ в. Където и когато от тези програми излиза нещо интересно, ЦРУ се намесват, финансират програмата, разширяват я и докопват резултатите. Гласувани са закони, които да предотвратят всякакви обществени разследвания, а на университетските власти е забранено да разпитват ангажираните в тези програми учени от техните академични общности.

Образователната стойност и етиката са оставени на заден план. Подобно е положението и в някои британски университети.^[10] Резултатите от някои експериментални програми са потресаващи.^[11]

Различни военни и разузнавателни институции имат някои подозрения за потенциалните вредни ефекти от нейонизиращото излъчване и микровълните върху хората. РУМО, ЦРУ и СВ наблюдават напредъка на Съветския съюз и неговите сателити от десетилетия. Въпреки разузнавателните сведения за вредното въздействие на електромагнитното излъчване (ЕМИ) и микровълните, гореспоменатите американски институции решават сами да установят фактите. Програмата ПАНДОРА всъщност е крайъгълен камък. Проведени са множество изпитания в СВ, флота, ВВС и ЦРУ посредством контрагенти или в собствените им лаборатории.

Контрагентите им осигуряват изпитатели недоброволци. Няколко военни поръчки са включвали работа в много опасна среда. Други все още включват. На моменти техните работодатели са знаели за това, но все пак са ги оставяли да продължат по две основни причини: (а) за да

се спазят условията по тлъстите договори и (б) да се съберат данни за ефекта от облъчването върху хора.

Години по-късно потокът съдебни иски, подадени от нищо неподозиращите жертви, отново повдига сериозния въпрос: целта оправдава ли средствата? Все пак отговорните за някои от случаите са знаели за вредното въздействие на ЕМИ, но умишлено са скривали фактите от своите жертви или служители. Има и няколко смъртни случая, но нито въпросните институции, нито техните контрагенти си признаха вината. Положението и до днес не се е променило.^[12]

Американските военни вече имат сериозно участие в изучаването на електромагнетизма. Тройният консултативен съвет по електромагнетизма (ТКСЕМ) представлява интересите на трите вида въоръжени сили в страната. При учредяването му е изготвен Меморандум за взаимно разбирателство с дата 21 юли 1980 година, подписан от следните военни представители: генерал-майор Джон У Орд, ВВС на САЩ, Военномедицинска служба, командващ, Подразделение за авиационно-космическа медицина към Командването за системите въоръжения, въвеждани във ВВС; бригаден генерал Гарисън Рапмънд, Военномедицинска служба, командващ, Командване за медицински изследвания и разработки на СВ на САЩ; и капитан Джон Д. Блум, Военномедицинска служба, ВМС на САЩ, командир, Командване за медицински изследвания и разработки на ВМС на САЩ.

Друг Меморандум за взаимно разбирателство от 1990 година гласи:

ЦЕЛ: Този троен съвет се преучредява с цел да осигури ефективно координиране на работата на военните министерства, които имат общи, но се подчиняват на различни изисквания за провеждането на изследвания и разработки във връзка с биологичните ефекти от нейонизиращото електромагнитно излъчване (ЕМИ) върху човека.

ЗАДАЧИ:

а) Да се определят и периодически преглеждат медицинските изследвания и разработки на биологичните

ефекти от ЕМИ, които са общи за трите военни министерства; и потребностите, нужни за изпълнение на определени мисии.

б) Да се определят задачите на медицинските изследвания и разработки за задоволяване нуждите на силите, участващи непосредствено в бойни действия, конструкторите на системи въоръжения и военната научно-техническа общност.

в) Да се съгласува използването на материално-техническата база, материалите и средствата за бързо и ефективно осъществяване на необходимите изследвания и разработки.

г) Да се разработят процедури за постоянен обмен на информация между трите министерства за всички аспекти на текущите изследвания и разработки във връзка с ефектите от нейонизиращото излъчване ЕМИ върху човека.

д) Да се разработят процедури за съгласуването на изследванията и разработките в тази област с други учреждения.

ТКСЕМ се състои от трима военни или цивилни служители на пълен работен ден, избирани от СВ, ВМС, ВВС и Морската пехота. Съветът редовно кани изтъкнати личности от научните кръгове за консултации и помощ. Също така той консултира кабинета на министъра на отбраната (КМО) и други отдели към кабинета на помощник-министъра на отбраната (КПМО), но не ограничава изследванията си само във военната сфера, а взема активно участие и в такива от национално естество.

През 1990 година изследванията на ТКСЕМ се простират в доста области. Например интересът на СВ към биологичните ефекти от неядрените електромагнитни импулси доведе до проучвания и в сфери като човешка дозиметрия и „биоелектрите“ от върховоимпулсните електромагнитни полета и създаването на база данни за професионалните и свързани със средата неядрени електромагнитни увреждания.

Считало се е за особено важно да се научи какъв ефект имат подобни полета върху хората. Известен брой цивилни граждани са ставали обекти на тайни експерименти в тази област както в Европа, така и в САЩ, но не са успели да открият кой е виновен за случилото се с тях. Опитите им да получат подкрепа от политиците от своя район или от различни международни организации като Амнести интернешънъл и Медицинска фондация за подпомагане жертвите на мъчения не дават никакъв резултат.^[13] ВВС на САЩ проучват също очните увреждания, причинени от излагане на милиметрови вълни и биологичните ефекти от „микровълни с висока мощност в райони с ниско ниво на микровълни (обхват S)“. Протоколите от събранието на ТКСЕМ, проведено в Колежа по авиационно-космическа медицина на ВВС в база Брукс на ВВС, Тексас, на 27/28 октомври 1987 година, започват така: „Програмата за изследване на поведението при радиочестотно излъчване (РЧИ) в Научен институт «Уолт Рийд» на СВ (НИ-УРСВ) се счита за високо приоритетна.“

Използването на микровълни с висока мощност (МВМ), разработено в лабораториите Лос Аламос, Лоурънс Ливърмор или Сандия, очевидно е нещо обикновено за всяко от трите военни министерства. В едно писмо от 18 март 1986 година относно събранието на ТКСЕМ от 10–13 февруари 1986 г. се отбелязва, че „на 3 март 1986 година СВ ще приемат доставка от 2,5 GHz оръжие, разработено в Сандия“. По-нататък пише и че „биологичните изследвания ще се насочат главно върху очите, сърцето и поведението“.

Министерството на отбраната наблюдава внимателно медицинските изследвания в тази област. В протоколи от събрание на ТКСЕМ, проведено на 1 май 1989 година, се казва, че „всякакви медицински данни“ от „уязвимостта, устойчивостта и ефектите от електромагнитните лъчи“ биха изиграли решаваща роля за резултатите от изследването.^[14]

ВМС като че ли са най-заинтригувани. Списъкът от програми за биологичните ефекти от електромагнитните микровълни, предоставен от канцеларията на началника на управление изследвания на ВМС (КНУИ на ВМС)^[15], е огромен. Показалецът за април 1989 година е пет тома, а дава само кратко описание на всяка от програмите. Това със сигурност доказва размера на изследванията.^[16] Програмите варират

от използване на телесното електричество за установяване нормата на абсорбиране на много нискочестотни (МНЧ) и високочестотни (ВЧ) предавания, биологичните ефекти от магнитните полета, разработка на ефикасно наблюдение с електромагнитно поле и ефектите от ЕМ върху гените и ДНК — до теми, близки до научната фантастика, като електропортацията (изкуствена телепортация).^[17] Обхватът и резултатите от тези изследвания, макар и без стойност за науката, биха могли да имат ужасни последици, ако се доразработят за използване в офанзивни операции.

Очевидно възползвайки се от електромагнитните (ЕМ) технологии, някои разузнавателни служби са добили значителни възможности. Сега АНС проявява силен интерес към разработването на технологията за дистанционно наблюдение на ЕЕГ (мозъчните вълни) на субекти. Ако се разработи такъв метод и ЕЕГ на набелязания индивид бъде разшифрована, това би позволило на агенцията не само да изследва мисловните процеси на субекта, но и да влияе върху мисловните модели и решенията му.

Предварителните изследвания вече са направени. Д-р Доналд Йорк, неврофизиолог, и д-р Томас Йенсен, говорен патолог, и двамата от Университета на Мисури, успяха да определят и разшифроват 27 думи и срички по специфичните мозъчновълнови схеми. Те свързаха тези ЕЕГ схеми с изговорени или казани мислено от 40 субекти думи. След това направиха компютърна програма с речник на мозъчните вълни. Целта беше да се помогне на пациентите с инсулт, загубили говорните си способности.^[18]

В разгара на програмите за виждане от разстояние някои американски разузнавателни служби като ЦРУ СВ и РУМО започнаха интензивни изследвания на ЕЕГ на медиумите участници. Идеята бе да се определи как получават информацията и дали с обръщане на процеса информацията, подавана на медиума, може да се предаде на друг човек с цел да му се повлияе. Национална лаборатория Лос Аламос (НЛЛА) е провела много изследователски програми в тази област.

През 1996 година СВ на САЩ докладват: „Съвременната теория за разсейването на електромагнитните вълни увеличава изгледите ултракъсото импулсно разсейване през човешкия мозък да предизвиква отразяване на сигналите, които да се използват за

съставяне на надеждна оценка за степента на възбуденост на централната нервна система. Идеята на тази «дистанционна ЕЕГ» е насаждане на бойни способности в главната нервна система. Ако разберем как се запечатват и възпроизвеждат уменията в човека, ще стане възможно да доразвием още тази идея и копираме набора от преживявания в друг човек. Перспективата за това може да внесе революционни промени в подхода ни към специализираното обучение. А успехите ще са просто невероятни.“^[19]

През последните години голям брой програми за контрол върху съзнанието започнаха да се занимават с идеята за несмъртоносните оръжия. Пример за това са инфразвуковите оръжия, които включват МНЧ и РЧ модуляции, и предизвикват гадене, коремни спазми и повръщане. Един поверителен доклад, изготвен през 1969 година от Центъра за изследване и разработване на маневрено оборудване за СВ, Форт Билийвър, Вирджиния, описва в подробности ефекта, който инфразвуковите оръжия биха имали върху хората — от смущения в нервната система до смърт.^[20] Документите показват, че през 1994 година с подкрепата на Центъра на СВ за изследване, разработка и проектиране на въоръжението (ЦИРПВ) в Национална лаборатория Лос Аламос е проведена програма за изследване и разработка на устройството и техническите данни на микровълнови оръжия.^[21] Някои от тези оръжия може вече да са били използвани в тайни операции на американски служби и министерства в САЩ и Великобритания.

Освен това в едно наскорошно писмо от МО на САЩ (в отговор на едно от моите искания съгласно Закона за свобода на информацията, подадени през 1994 година) за акустичните генератори (за унищожение на личния състав или материалната част), микровълнови генератори с висока мощност, невроинхибитори и безжична техника за зашеметяване, бях уведомен, че информацията, която търся, вече е в компетентността на неизвестното досега Управление за несмъртоносни оръжия.^[22]

На 16/17 ноември 1993 година Национална лаборатория Лос Аламос организира поверителна конференция с подкрепата на Американската асоциация за отбранителна готовност. Доклади по различни теми за контрола върху съзнанието като част от новата концепция за несмъртоносните оръжия бяха представени от следните

участници: д-р Джордж Бейкър (Управлението по ядреното оръжие към МО — сега Управление по специалните оръжия към МО, УСОМО): „Радиочестотните оръжия — крайно привлекателен несмъртоносен вариант“; д-р Джон Деринг (член на „Сайънтифик апликаейшънс енд рисърч асоушиитс“ — САРА): „Акустични технологии“; д-р Клей Йистърли (Национална лаборатория Оук Ридж): „Приложение на крайно нискофреkwотни полета в несмъртоносните оръжия“; г-жа Астрид Луис (Управление за химически изследвания и разработки на СВ): „Химически/биологичен антитероризъм“.

Великобритания също е изиграла роля в изучаването на микровълните за отбранителни цели. Проф. Е. Х. Грант и д-р Р. Дж. Шепърд от Куийн Елизабет Колидж работят именно в тази област. Грант е свършил купища поръчки за ВВС на САЩ, а Шепърд — за ВМС. Грант е изнесъл няколко лекции като главен учен в Групата за модерни изследвания на НАТО.^[23] В периода 1983–1984 година Шепърд е работил за ВВС, Изследователска станция Тори и ГЕК Лимитед.^[24]

Моите запитвания към Генералния щаб относно текущите им програми, занимаващи се с използването на микровълни за отбранителни цели, след дълго чакане получиха отговор само от Министерството на външните работи и от Британската общност.

Те ме информираха, че такива програми са възложени на някои университети и че Генералният щаб не провежда независими изследвания в тези области.^[25]

Няма почти никакво съмнение, че такива оръжия са използвани. Когато базирането на ракетите Круз в американските бази във Великобритания беше в разгара си, участничките в мирната кампания направиха серия от широко отразени в пресата протести пред телените заграждения. В края на 1985 година жените, които живееха лагерите на мира в Грийнъм Камън, започнаха да усещат странни симптоми, вариращи от силно главоболие, сънливост, менструация преди очакваната дата или при навлезли в менопаузата жени, до пристъпи на временна парализа и лоша координация на речта. Съобщава се за два спонтанни аборта, станали в петия месец от бременността, което се счита за необичайно късно. Подозирайки употреба на електромагнитни биологични оръжия, участничките потърсиха помощ. Списание „Електроникс Тудей“ направи серия от измервания и през

декември 1985 година публикува своя доклад, в който се заключаваше: „Уредите за измерване на сигнали с различна сила отчетоха голямо повишаване в нивото на фоновия сигнал близо до един от лагерите по времето, когато жените се оплакваха от описаните неразположения.“ Освен това екипът на списанието е забелязал, че когато участничките създавали шум и суматоха близо до оградата, нивото на сигналите се повишавало рязко.

В „Участнички в мирна демонстрация се страхуват, че в базата има високочестотни машинарии“ на „Гардиън“, 10 март 1986 година, Гарет Пари съобщава: „Американските военни [в Грийнъм Камън] разполагат със система за откриване на натрапници, наречена БОС, Базова охранителна инсталация, която работи на достатъчно висока честота, за да могат радарните вълни да се отразяват в тялото на човек, движещ се в близост до загражденията.“ През 1985 година, докато дава показания за военните разходи за строителство пред една подкомисия на Финансовата комисия на Камарата на представителите, генерал Шнайдел най-недискретно споменава, че е възможно в Грийнъм Камън да са използвани микровълнови оръжия.

Говорейки на нещо като бомбастичен военен жаргон, той казва: „Концепцията на нашите операции е да опазим ресурсите с най-голяма стойност в базата. Разполагаме с оборудване, което обезпечава сигурността в мирно време и особено във време на война, когато то преминава от охранителен в оперативен режим. Но какъвто и случай да се представи, ако всичките ни сензори, огради и прожектори не са достатъчни, ще бъдат назначени хора, които да компенсират недостатъците на оборудването.“

След пускането на микровълновата система в оперативен режим бройката на личния състав, охраняващ инсталацията, е паднал драматично. Това се потвърждава косвено и в годишния доклад на 501-ви щаб на ВВС, Охранителна група: „В Грийнъм Камън влязоха в сила допълнителните правила и супероградата беше издигната.“^[26]

Не е ясно дали жените в Грийнъм са били обстрелвани с микровълново оръжие, или са облъчени поради продължителния си престой в близост до микровълновата ограда, но това няма никакво значение, тъй като американските власти в Грийнъм не са предупредили никого за съоръжението.^[27] А много добре са знаели какъв ефект има нейонизиращото излъчване върху хора.^[28]

В заключението на своя доклад от 30 октомври 1986 година за облъчването на жените от Грийнъм покойната Ким Безли, ветеранка в мирните протести и честа посетителка на Грийнъм Камън, задава въпроса: „Трябва ли да изчакаме три поколения за «неоспорими доказателства»?“^[29] Лиз Уестмоурланд от „Пийс енд Имърджънси“ наскоро ми каза, че няколко от участничките вече страдат от различни форми на рак. Възможно ли е САЩ да са използвали научените през Студената война уроци, за да навредят умишлено на граждани на един от най-близките си съюзници? Това тепърва предстои да се разбере.

Много вероятни жертви на контрол върху съзнанието, които твърдят, че чуват гласове в главите си, са отминавани като психиатрични случаи. И все пак доказателствата сочат, че технологията за произвеждане на „гласове в главата“ вече съществува. От много години способите за променяне и влияние върху човешкото съзнание с помощта на новите електронни изобретения е обект на изследвания от страна на военните и разузнавателни западни организации, особено в САЩ. Ето някои примери.

Американски патент разкрива някои подробности за психоакустичния излъчвател: „Става дума за система, която произвежда слухови психологически смущения и частична глухота у врага в бойни ситуации. Силно насоченият лъч се излъчва от множество отделни преобразуватели и се модулира със сигнал от шум, код или речеви ритъм. Изобретението може да се използва в много форми и да включва подвижни излъчватели, монтирани на автомобил, превозно средство или апаратура, която да модулира акустичния лъч във фиксирана честота.“^[30] Целта на това оръжие очевидно е да причинява на мишената силни слухови и психологически смущения, и следователно да я обезвреди.

Друг патент обсъжда методите и системите за променяне на съзнанието. Министерството на отбраната, посредством различни проекти и програми, вече се е сдобило с технологията. В резюмето на една от тези програми се казва: „Системата за променяне състоянията на човешкото съзнание включва едновременно прилагане на множество стимули, за предпочитане звуци с различна честота и дължина на вълната.“^[31] А ето какво пише в друго резюме: „Учените изнамериха разнообразни системи за стимулиране на мозъка с цел да

се демонстрират специфичните ритми на мозъчните вълни и така да се промени състоянието на индивидуалното съзнание.“^[32]

Безмълвните подсъзнателни послания също представляват благодатна почва. Д-р Оливър М. Лаури е участвал в няколко секретни проекта на американското правителство за изследване на нещо, което в света на военните и на разузнавачите се нарича Спектър на безмълвните звуци (СБЗ), а понякога и SQUAD.

Президентът на Сайлът Саунд Инкорпорейшън Едуард Тилтън ми писа следното: „Системата беше използвана успешно през цялото времетраене на Операция «Пустинна буря» (Ирак).“^[33] Тилтън ни разяснява и как се използва тази технология: „Безмълвна комуникационна система, в която неслухови носещи честоти от много ниския или много високия слухов обхват или в съседния ултразвуков честотен спектър се усилват или модулират честотно с желаните сведения, и предават акустично или чрез вибрации към мозъка. Модулираните носещи вълни могат да бъдат предадени директно в реално време или за удобство записани и съхранявани на механични, магнитни или оптични носители за по-късно или повторно предаване към слушателя.“^[34]

Различни типове апарати и режими на приложение са били тествани и използвани за „инжектиране“ на разбираеми звуци в главите на хора. Звукът може да бъде вкаран в главата и посредством облъчването и с радиовълни, включително микровълни в обхвата 100 до 10 000 Mhz, които се модулират в определена форма. Формата на вълната се състои от честотно модулирани пакети. Всеки пакет има десет до двадесет разположени на еднакви интервали импулси, сбити в гъсти групи. Ширината на пакета е между 500 наносекунди и 100 микросекунди. Ширината на импулса е в обхвата 10 наносекунди — 1 микросекунда. Пакетите са честотно модулирани от постъпващия сигнал и така се създава звуково усещане у човека, чиято глава се облъчва.

Най-последната разработка в технологията за вменияване на страх и контрол върху съзнанието всъщност е клонирането на ЕЕГ, или мозъчните вълни на която и да било набеязана жертва или дори на групи хора. С помощта на мощни компютри, човешки емоции като гняв, страдание, тревога, презрение, отчаяние, ужас, неудобство, завист, страх, неудовлетвореност, мъка, вина, омраза, безразличие,

възмущение, ревност, съжаление, ярост, разкаяние, негодувание, тъга, срам и злоба се разпознават и изолират в ЕЕГ сигнали като „групи емоционални сигнатури“. Техните честоти и амплитуди се измерват, а след това самата честотно-амплитудна група се синтезира и прехвърля в друг компютър, като всяка от гореспоменатите отрицателни емоции се съхранява под съответния етикет. При нужда някоя от тях се вкарва в носещите честоти и може да задейства същата емоция в друг човек.

[1] Д-р Уолтър Фриймън, първият човек, практикувал лоботомия на челния мозъчен дял, за да променя съзнания. Той е направил над 3 500 лоботомии. Този похват се използва широко и днес, особено в Шотландия и Швеция. ↑

[2] В. П. Казначеев и колектив. „Очевиден трансфер на информация между две групи клетки“, Психоенергийна система, том 1, декември 1974, и „Междуклетъчни взаимодействия от разстояние в система от две клетъчни култури“, Психоенергийна система, том 1, № 3, март 1976. Джон Александър, бащата на концепцията за несмъртоносни оръжия, също проявява огромен интерес към темата. Няколко негови записани разговора с различни американски учени, с които обсъжда възможностите за причиняване на болест от разстояние, са в моя архив. ↑

[3] Доклад DST-180S-387-75, „Съветски и чехословашки парapsихологични изследвания“, 1988. ↑

[4] Атлантик, том 259, март 1987, стр. 24. ↑

[5] „Кълвачовите“ сигнали се появяват точно в началото на единадесетгодишния слънчев цикъл, когато слънчевите петна, създаващи смущения в радиопредаванията, са в разгара си. И до ден-днешен не е известно дали руснаците са се опитали да скрият „Кълвача“ в слънчевата активност или самата слънчева активност е засилила ефекта на „Кълвача“. ↑

[6] Доклад JPRS на РУМО, Съветски съюз; Милитъри Афеърс, 3 май 1991. ↑

[7] Доклад на РУМО (бележка 5). ↑

[8] Ф. К. Джъд, „Руският кълвач: дали не изчезна като вид?“ в Шорт Уейв Магазин, март 1991. ↑

[9] Странно, но Национални лаборатории „Лоурънс Ливърмор“ (НЛЛЛ) също са имали строго секретна програма под названието

„Кълвач“, макар че тя е в по-голям унисон с работата им по разработване на несмъртоносни оръжия, някои от които засягат човешкото съзнание. Различна кореспонденция с Лоурънс Ливърмор. ↑

[10] За повече подробности относно дейността на британските военни в университетите вижте „Университетската връзка — изследване на университета“ от Роб Еванс, Никола Бътлър и Еди Гонзалес, Студент CND, Лондон 1991. ↑

[11] Лабораторията за космически медицински изследвания на ВМС в Пенсакола, Флорида, в процеса на своите тестове по проекта САНГУИН в Клам Лейк са открили, че излагането на създаващия магнитно поле компонент от антената САНГУИН — в обхват от 45 до 74 Hz — предизвиква стрес, подобен на този, който се получава при прекаляване с алкохол: Досиетата по проекта САНГУИН са предоставени на автора от ВМС на САЩ. Вижте също Робърт Бекер, Напречни течения, Джереми П. Тарчър, Инк., Лос Анджелис, САЩ, 1990, стр. 202. ↑

[12] Вижте моята статия „Убийството на Робърт Стром“, в Оупън Ай, № 3, 1995. Историята на Стром беше описана в предаването „Шестдесет минути“ на Си Би Си, „Стром срещу Боуинг“, продуцирано от Дейвид Омел, 5 март 1989. ↑

[13] Напр. семейство Върни. Писах до Вътрешното министерство, Амнести Интернешънъл и Медицинска фондация за подпомагане жертвите на мъчения, но без положителни резултати. В моите архиви има няколко досиета на хора с висок интелект, които казват, че са били или в някои случаи още са подлагани на ежедневни мъчения с електромагнитни средства. До ден-дневен нито една организация не е поела отговорността за това, нито пък някоя организация за подкрепа на жертвите се е заинтересувала от тяхната съдба. ↑

[14] Доклад от събрание на ТКСЕМ, 1 май 1989, стр. 2. ↑

[15] Писмо до автора от Луис Уелч, Канцелария на началника на изследователска служба на ВМС, 13 февруари 1991. ↑

[16] Биологични ефекти от нейонизиращо електромагнитно излъчване, том XII, номера от 1 до 5, декември 1988; Канцелария на началника на изследователска служба на ВМС, Арлингтън, Вирджиния, публикувано през април 1989. ↑

[17] Пример за проект тип „научна фантастика“ е проект код 441к708-04. „Електропортацията: Теория на основните механизми — напредък“: „квантовата теория успешно описва обратим електрически пробив на биметална пластина поради силен електрически импулс и пасивно зареждане със запазване на заряда поради слаб импулс.““Учените от Национални лаборатории „Лоурънс Ливърмор“, център за ядрени изследвания, говорят за нещо като мозъчни бомби — взимат на енергия от ядрено оръжие, фокусирането ѝ избрана част в долния край на електромагнитния спектър и използването ѝ за поразяване мозъка на противника. Идеята е вражеските войници да изпопадат, без да се усетят." Атлантик, том 259, март 1987. ↑

[18] Лична кореспонденция с автора, 1994. ↑

[19] „Контрол на биологичния процес“, в Погледи към новия свят — авиационна и космическа мощ за двадесет и първи век, ВВС на САЩ, 1996, стр. 90. ↑

[20] „Една инфразвукова система“, Управление на СВ за изследване и разработване на маневрено оборудване, Форт Билийвър, Вирджиния, 1969. Вижте раздела „Ефекти — хора“. В предстоящата си книга „Бъдещата война“ Джон Александър, един от поддръжниците, пионерите и бащите на идеята за несмъртоносни оръжия, се опитва да оправдае придобиването и разгръщането на тези разрушителни оръжия. ↑

[21] LA-CP-94-0061, Изследване и разработка на устройството и техническите данни на микровълнови оръжия, подкрепени от Центъра за изследване, разработка и проектиране на въоръжението (ЦИРПВ) на СВ, Пикатини Арсенал, Ню Джърси. LA-UR-83-150, „Микровълнови изследвания в Национална лаборатория Лос Аламос“, представен на: Конференция по високомощностите микровълнови технологии, Лаборатория „Хари Даймънд“, Аделфи, Мериленд, 1–3 март 1983. ↑

[22] Писмо от 2 октомври 1997 година от Уилям А. Лонгуел, действащ консултант, Управление за системите въоръжения във флота, до автора във връзка с искане, подадено през 1994 година. Вижте също „Пентагонът приема несмъртоносните оръжия за приоритет“ в Поглед в кухнята на ВВС: ексклузивен седмичен доклад за програмите, снабдяването и определянето на политиката във ВВС, том 5, № 15, април 1994. ↑

[23] Грант е главният учен, който свидетелства в полза на Мъркюри Комюникейшънс Лимитед в спечеленото от тях дело съгласно Закона за Градското и селското планиране от 1971 г., срещу отказа на Градски съвет Манчестър да разреши инсталирането на микровълнова кула, която би могла да представлява риск за здравето. ↑

[24] Годишен доклад на Куийн Елизабет Колидж, 1983–4, стр. 31.

↑

[25] Писмо от FCO до автора, 1993. ↑

[26] APO Нью Йорк, 09150, 5 декември 1985. ↑

[27] Елдън Бърд, учен от Центъра по въоръжение за надводни кораби, ВМС, през 1986 година в една своя лекция за ефекта от микровълните заяви: „Можем да променим поведението на тъканите, клетките, органите и цели организми, може да се предизвика шест пъти по-голяма смъртност или родилни дефекти при лабораторни животни и тези области са толкова деликатни, че едва ли ще можете да ги уловите. Може да се прави генетично инженерство със слаби магнитни полета с КНЧ [крайно ниска честота] без микрохирургичните техники, които се използват сега. Известно е как се предизвикват злокачествени заболявания в човешките клетки и как се лекуват. Мозъчните вълни на човека могат да се обработват от другия край на помещението с много слабо магнитно поле.“ Записани лекции, притежание на автора. ↑

[28] Предварителен доклад — Първоначална информация. Микровълново/електромагнитно замърсяване: един малко известен риск, октомври 1986, осъвременено юни 1988. ↑

[29] Безли почина от рак през 1996. ↑

[30] Психоакустичен излъчвател, Патент 3,566,347, Патентен отдел на САЩ, 23 февруари 1971. ↑

[31] Метод и система за променяне на съзнанието, Патент 5,289,438, 22 февруари 1994. ↑

[32] Метод и система за променяне на съзнанието, Патент 5, 123, 899,23 юни 1992 г. ↑

[33] Писмо от Едуард Тилтън, 13 декември 1996. ↑

[34] Безмълвно подсъзнателно втъпяване, Патент 5,159,703, Патентен отдел на САЩ, 27 октомври 1992. ↑

**СПИСЪК НА ОРИГИНАЛНИТЕ
НАИМЕНОВАНИЯ НА АБРЕВИАТУРИТЕ
НА ВСИЧКИ ИЗПОЛЗВАНИ В КНИГАТА
ПРАВИТЕЛСТВЕНИ И
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИ СЛУЖБИ,
ПРОГРАМИ, ПОНЯТИЯ:**

АВИАРИ — AVIARY

Агенция за изследване на модерни проекти — Advanced Research Project Agency, ARPA

Агенция за изследване на модерни проекти (АИМП) към Пентагона — Pentagon's Advanced Researched Project Agency, ARPA

Агенция за национална сигурност (АНС) — National Security Agency, NSA

Агенция за опазване на околната среда (АООС) — US Environmental Protection Agency, EPA

Американски институт за изследвания (АИИ) — American Institute for Research, AIR

Американски институт за изследвания (АИИ) — American Institute of Research, AIR

Американски съвет за глобални стратегии (АСГС) — US Global Strategy Council, USGSC

Американско дружество по психоизследвания (АИИ) — ASPR

Американското дружество по психоизследвания (АДПИ) — American Society for Psychical Research, ASPR

Армейски химически център (АХЦ) — Army Chemical Center, ACC

АРТИШОК — ARTICHOKE

БАЗАР — BAZAR

Базова охранителна система (БОС) — Base Installation Security System, BISS

БЛУБЪРД — BLUEBIRD

Боеприпаси за ниски съпътстващи разрушения (БНСР) — Low Collateral Damage Munitions, LCDM

Бръшлянните изследователски лаборатории (БИЛ) — Ivy Research Laboratories, IRL

Виждане от разстояние (ВР) — remote viewing, RV

Военни химически служби — Chemical Warfare Service

Военните химически лаборатории на СВ на САЩ — US Army Chemical Warfare Laboratories, ACC

Военновъздушни сили (ВВС) — US Air Force, USAF

Военноморски сили (ВМС) — The Navy

ГРИЛ ФЛЕЙМ — GRILL FLAME

ГРУ (военното разузнаване на СССР) — Главное разведывательное управление МО

Група за бързо реагиране (ГБР) — Quick Reaction Team, QRT

Група за специални цели (ГСЦ) — Special Purpose Team, SPT

Група на централното разузнаване (ГЦР) — Central Intelligence Group, CIG

Директор на централното разузнавателно управление (ДЦРУ)-
Director of Central Intelligence, DCI

Екстрасензорни възприятия (ЕСВ) — extrasensory perception, ESP

Електрическа стимулация на мозъка (ЕСМ) — electrical stimulation of the brain, ESB

Електрическо унищожаване на паметта (ЕУП) — the Electrical Dissolution of Memory, EDOM

Електромагнитна (ЕМ) енергия — electromagnetic (EM) energy

Електронна стимулация на мозъка (ЕСМ) — electronic stimulation of the brain, ESB

Закон за замърсяване на околната среда (Великобритания) —
Control of Pollution Act

Закон за свобода на информацията (ЗСИ) на САЩ — Freedom of Information Act, FOIA

Заместник началник-щаб на разузнаването на СВ (ЗНИЩР) — Assistant Chief of Staff for Intelligence, ACSI

Институт за изследване на химическото и биологичното въоръжение (ИИХБВ) — Chemical and Biological Defence Establishment, CBDE

Институт по атомни оръжия — Atomic Weapons Establishment, AEW

Кабинет на министъра на отбраната (КМО) — Office of the Secretary of Defense, OSD

КГБ (разузнаването на СССР) — Комитет государственной безопасности

Комисия по атомна енергия (КАЕ) — Atomic Energy Commission, АЕС

Консултативна комисия по експериментите с радиация върху хора (ККЕРХ) — Advisory Committee on Human radiation Experiment, ACHRE

Крайно ниски честоти (КНЧ) — Extremely Low Frequency, ELF

Лаборатории за изследване на въоръжението Еджуд (ЛИВЕ) — Edgewood Arsenal Research Laboratories, EARL

Лаборатория „Лоурънс Ливърмор“ (ЛЛЛ) — Lawrence Livermore Laboratory, LLL

Лишаване от сетивни възприятия (ЛСВ) — sensory deprivation, SD

ЛСД — LSD

Масачузетски технологичен институт (МТИ) — Massachusetts Institute of Technology, MIT

Международна комисия на Червения кръст (МКЧК) — International Committee of the Red Cross

Министерство на външните работи (на Великобритания) — Foreign Office

Министерство на отбраната (на Великобритания) — Ministry of Defence, MOD

Министерство на отбраната (на САЩ) — Department of Defense, DoD

Министерство на енергетиката (МЕ) — US Department of Energy, DoE

МКДЕЛТА — MKDELTA

МКЕКШЪН — MKACTION

МКНАОМИ — MKNAOMI

МКНП — SAIC

МКСЪРЧ — MKSEARCH

МКУЛТРА — MKULTRA

Много нискочестотни (МНЧ) импулси — Very Low Frequency, VLF

Мрежа за взаимопомощ по въпросите на НЛО (МУФОН) — Mutual UFO Network, MUFON

МУТС — MUTS

Национален институт по здравеопазване (НИЗ) — National Institute of Health, NIH

Национален институт по психично здраве (НИПЗ) — National Institute of Mental Health, NIMH

Началник на разузнаването на СВ на САЩ в Европа (НАРЕ) — G-2 US Army Europe, USAREUR

НЛО — UFO

Нови биофизични механизми за пренасяне на информация (НБМПИ) — Novel Biophysical Information Transfer Mechanism, NBI

Носещо-вълнови (НВ) микровълни — CW, carrier wave

Операция ДАРБИ ХЕТ — Operation DERBY HAT

Операция ТРЕТИ ШАНС — Operation THIRD CHANCE

Отвъдхоризонтен радар (ОХР) — over-the-horizon-radar, OTHR

Отдел за научно разузнаване (ОНР) — Office of Scientific Intelligence, OSI

Отдел за изследвания и развитие (ОИР) — Office of Research and Development, ORD

Отдел за научно разузнаване (ОНР) на ЦРУ — CIA's Office of Scientific Intelligence, OSI

Отдел на техническото обслужване (ОТО) — Technical Services Staff, TSS

Отдел по опазване на околната среда (Великобритания) — Environmental Health Officer, ЕНО

ОФЪН/ЧИКУИТ — OFTEN/CHICKWIT

ПАНДОРА — PANDORA

Писмено виждане на разстояние (ПВР) — Written Remote Viewing, WRV

Подразделение за специални операции (ПСО) към центъра на СВ за биологични изследвания — Special Operations Division, SOD, of the US Army's Biological Research

Подразделение на техническите служби (ПТС) — Technical Services Division, TSD

Полигон за изпитания в Невада (ПИН) — Nevada Test Site, NTS

Помощник на заместник началник-щаба по оперативните въпроси, отдел „Агентурно разузнаване“ (ПЗНЩОВ — АР) — Assistant Deputy Chief of Staff — Operations; Human Intelligence branch, ADCSOPS-HUMINT

Португалска тайна полиция (ПИДЕ) — PIDE

Постоянната комисия по разузнаване на Камарата на представителите (ПКРКП) — House Permanent Select Committee on Intelligence, HPSCI

Програма със специален достъп (ПСД) — Special Access Program, SAP

Проект СКАНАТ — SCANATE, CIA-NSA

Радиационна война (РВ) — radiological warfare, RW

Радиохипнотичен междумозъчен контрол (РХМК) — Radio Hypnotic Intercerebral Control, RHIC

Радиохипнотичен междумозъчен контрол (РХМК) — Radio Hypnotic Intercerebral Control, RHIC

Радиочестотен спектър (РЧ) — radio frequency (RF) spectrum

Разузнавателен съвет на САЩ (РССАЩ) — US Intelligence Board

Разузнавателен център към СВ на САЩ (РЦСВСАЩ) — US Army Intelligence Center, USAINTC

Разузнавателно управление към МО, АНС — DIA, NSA CAPA — Scientific Applications and Research Associates, SARA CAC (подразделение на военното разузнаване на Великобритания) — Special Air Service, SAS

Сенатска комисия по разузнаването (СКР) — Senate Select Committee on Intelligence, SSCI

СЕНТЪР ЛЕЙН — CENTER LANE

Спектър на безмълвните звуци (СБЗ или ВЗВОД) — Silent Sound Spread Spectrum, SSSS или SQUAD

Станфордски научен институт (СНИ) — Stanford Research Institute, SRI

СТАРГЕЙТ — STAR GATE

Сухопътни войски (СВ) — US Department of the Army

Сухопътните войски на САЩ в района на Тихия океан (СВСАЩО) — US Army Pacific, USARPAC

Съвет за национална сигурност (СНС) — National Security Council, NSC

Съвет за национална сигурност (СНС) — National Security Council, NSC

СЪН СТРИЙК — SUN STREAK

Троен консултативен съвет по електромагнетизма (ТКСЕМ) — Tri-Service Electromagnetics Advisory Panel, TERP

ТУМС — TUMS

УКВ в дециметровия диапазон — VHF (very low frequency)

УКВ в метровия диапазон — UHF (ultra high frequency)

Управление за разузнаване и сигурност (УРС) на СВ — US Army Intelligence and Security Command, INSCOM

Управление на стратегическите служби (УСС) — Office of Strategic Services, OSS

Управление по специалните оръжия към МО (УСОМО) — Defense Special Weapons Agency, DSWA

Управление по ядреното оръжие към МО (УЯОМО) — Defence Nuclear Agency, DNA

УФЧ — UHF

Учение Дезърт Рок V — Exercise Desert Rock V, A-bomb program

Фондация за изучаване на човешката природа (ФИЧП) — Foundation for Research into the Nature of Man, FRNM

ХААРП — HAARP

Централно разузнавателно управление (ЦРУ) — Central Intelligence Agency, CIA

Център за изследване, разработка и проектиране на въоръжението (ЦИРПВ) — US Army's Armament Research, Development and Engineering Center, ARDEC

Център за проучване на разузнавателните сведения (ЦПРС) към ЦРУ — CIA's Center for the Study of Intelligence, CSI

СПИСЪК НА ЦИТИРАНИТЕ ОТ АВТОРА КНИГИ В ОРИГИНАЛ

1. John Marks. The Search for the Manchurian Candidate. Times Books, New York, 1979.
2. Zimmer Biderman. The Manipulation of Human Behaviour. John Wiley and Sons Inc., New York, 1961.
3. J. Vernon. Inside the Black Room: Studies of Sensory Deprivation. Penguin, 1966.
4. Dr Janet Mitchell. Out of Body Experiences.
5. Arthur Lyons and Marcello Truzzi Phd. Blue Sense; Psychic Detectives and Crime. Mysterious Press, New York, 1991.
6. Ingo Swann. Your Nostradamus Factor. Simon and Schuster, New York, 1993.
7. Ronald M. McRae. Mind Wars. St. Martin Press, New York, 1984.
8. J. Gaither Pratt. ESP Research Today. Scarecrow Press, New York, 1973.
9. Richard Broughton. Parapsychology; the Controversial Science. Ballantine Books, New York, 1991.
10. Rene Warcollier. Mind to Mind. Creative Age Press, New York, 1946.
11. Robert Rivlin and Karen Gravelle. The Expanding World of Human Perception. Simon and Schuster, New York, 1984.
12. A. Puharich. Beyond Telepathy. Doubleday, Garden City, New York, 1962.
13. A. Puharich. The Sacred Mushroom. Garden City, New York, 1959.
14. Uri Geller and Guy Lyon Playfair. The Geller Effect. Grafton, London, 1988.
15. Russell Targ and Harold E. Puthoff. Mind Reach: Scientists Look Psychic Ability. Delacorte, New York, 1977.
16. Jim Schnabel. Dark White.

17. Hubert Wilkins and Harold M. Sherman. Thoughts Through Space. Creative Age Press, New York, 1942.
18. Jose Delgado. Physical Control of the Mind.
19. John Ranelagh. The Agency, The Rise and Decline of The CIA. Sceptre Books, 1988.
20. L. N. Schefflin and Edward M. Opten. Mind Manipulators. Paddington Press, 1978.
21. L. M. LeCron. Experimental Hypnosis. Macmillan, New York, 1952.
22. A. M. Weitzenhoffer. Hypnotism: An Objective Study in Suggestibility. John Wiley and Sons Inc., New York, 1953.
23. L. R. Wolberg. The Principles of Hypnotherapy. Vol. 1. Crune and Stratton, New York, 1948.
24. G. H. Easterbrooks. Hypnotism. Appleton-Century-Crofts, New York, 1933.
25. Walter Bowart. Operation Mindcontrol. Dell Publishing Co Inc, 1978.
26. Lincoln Lawrence. Were We Controlled. Univercity, New York, 1965.
27. F. Cazzamali. Radiating Brain.
28. Leonard A. Steven. Neurons: building blocks of the brain. Crowell, New York, 1974.
29. Marilyn Ferguson. The Brain Revolution: The frontiers of mind research. Davis-Poynter, London, 1974.
30. W. C. Corning and M. Balaban. The Mind: biological approaches to its function. 1968.
31. Howard Blum. Out There. Simon and Schuster, London, 1990.
32. Brad Steiger. Mysteries of Space and Time. Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.
33. John B. Alexander, Maj. Richard Groller and Janet Morris. William Morrow Inc., New York, 1990.
34. John B. Alexander. The Future War.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.